

V L A A M S P A R L E M E N T

Zitting 1996-1997

21 februari 1997

ONTWERP VAN DECREET

**tot regeling van de toekenning van een waarborg als verliesgarantie
voor het verstrekken van risicodragend kapitaal**

VERSLAG

**namens de Commissie voor Werkgelegenheid en Economische Aangelegenheden
uitgebracht door de heer Eddy Schuermans**

Samenstelling van de commissie :

Voorzitter : de heer Robert Voorhamme.

Vaste leden : de heren Herman Candries, Paul Deprez, Johan De Roo, mevrouw Trees Merckx-Van Goey, de heer Eddy Schuermans ;

de heren Karel De Gucht, Jacques Laverge, Didier Ramoudt ;

de heren Carlos Lisabeth, Jef Sleenckx, Robert Voorhamme ;

de heren Emiel Verrijken, Frans Wymeersch ;

de heer Jean-Marie Bogaert ;

de heer Jos Stassen.

Plaatsvervangers :

de heren Leo Cannaerts, Jos De Meyer, mevrouw Mia De Schamphelaere, de heer John Taylor, mevrouw Riet Van Cleuvenbergen ;

de heren Louis Bril, André Denys, Dirk Van Mechelen ;

de heren Freddy De Vilder, Fred Dielens, Jacky Maes ;

mevrouw Marijke Dillen, de heer Jan Penris ;

de heer Chris Vandenbroeke ;

de heer Jos Geysels.

Zie :

473 (1996-1997)

– Nr. 1 : Ontwerp van decreet

– Nrs. 2 tot 5 : Amendementen

DAMES EN HEREN,

De Commissie voor Werkgelegenheid en Economische Aangelegenheden heeft tijdens haar vergaderingen van 9, 23, 30 januari en 6 februari 1997 het ontwerp van decreet tot regeling van de toekenning van een waarborg als verliesgarantie voor het verstrekken van risicodragend kapitaal besproken en goedgekeurd.

I. INLEIDENDE TOELICHTING DOOR DE HEER ERIC VAN ROMPUY, VLAAMS MINISTER VAN ECONOMIE, LANDBOUW EN MEDIA

1.1. Inleiding

De minister merkt op dat in de beleidsbrief Een vernieuwend Economisch Beleid voor Vlaanderen, Beleidsprioriteiten voor 1997, wordt gesteld dat de doelstelling van het economisch beleid in Vlaanderen erop gericht is de groeikracht van de Vlaamse economie te versterken. De versterking van de groeikracht moet leiden tot meer banen en tot een instandhouden van onze welvaart. De minister heeft ook aangegeven dat voor het versterken van de groeikracht naast exogene groei ook endogene groei nodig is. Endogene groei betekent dat er meer nieuwe ondernemingen komen. Door meer nieuwe ondernemingen op te starten biedt men de Vlaamse economie meer groeikansen en zorgt men voor een alternatief voor de ondernemingen die nu door de felle internationale concurrentie in moeilijkheden gekomen zijn. Dit decreet wil concreet iets doen om de opstart van nieuwe ondernemingen in risicovolle activiteiten te bevorderen. Over de volgende jaren zal men in Vlaanderen misschien wel een tienduizend nieuwe ondernemingen moeten hebben. Bijgevolg dienen alle hens aan dek geroepen om tot resultaten te komen. Om dit mogelijk te maken moet het risicokapitaal aangevoerd worden.

Na het oriënteren van de expansiewetgeving om vernieuwende harde investeringen te stimuleren, de mogelijkheid om het verlenen van waarborgen op interessante investeringskredieten, het stimuleren van zachte investeringen (marketing, design, opleiding,...) en O & O, wordt het bevorderen van het risicokapitaal één van de hoekstenen van dit vernieuwingsbeleid.

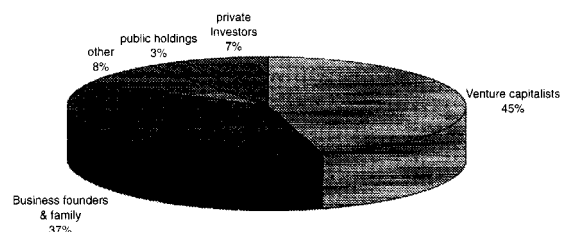
Voor starters, bedrijven met een familiale aandeelhoudersstructuur en groeiers hebben nood aan risicokapitaal.

Het rapport "The Economic Impact of Venture Capital in Europe" uitgevoerd door Coopers en Lybrand op basis van een steekproef van 500 reacties van 2.190 aangeschreven bedrijven in 12 Westeuropese landen die beroep hadden gedaan op de durfkapitaalmarkt, geeft een duidelijk beeld van de potentiële groeimogelijkheden van "ventured-backed companies" en de heilzame invloed ervan op de economie. Belangrijk is dat de helft van deze steekproef middelgrote ondernemingen betreft (50 – 499 werknemers) opgericht na 1990.

Belangrijkste vaststellingen bij deze groep bedrijven :

- * 35 percent gemiddelde groei in de periode 1991-1995 ;
- * jobcreëerders : 15 percent per jaar over dezelfde periode ;
- * belangrijke investeerders in 1995 : 8,6 percent omzet in R & D-investeringen ;
- * 25 percent omzet in gebouwen, grond, materieel, machines ;
- * globalisering : exportgroei jaarlijks 30 percent ;
- * 80 percent van deze bedrijven stellen dat zij dergelijke groei niet zouden gekend hebben of niet meer zouden hebben bestaan in hun hoedanigheid van voor 1990.

Bij deze bedrijven zag de geconsolideerde kapitaalstructuur er als volgt uit :

(Bron : Rapport The Economic Impact of Venture Capital in Europe)

Vlaanderen ontbeert volgens de minister een voldoende ruime kapitaalmarkt en dit is het gevolg van zowel aanbod- als vraagfactoren. De spaarmiddelen van de bevolking stromen moeizaam naar het bedrijfsleven en heel wat institutionele beleggers zijn eerder kleine spelers. In Vlaanderen is het marktmechanisme vooral gebaseerd op familiaal kapitalisme en op een systeem van referentie-aandeelhouders. De oorzaken zijn velerlei : het reglementaire karakter van het pensioenstelsel maakt deze quasi ontoegankelijk voor KMO's. De wettelijk gestelde voorwaarden voor de vorming van o.a. collectieve pensioenfondsen zijn te restrictief. Het Algemeen Burgerlijk Pensioenfonds Nederland is een bewijs dat het anders kan.

Maar ook langs de vraagzijde bestaan er volgens de minister hinderpalen. De vrees voor "pottenkijkers" leeft sterk in onze familiale bedrijven. Een bewijs dat neutraal risicodragend vermogen nodig is om bedrijfsvernieuwingstrategieën te financieren. In een aantal van de ons omringende landen vinden expansiegerichte ondernemingen dit neutrale kapitaal ofwel op de beurs, ofwel bij institutionele beleggers. Beide zijn in België onvoldoende ontwikkeld, alhoewel een beginnend positieve evolutie op gang komt.

Een vaststelling inzake marktimperfectie geeft weer dat het risicokapitaal minder toegankelijk is voor kleine ondernemingen dan voor grote ondernemingen. Kapitaalverschaffers achten het risico voor kleine ondernemingen dikwijls te groot en verkiezen te beleggen in grotere, minder risicovolle ondernemingen. Momenteel is het gebrek aan risicodragend kapitaal één van de oorzaken van geringe solvabiliteit bij de Vlaamse KMO's. Een te hoge schuldgraad door externe financiering en onvoldoende kapitaalsbasis dwarsbomen de levenskansen van vele opgestarte bedrijfjes.

1.2. Enkele bewijsvoeringen en studiemateriaal

De Europese markt van "venture capital", durfkapitaal dus, heeft in 1995 een nieuw record bereikt. De investeringen stegen met 2 percent tot 5,5 miljard ECU (210 miljard frank). Opvallend is dat de pensioenfondsen de banken inhaalden als grootste investeerders in risicoprojecten. Vooral technologie was in trek evenals bedrijven die minder dan 200 werknemers tewerkstellen. Spanje, Zweden en België kenden binnen deze Europese markt een groei.

In België was de vooruitgang 78 percent. Tot 160 miljoen ECU of 6 miljard frank. Negatief punt, er werd opvallend minder in zaaigeld geïnvesteerd, waarbij België volledig past in deze negatieve vast-

stelling : nochtans is investeren in ontluikende en startende bedrijven het echte durfgeld.

(Cijferbron : EVCA-Pensioenfondsen)

Opvallend daarenboven is dat Nederland in Europa de vierde grootste durfkapitaalmarkt kent, terwijl België op de 8ste plaats defileert met minder dan 1/4 van de activiteit van Nederland.

De minister verduidelijkt dat de Garantieregeling Particuliere Participatiemaatschappijen (1981-1995) in Nederland reeds sinds 1981 bestaat, wat betekent dat dit systeem reeds 14 jaar heeft kunnen functioneren.

De minister refereert naar en citeert in deze context naar een aantal passages uit een artikel verschenen in Economische Statistische Berichten van 13 november 1996 waaruit het volgende blijkt :

"De doelstelling van de Garantieregeling Particuliere Participatiemaatschappijen (GPPM) was het bevorderen van het aanbod van risicodragend vermogen aan kleine en middelgrote ondernemingen voor het stimuleren van de ontwikkeling van private venture capital maatschappijen. De regeling bestond uit een overheidsgarantie voor 50 percent van de verliezen geleden op investeringen door venture capital fondsen. In de jaren tachtig kon een zeer significante stijging van het aantal aanbieders van venture capital worden waargenomen. De GPPM-regeling werd per einde 1995 afgeschaft. Het aanbod van venture capital is echter blijven groeien. Jaarlijks is ongeveer 600 miljoen gulden beschikbaar.

Wat de evaluatie van de GPPM betreft zijn door de GPPM vanuit het niets in een decennium een honderdtal venture capital maatschappijen ontstaan, met een dito groei aan venture capital verstrekkingen. Gezien het nog steeds groeiende aanbod van venture capital (zelfs na afschaffing) zou gesteld kunnen worden dat de introductie van de GPPM een soort trendbreuk heeft bewerkstelligd, en uit dien hoofde zeer succesvol is geweest (en als goede besteding kan worden gezien voor het al tot 180 miljoen gulden gecumuleerde verlies van de overheid op dit moment).

De belangrijkste kritiek op de regeling is dat deze een dermate grote invloed had – venture capital maatschappijen schoten als paddestoelen uit de grond – dat de expertise in de branche geen gelijke tred kon houden. Ondanks overheidssubsidie werd over de periode 1986-1994 een bruto-rendement op participaties in startende ondernemingen behaald van -6 percent.

De durfkapitaalmarkt in Europa (in miljoen ecu)

	1994	1995	% groei
Verenigd Koninkrijk	2.265	2.633	16,3 %
Frankrijk	1.088	851	-21,8 %
Duitsland	802	666	-17,0 %
Nederland	323	467	44,6 %
Italië	273	253	-7,1 %
Spanje	116	163	39,7 %
Noorwegen	63	120	89,7 %
België	107	111	4,2 %
Zweden	182	86	-52,9 %
Portugal	72	55	-24,0 %
Zwitserland	77	48	-37,3 %
Finland	24	34	39,6 %
Denemarken	18	31	69,2 %
Ierland	27	19	-28,8 %
Griekenland	nb	8	nb
Oostenrijk	0	1	343,6 %
IJsland	2	1	-64,9 %
Totaal Europa	5.440	5.546	2,0 %

(Bron : EVCA)

De minister attendeert de Commissie erop dat Drs. F.A. van Dewall, directeur van het economisch bureau ING begin 1996 een lans brak voor innovatiefinanciering, wat heden te sterk belemmerd wordt door het hoge faalrisico. Het aantal innovaties dat op de markt wordt gebracht is bedroevend laag. Het slaagpercentage ligt op 20 percent.

Een eigen ING-onderzoek bij 150 MKB-ondernemingen, als sterk innovatief bekend staande in Nederland, leidde nog tot slechtere resultaten : 17 percent van de marktintroductions bleek geslaagd. Redenen daartoe waren : overdreven nadruk op techniciteit, verwaarlozing, marktaspecten, verkeerde financiering. Gevolg, bij de participatiemaatschappijen werden deze innovaties als zeer riskante zaken afgedaan. Participatiemaatschappijen en banken kwamen in het onderzoek naar de financieringsbronnen amper voor : respectievelijk 8 en 1 percent.

De heer Jos Peeters, Capricorn Venture Fonds, stelt dat risicokapitaal een cyclische business is die vooral begin de 80-tiger jaren opgang kende. Zo ontstond in Brussel de tweede markt, volgde de wet Cooreman-De Clercq, groeide de DIRV-actie en kregen innoverende bedrijven een fiscaal sta-

tuut. Een beperkt weefsel van venture-fondsen groeide uit. Het rendement bleef wat achterwege omdat de meesten leergeld dienden te betalen en omdat er het immens probleem van het ontbreken van de exit was : een venture-kapitalist moet zijn rendement halen uit het op de openbare markt brengen van zijn portefeuille. De minister wijst erop dat durfkapitaal "geduldig kapitaal" is, dat slechts na een langere periode een return biedt.

De heer Jos Peeters klaagt eveneens het feit aan dat het reglementaire kader niet toelaat dat verzekeraars en pensioenfondsen die enorme geldmassa's beheren, niet naar de KMO toe kunnen, vooral omdat rendement op korte termijn benadrukt wordt net als gegarandeerd rendement.

Bij risicokapitaal waarschuwt de heer Jos Peeters voor het feit dat citroenen voor de pruimen komen, d.w.z. mislukte participaties krijgt men snel te zien, een product of dienst die zich positief ontwikkelt doet dit pas na 5 à 7 jaar. Intussentijd raakt men een deel van de supporters kwijt die enkel kijken naar cijfers en niet naar wat in de portefeuille steekt.

Volgens de minister moeten deze visies gezien worden in het perspectief van de zeer kleine Belgische en dus Vlaamse risicokapitaalmarkt. De leden van de Belgian Venturing Association beheerden eind 1995 bijna 49 miljard frank aan fondsen of zowat 6,2 miljard frank meer dan het jaar daarvoor. Van die 6,2 miljard frank werd bijna 2,7 miljard frank gerealiseerd door de verkoop van participaties, en ongeveer 2 miljard frank door fund raising bij banken en pensioenfondsen. In 1995 werd voor 4,3 miljard frank geïnvesteerd in 132 bedrijven. Het aandeel van de investeringsmaatschappijen uit de publieke sector beliep 35 percent voor wat de geïnvesteerde bedragen betreft en beliep 32 percent wat het aantal betreft. De investeringen in groeibedrijven nemen het leeuwedeel voor zich, met maar liefst 3,8 miljard frank of 89,5 percent van het totaal. De financiering van de starters daalde in 1995 tot 240 miljoen frank of 5,6 percent (in 1994 was dit nog 547 miljoen frank of 12,8 percent !!).

De Seed money investeringen daalden zelfs tot een bijna onbestaand niveau van 5,8 miljoen frank of 0,1 percent. In 1994 was dit nog 47,7 miljoen frank. Ook de buy-out activiteit kende een meer dan halvering : 490 miljoen frank (11,5 percent) in 1994 naar 205 miljoen frank (4,8 percent in 1995).

Zowat 1,3 miljard frank of 31 percent van de investeringen gebeurde in productiebedrijven. Opmerkelijke stijgingen werden genoteerd in de chemi-

sche nijverheid en bij de constructiebedrijven. Biotechnologie liep met 9 percent weg. Een sterke terugval kende de sector van de financiële diensten.

In 1995 werd voor een totaal bedrag van 2,2 miljard gedesinvesteerd, voornamelijk toe te schrijven aan de toegenomen exits via de beurs.

(bron: BVA)

Positief wordt het recent gelanceerde instrument Privak ervaren. Op die manier stimuleert de federale overheid het risicokapitaal. Dank zij de Privak kan een kleine belegger zijn geld via een professioneel beheerde structuur in een KMO stoppen. Positief is eveneens dat de Privak fiscaal helemaal transparant is. Aan het dividend van de Privak is namelijk een gedeeltelijke meerwaardebelastingvrijstelling voorzien. Misschien ontbreekt hier nog de fiscale incentive om de massa ertoe aan te zetten te beleggen in Privaks.

Naast de Privak steunt de federale regering de opstart van een interprofessionele markt voor niet-genoteerde effecten. Bedoeling is op periodieke basis transacties mogelijk te maken van hetzij ondernemingen die hun eerste stappen naar defamilialisering zetten, hetzij groeiende ondernemingen.

Toch moet de federale regering zo snel mogelijk werk maken om institutionele beleggers mogelijkheden te geven meer op de kapitaalmarkt actief te zijn en de kosten van beursintroductie verlagen.

Tenslotte zijn enkele nieuwe beursinitiatieven niet onbelangrijk : de zogenaamde "Nieuwe Markt", de "Interprofessionele Markt" en de lancering van de EASDAQ. Indien deze verschillende initiatieven er inderdaad zullen in slagen om de verwachtingen in te lossen, zal dit ten goede komen aan de activiteiten en de kwaliteit van het venture capital in België. Een gezond beursklimaat leidt tot een voor spoedige risicokapitaalmarkt en een positieve impact op de globale economische omgeving (zie VSA en GB).

In die positieve sfeer moet ook het feit gezien worden dat in 1996 de Belgische bedrijven 128,4 miljard frank aan middelen ophaalden bij de spaarder. In de beursgeschiedenis is enkel 1989 beter geweest. 69 miljard frank daarvan werd opgehaald via uitgifte van aandelen, o.a. Dexia – GK, Generale Bank, Distrigas, Sioen, Innogenetics, Artwork Systems (dit was 8,8 miljard frank in 1995). In 1996 haalden bedrijven ook voor het eerst geld op via

effectisering van schuldvorderingen. De uitgften van "equity linked" instrumenten (bijvoorbeeld converteerbare obligaties, leningen met warrant) bereikten een historische piek (uitvoerders waren o.a. Electrafina, Koramic, Monceau-Zolder).

Opvallend is dat juist in 1996 de overheidssector weinig beroep deed op de kapitaalmarkt : 483,5 miljard frank in 1996 t.o.v. 1.102,7 miljard frank in 1995 ; 1.109,5 miljard frank in 1994 ; 928,9 miljard frank in 1993 en 826,2 miljard frank in 1992.

1.3. Vlaamse Garantieregeling

Omdat men er zich in de Vlaamse regering van bewust is dat slechts een veelheid van federale en regionale maatregelen zal bijdragen tot een risicokapitaalvriendelijk klimaat werd in Vlaanderen geopteerd voor de uitbouw van een waarborgverschaffing op het ter beschikking stellen van risicokapitaal.

Lerend uit de problemen waarmee de Nederlandse Garantieregeling Particuliere Participatiemaatschappijen en het Federale Participatiefonds hebben geworsteld werd het ontwerp van decreet uitgewerkt, waarbij de Vlaamse overheid flankerend zal optreden doch niet zelf in de markt het risico volledig zal dragen. Ondernemers en participatiemaatschappijen dienen hun verantwoordelijkheid te blijven opnemen.

Wat betreft de in aanmerking komende ondernemingen richt het ontwerp van decreet zich naar kleine ondernemingen of kleine middelgrote ondernemingen, dus deze ondernemingen die het moeilijkst aan de bak komen.

De minister preciseert dat grote zorg werd besteed aan de invulling van de verschillende in het ontwerp van decreet gehanteerde definities. Het ontwerp van decreet werd overgelegd aan de Commissie voor het Bank- en Financiewezen.

Komen dus in aanmerking ondernemingen tot 100 man tewerkstelling, met een balanstotaal van maximaal 27 miljoen ECU of een omzet van maximum 40 miljoen ECU en die onafhankelijk staan, dus niet voor meer dan 25 percent in handen zitten van een grote onderneming.

In tegenstelling met de andere steunmechanismen zoals de expansiewetgeving is deze definitie geen strikt gegeven. Voor sterk vernieuwingsgerichte projecten zou kunnen worden afgeweken van omzet, balanstotaal, en onafhankelijkheidsclausule

omdat de EU-Commissie onderhavige regeling buiten het concurrentiebeding beschouwde.

De minister stipt aan dat naar de participatiemaatschappij toe, in overleg met de markt zelf, beslist werd tot een selectieve aanpak, om avonturiers te weerhouden met overheidssteun de markt te verzieken. Zo wordt de participatiemaatschappij zowel in de definiëring als in artikel 3, 3°, aan strikte voorwaarden onderworpen. Wil dit initiatief van risicokapitaalgarantie slagen dan dienen de drie partners (overheid, bedrijf en participatiemaatschappij) betrouwbare partners te zijn. Zowel publieke als private participatiemaatschappijen kunnen als partner optreden, weliswaar met dien verstande dat wordt voorkomen dat het Vlaamse Gewest enerzijds rechtstreeks middelen zou verschaffen aan een publieke maatschappij en de participaties of achtergestelde leningen gefinancierd met deze zelfde gelden gedeeltelijk zou waarborgen.

Tevens werd in dit ontwerp van decreet geopteerd om enkel garantieverstreking te doen voor specifieke projecten/doelstellingen gedragen door het strategisch vernieuwingsbeleid van de Vlaamse regering en enkel wanneer een aanwijsbare band bestaat tussen het project, het doel of het opzet en de aangetrokken risico-financiering.

Zo zullen enkel volgende projecten in aanmerking komen :

- starters ;
- het laten slagen van overdracht van ondernemingen (vb. kind dient broers en zussen uit te betalen om zaak verder te kunnen zetten en daarenboven vernieuwingsinvesteringen te realiseren wil het ouderlijk bedrijf de toekomst trotseren) ;
- delokalisatievoorkoming ;
- introductie sterke technologische vernieuwing ;
- nieuwe sectoren (b.v. telematica) ;
- traditionele sectoren die vernieuwingen doorvoeren ;
- uitbouw toekomstgerichte dienstensector (vb. call centers, value added services..)l
- uitbouw exportgerichte investeringen (liefst buiten EU) ;

- MBO-MBI (v.b. overname van aandelen van de vennootschap in het kader van een familiale Buy-Out).

Vermits de Vlaamse regering er zich van bewust is, evenwel slechts voor een beperkt stuk mee te stappen in een risicomarkt, werd geopteerd om het element falingspreventie maximaal in te bouwen. Van daar de verplichte samenwerking bedrijf – Vlaamse Commissie Preventief Bedrijfsbeleid. Deze bestaande instelling kan ook hiermee zijn werking nog meer toegevoegde waarde geven.

Bij het uitwerken van dit decreet werd geopteerd om geen nieuwe structuren te creëren en op procedureel vlak zo eenvoudig mogelijk te werken. Op basis van een principiële overeenkomst bedrijf-participatiemaatschappij en een gefundeerd dossier zal het bestaande Vlaams Waarborgfonds deze dossiers onderzoeken en beslissen op een minimale termijn.

Voornoemde instellingen zijn gebonden aan zwijgplicht wat betreft de techniciteiten van de dossiers.

Omdat in de schoot van de huidige financiële instelling die instaat voor het beheer en de werking van dit instrument, namelijk het Beroepskrediet, ook het participatiefonds werkzaam is, deelt de minister terzake enkele cijfergegevens desbetreffende mede :

**Toegestane doorgegangene verrichtingen
van 01.04.84 tot 31.12.94**

	aantal	bedrag (000 fr)
A. Werklozenleningen	16.305	7.908.057
B. Gewone ACHTERGE- STELDE LENINGEN	5.153	4.533.752
PARTICIPATIES	22	100.095
obligatieleningen	118	381.166
C. Overdrachtfonds		
Gewone ACHTERGE- STELDE LENINGEN	125	178.272
obligatieleningen	5	23.250

1995

ACHTERGESTELDE LENINGEN
werklozen : 152
Gewone ACHTERGESTELDE LENINGEN : 75

(Bron : NKBK)

Als risicokapitaal werden de formules van de minderheidsparticipatie en de achtergestelde lening weerhouden, die door artikel 8 aan een aantal voorwaarden worden onderworpen. De te waarborgen bedragen werden bewust beperkt gehouden (max. gewaarborgd plafond 20 miljoen frank) en de rendementen werden beperkt gehouden om cashdrains uit de bedrijven te voorkomen. Toch was een minimaal rendement noodzakelijk om in eerste instantie de zaak nog haalbaar te maken voor de participatiemaatschappijen zelf, maar vooral om door de EU niet aangewreven te worden een nieuw steunregime voor bedrijven in te voeren via verlaagde intrestvoeten.

De nadruk blijft echter liggen op het zware risicokapitaal, namelijk de participatie. De benadering van de achtergestelde lening is deze, zoveel als mogelijk, zo dicht mogelijk te laten aansluiten bij de participatie.

Omdat de risicoperiode bij opstart van een nieuw bedrijf, bij introductie van een nieuwe ontwikkeling, bij een MBO, enz. zich vooral in de eerste levensjaren situeert, werd geopteerd voor een waarborgperiode van maximaal 5 jaar. Om een tweede maal de participatiemaatschappijen aan te zetten bij risicozwangere projecten dubbel na te denken, gaat de waarborgperiode pas in, zes maanden na gunstige beslissing en definitieve overeenkomst tussen bedrijf en participatiemaatschappij.

Tevens zal de garantie slechts vanaf het derde jaar op het maximum niveau worden uitgekeerd bij verliesafrekening, wat opnieuw de participatiemaatschappij tot enige voorzichtigheid zal dwingen. Ook bij de verliesafrekening primeert de participatie op de achtergestelde lening.

De minister refereert voor de cijfers m.b.t. de verliesgarantie naar de Memorie van Toelichting (Stuk 473 (1996-1997)- Nr. 1, blz. 5) (30 percent enz...).

Bij de uitwerking van dit garantiemechanisme werd uitgegaan om het eerste jaar (1996) een proefperiode in te bouwen nl. voor maximum 400 miljoen frank gewaarborgde dossiers realiseren. In de theoretische veronderstelling van de max. garantie (50 percent) zou dus in totaal minstens 800 miljoen frank risicokapitaal in de proefperiode in de markt kunnen ingepompt worden.

Door de vertraging opgelopen bij het verplicht inwinnen van adviezen en goedkeuringen werd, conform het schuldbeheer m.b.t. de waarborgverlening van het gewest, artikel 11 voorzien dat meebrengt dat het uitstaand gewaarborgd risicokapi-

taal in eerste instantie 3 miljard frank niet mag overschrijden, in tweemaal te verhogen tot 5 miljard frank. Dit brengt mee dat wanneer het systeem enkele jaren optimaal zou functioneren en de markt meent gebruik te moeten/kunnen maken van het systeem er minstens 10 miljard frank risicokapitaal kan worden aangehouden.

De minister meent dat onderhavig garantiesysteem toelaat dat de markt (venture-capitalists en bedrijven) positieve durfprojecten iets gemakkelijker over de risicosloot en de haalbaarheidsdrempel moet kunnen halen. De benadering vanuit de overheid zal er een zijn van bewust flankerend beleid, snelle beoordeling met een minimum aan papieren rompslomp. Het past volkomen in het economisch ondersteuningsbeleid om niet marktconforme steun af te bouwen. Het sluit eveneens aan op een aantal recente federale maatregelen.

Het voorliggend waarborgmechanisme moet het minder-aanbod aan risicokapitaal voor innovatieve bedrijven, starters en ondernemingen met zware aanloopinvesteringen extra-impulsen geven. Het mechanisme laat eveneens de bedrijfsleider in zijn rol van "entrepreneur" en de risicokapitaalverschaffer in zijn rol van "venture-capitalist". Het moet tevens bijdragen om een sfeer van positief ondernemingsklimaat te creëren. Een goed project, een efficiënt werkende kapitaalmarkt en een juist overheidsbeleid zijn dé combinatie opdat dit ontwerp van decreet een kans tot slagen heeft.

II. ALGEMENE BESPREKING

II.1. Algemene opmerkingen en appreciatie van het ontwerp van decreet

De heren Jacques Laverge, Herman Candries, Eddy Schuermans, Jos Stassen, Leo Cannaeys, Karel De Gucht en Robert Voorhamme, merken op dat dit ontwerp van decreet beantwoordt aan de verzuchtingen die in deze Commissie naar aanleiding van het zoeken naar gepaste mechanismen teneinde te remediëren aan de krapte op de risicokapitaalmarkt werden geuit. De heer Jacques Laverge wijst erop dat deze problematiek recent werd aangesneden tijdens het debat over de overname van PGS door AgrEvo. Vlaanderen beschikt niet over het juiste instrumentarium voor het aantrekken van voldoende risicokapitaal ten behoeve van de ondernemingen. Spreker stelt vast dat ook tijdens het recente begrotingsdebat op deze problematiek in de Commissie werd teruggekomen, waar de minister aankondigde dat inzake de garan-

tieregeling spoedig een maatregelenpakket zal worden uitgewerkt door de Vlaamse regering. Spreker stelt vast tussen de eerste aanzet hiertoe, naar aanleiding van de bespreking van de Beleidsbrief : "Een vernieuwd economisch beleid" (1995) en de indiening van het huidige ontwerp van decreet, toch twee jaren zijn verlopen. Spreker begrijpt wel dat een dergelijk ontwerp van decreet een gedegen voorbereiding vereist doch kan zich niet van de indruk ontdoen dat het allemaal veel te langzaam verloopt en dat de rol van het Vlaams Parlement bij de totstandkoming van dit ontwerp van decreet slechts zeer beperkt is. Spreker treedt vervolgens de stelling van de minister niet bij dat Vlaanderen een ruime kapitaalmarkt ontbeert, ingevolge zowel aanbod- als vraagfactoren. Hierop repliceert de heer Herman Candries dat een dergelijk ontwerp van decreet een ernstige voorbereiding impliceert, en dat Vlaanderen geen autonome impact kan uitvoeren op alle aspecten die aan de opmaak van een dergelijk ontwerp zijn verbonden.

Volgens de heer Jacques Laverge beschikt Vlaanderen wél over een voldoende ruime kapitaalmarkt, doch is er vanuit Vlaanderen een te grote kapitaalvlucht naar fiscaal interessantere oorden.

Dat Vlaanderen beschikt over een hoog kapitaalpotentieel wordt volgens spreker afdoende bewezen door de hoge kapitaalvlucht naar het buitenland die zijn oorzaak vindt in de fiscale afstraffing van de potentiële belegger in durfkapitaal, dat daarenboven geen interessante beleggingsvorm is voor de belegger die mikt op een onmiddellijk gewin, vermits beleggingen in durfkapitaal, "geduldige beleggingen" zijn, die slechts na langere periodes hun return leveren.

Het huidige beleggingsgedrag van de Vlaming is in het licht van deze economische context eerder realistisch.

De Vlaamse spaarder opteert voor andere beleggingsvormen omwille van het verlangen naar een duurzaam en veilig rendement op redelijk korte termijn. Vermits beleggingen in durfkapitaal niet extra fiscaal worden ondersteund, via aantrekkelijke fiscale incentives, werkt een dergelijk financieel-economisch klimaat fnuikend in op de oprichting van nieuwe ondernemingen, waardoor nog zeer weinig beloftevolle en enthousiaste jonge starters aangetrokken zijn tot de oprichting van nieuwe ondernemingen die nochtans noodzakelijk zijn voor het aantrekken van het Vlaams economisch leven. Spreker dringt er bij de Vlaamse regering met aandrang op aan, om grotere fiscale stimuli te verstrekken aan de investeerders in durfkapitaal.

en jonge ondernemers te belonen voor het nemen van de risico's die met de opstarting van een nieuwe onderneming gepaard gaan. Het voorliggende ontwerp van decreet alleen zal niet voldoende zijn om een trendbreuk op de markt van het durfkapitaal te realiseren, vermits de problematiek van het risicokapitaal en de participatiemaatschappijen inherent is verbonden aan een vernieuwde visie op de faillissementswetgeving, wat reeds een eerste stap is in de goede richting. Spreker betreurt vervolgens het ontbreken van een modern beursklimaat in Vlaanderen en benadrukt vervolgens de spilfunctie van de beurs als positieve stimulans voor het werkgelegenheidsbeleid. De oprichting van de EASDAQ was een goede aanzet hiertoe. Wat de beursintroductie in België betreft, attendeert spreker erop dat een beursgang in België eerder moeizaam verloopt omwille van de uitgebreide administratieve formaliteiten die hiertoe dienen te worden vervuld en het feit dat een beursgang voor een bedrijf een serieuze financiële aderlating betekent, maar tevens ook voordelen biedt voor de potentiële participanten in durfkapitaal. De naleving van een aantal formele vormvereisten en het toezicht van de Bankcommissie bieden voor potentiële participanten grotere waarborgen, o.m. dient regelmatig verslag te worden uitgebracht over de financiële evolutie van de maatschappij, wat een betere controle impliceert.

Spreker meent dat omwille van de hierboven vermelde redenen in Vlaanderen een echte krapte is ontstaan inzake risicodragend kapitaal. Vlaanderen kent nog geen echte beursmentaliteit, vermits het Vlaamse economisch leven nog te veel is geaxeerd op middelgrote bedrijven die vooral gekenmerkt zijn door een samenvallen van managementstructuur en familiale eigendoms- en kapitaalstructuren.

Daarenboven heerst er in Nederland ten aanzien van de beleggers een fiscaal vriendelijker klimaat. Vlaanderen treedt pas nu in deze garantieregeling in, terwijl deze in Nederland reeds 14 jaar werkt. In Vlaanderen ontbreekt dit gunstig fiscaal klimaat. In Nederland zijn de eerste 1.000 gulden op het op PPM-aandelen ontvangen dividenden vrijgesteld van belastingen. Kan Vlaanderen niet een gelijkaardige regeling uitwerken ? Volgens de heer Jacques Laverge moeten een aantal nieuwe alternatieven worden genomen die geënt zijn op fiscale incentives. Nieuwe denkpistes moeten terzake voor de kleine ondernemingen worden uitgewerkt, zoals de fiscale vrijstelling van 5000 gulden voor de ontvangen renten.

De verliezen die particulieren bij een dergelijke participatieregeling zouden kunnen oplopen is in

Nederland gedurende 3 jaar fiscaal aftrekbaar van het inkomen met een maximum van 50.000 gulden. Ook de Participatiefondsen genieten in Nederland van een fiscaal aantrekkelijke regeling, onder de vorm van extra fiscale vrijstellingen. Het fiscaal verlies ingevolge participaties is gedurende een termijn van 8 jaar fiscaal aftrekbaar, wat niet mogelijk is volgens de Belgische fiscale wetgeving. Nederland kent aldus ook een gunstige regeling voor de fiscale aftrekbaarheid van de minwaarden.

Bedrijven worden daarenboven bij de opbouw van een vermogen extra ondersteund via de achtergestelde leningen, via garantie van een nationale investeringsbank, waarop de Staat een tegengarantie verleent van 90 percent. Ingevolge dit gunstige fiscaal regime heeft de garantieregeling zich gedurende vijftien jaar gunstig ontwikkeld. Toch rijst bij het lid de vraag waarom Vlaanderen het Nederlandse systeem, dat omwille van de hoge kostprijs door Nederland werd verlaten, nu terug in Vlaanderen wordt geïntroduceerd. Wellicht ware het interessanter geweest om alleen te opteren voor de gunstige fiscale ondersteuning van deze garantieregeling, en niet langer meer tussen te komen in de verliesgarantie.

Vlaanderen heeft een grote nood aan fiscale stimuli, waarop de minister repliceert dat de manoeuvreerruimte terzake van het Vlaamse Gewest bijzonder klein is, gelet op het feit dat vele aspecten van de hierboven door spreker voorgestelde maatregelen, zich situeren binnen de federale bevoegdheidssfeer.

De heer Jacques Laverge meent dat Nederland toch blijk geeft van een grotere creativiteit in het uitwerken van een maatregelenpakket, teneinde de mobilisatie van spaargelden voor de risicokapitaalmarkt bij particulieren te bevorderen voor de vernieuwing van het bedrijfsleven, weliswaar via de inschakeling van participatiemaatschappijen. Spreker geeft grif toe dat de krapte op de risicokapitaalmarkt zeker niet alleen kan worden toegeschreven aan het terzake door de Vlaamse regering gevoerde beleid, maar grotendeels wortelt in de conservatieve financiële mentaliteit van de Vlamingen, die opteren voor veilige beleggingsvormen zoals kasbons, staatsobligaties en staatsleningen tot grote voldoening van de federale regering. Er dient in Vlaanderen dringend gewerkt aan de totstandkoming van een dynamisch durvend ondernemerschap, met een grotere betrokkenheid van particulieren. Pas dan zullen strategische technologisch belangrijke groeisectoren zich kunnen ontwikkelen in Vlaanderen, wat zal bijdragen tot een vernieu-

wing van het Vlaams economisch en industrieel weefsel.

Hierop merkt de heer Eddy Schuermans op dat Nederland, na een eerste fase, in de loop van de vijftien jaar aanpassingen heeft ingevoerd. Na 15 jaar kan deze regeling inderdaad in vraag worden gesteld, maar hij treedt vorige spreker niet bij, waarin deze beweert dat omwille van de evaluatie in Nederland van de garantieregeling, deze niet in Vlaanderen kan worden overgenomen. Dit is een te enge opstelling. Het Nederlandse bedrijfsleven profiteerde 15 jaar van een voor de bedrijven gunstige regeling. Wat Vlaanderen betreft, wijst spreker erop dat ondernemingen op de markt van het durfkapitaal over geen grote ervaring beschikken.

Sprekers hopen op een ruime respons van het ontwerp van decreet bij de brede lagen van de bevolking, teneinde meer risicokapitaal ter beschikking te stellen van het Vlaamse ondernemerschap en wensen de minister veel succes toe met dit decreetgevend initiatief.

De heer Emiel Verrijken stipt aan dat de hoofdoorzaak van de krapte op de risicokapitaalmarkt het succesvolle optreden is van de staatsbanken, via allerlei staatsobligaties aan zeer gunstige tarieven. Daarenboven mangelt het België ook aan een gedegen structuur op het vlak van Pensioenfondsen, die in Nederland een zeer belangrijke rol spelen op de durfkapitaalmarkt. Spreker stelt verder vast dat in België de belangrijkste verzekeringshouding aanzienlijke kapitaalmassa's beheren en opnemen, in tegenstelling met Nederland. Nederland kent terzake een grote economische vrijheid, waar de Pensioenfondsen een instrument van investeringsbeleid zijn. Vlaanderen kent geen Pensioenfondsen voor staatsambtenaren die bedrijvig zijn op de durfkapitaalmarkt. Het voorliggende ontwerp van decreet is volgens spreker een gemoderniseerde versie van "staatstussenkomst". Nederland werkt de laatste jaren vooral een gedegen ondernemings- en investeringsvriendelijk fiscaal instrumentarium uit. Volgens spreker is dit ontwerp een slag in het water, vermits dit ontwerp een kopie is van het door Nederland verlaten systeem van garantieregeling voor risicokapitaal.

De heer Jos Stassen oppert dat ondanks de positieve opzet en de lovenswaardige doelstellingen van het voorliggende ontwerp van decreet, dit ontwerp een ecologische inslag mist, wat volgens het lid betreuenswaardig is in het licht van de toekenning van de waarborg voor verstrekt risicodragend kapitaal voor de doorvoering van sterke technologische vernieuwing met een positieve invloed op de toe-

gevoegde waarde. Ligt het misschien in de bedoeling van de minister om eventuele bijsturingen van het ontwerp op te nemen in uitvoeringsbesluiten? Spreker pleit voor een voorkoming van de verzuijing van de kapitaalmarkt. De productieprocessen dienen schoner te verlopen, en omwille hiervan onderstreept het lid het belang van een gedegen ecologische onderbouw van het ontwerp van decreet. Spreker pleit voor een verruimde sociale dimensie in de economie, door de ondersteuning van beheersvormen zoals coöperaties. Investeringsen in sociale economieprojecten kunnen aangemoedigd worden door de garantieregeling risicodragend kapitaal en aldus bijdragen aan een verruiming van de Vlaamse risicokapitaalmarkt, waaraan een grote nood is. Spreker attendeert de minister erop dat dit uit de vele werkbezoeken van de Commissie aan een aantal bedrijven, waarbij de GIMV een performante rol heeft gespeeld, afdoende is gebleken. Vooral de kapitaalkrapte werkt remmend in op het investeringsgedrag van deze bedrijven, waar wél een grote bereidheid is om te investeren in toekomstgerichte technologische vernieuwingen.

De heer Leo Cannaerts stelt vast dat het ontwerp prioritair werd ingediend teneinde de toegang tot de beurs en de markt van risicokapitaal voor de KMO's te versoepelen. Een aantal KMO's die reeds beursgenoteerd zijn zullen zeker baat vinden bij dit ontwerp van decreet. Nochtans stelt spreker vast dat een ontwerp niet alleen mag geaxeerd tot nieuwe beursgenoteerde KMO's. Wat de doelstellingen betreft, stelt spreker vast dat dit ontwerp van decreet duidelijk niet is gericht op ondernemingen in herstructurering, vermits deze ondernemingen van de waarborgregeling zijn uitgesloten. Beantwoordt het concept van het ontwerp van decreet wel aan de beoogde doelstelling, dient er geen marge voor KMO's gelaten, die mits een belangrijke investering, tijdelijk terug kunnen geholpen worden bij liquiditeitstekorten, te wijten aan de weinig elastische kapitaal- en eigendomsstructuur van de familiale ondernemingen? Wat het begrip "onderneming" betreft, stipt de heer Leo Cannaerts aan dat de ondernemingen voor het verkrijgen van de waarborg en voor het behoud ervan moeten voldoen aan de voor hen van toepassing zijnde wettelijke bepalingen betreffende vestiging, uitbreiding en exploitatie, alsook aan de vigerende milieureglementering.

Quid met zonevreemde bedrijven, in regularisatie. Een dergelijke bepaling zou voor deze bedrijven neerkomen op de uitsluiting van de waarborgregeling. Het begrip "onderneming" impliceert o.m. de vennootschappen die de rechtsvorm van een han-

delsvennootschap hebben aangenomen en die beschikken over een exploitatiezetel in het Vlaamse Gewest. Spreker attendeert de minister op het gevaar, dat een onderneming, eens de garantieregeling voor o.m. technologische vernieuwingen is binnengehaald, binnen de vijf jaar kan beslissen om te delokaliseren. Volgens spreker dient het ontwerp in deze zin expliciet te vermelden dat de exploitatiezetel minstens gedurende de termijn van vijf jaar in het Vlaamse Gewest dient gehandhaafd.

De heer Karel De Gucht betreurt, ondanks de positieve doelstellingen die door het ontwerp van decreet worden nagestreefd, dat de thans voorliggende tekst legistisch getuigt van vele onvolkomenheden. Het is inderdaad zo dat Nederland van de garantieregeling afstapte, doch meent de heer Karel De Gucht dat de uitwerking van garantiemechanismen, met medewerking van participatiemaatschappijen, toch in Vlaanderen aan de durfkapitaalmarkt een nieuw elan kan geven.

De heer Robert Voorhamme pleit ervoor om het voorliggende ontwerp van decreet niet te beschouwen als de alleszalmakende oplossing voor de krapte op de durfkapitaalmarkt. De problemen hieromtrent, zijn volgens spreker inherent verbonden met een bepaalde ondernemersmentaliteit, zoals deze vooral nog in Vlaanderen ingang vindt, bij ondernemers, spaarders en intermediaire schakels, die beide actoren met elkaar dienen in contact te brengen. Spreker twijfelt eraan of dit ontwerp in staat zal zijn om een mentale reconversie tot stand te brengen. Daarenboven kan men niet ontkennen dat de potentiële investeerders zich ten aanzien van mogelijke investeringen in strategische hogetechnologische groeisectoren eerder gematigd opstellen. Spreker merkt op dat men inzake het fiscale luik vooral de globale financiële context op overheidsvlak van Vlaanderen in het oog moet houden. Steeds vergelijken met Nederland is misplaatst gelet op de specifieke situatie van Vlaanderen. Nederland beschikte lange tijd over inkomsten waarover Vlaanderen niet beschikte (gasbel in Slochteren). Vlaanderen heeft het met minder royale inkomsten moeten rooien. Wat de fiscale draagkracht op het arbeidsinkomen betreft, stelt spreker vast dat deze een maximumgrens heeft bereikt. Hieraan nog nieuwe lasten toevoegen zou fnuikend werken op het innoverend karakter en remt de investeringsbereidheid af van potentiële startende ondernemingen. Spreker wijst erop dat de voorgestelde maatregelen geen impact hebben op een continuïteit van inkomsten van participatiemaatschappijen. Wel dient men oog te hebben voor mogelijke faillissementsrisico's die inherent zijn aan bepaalde ondernemingsactiviteiten. De markt-

economie houdt in dat er risico's dienen te worden genomen. Het ontwerp komt aan deze bekommernis in ruime mate tegemoet.

Wat de mentale reconversie betreft, attendeert spreker erop dat in de Memorie van Toelichting van dit ontwerp van decreet, geen duidelijk onderscheid wordt gemaakt tussen de verschillende varianten van KMO's. Dit begrip kan inderdaad op verschillende wijzen worden ingevuld. Spreker meent dat het begrip "KMO's" niet enkel kan worden gerelateerd tot de schaalgrootte van de ondernemingen. Het begrip "KMO's" dekt in feite een brede waaier van de meest uiteenlopende bedrijven. Spreker stelt dat dit begrip niet kan worden gehanteerd als criterium om van allerlei steunmaatregelen te genieten.

Vlaanderen worstelt vooral met problemen op het vlak van de kapitaalverschaffing en op het vlak van de beheersschaal in de ondernemingen. Vele ondernemingen voelen zich nog te onzeker om zich te begeven op de durfkapitaalmarkt, waar vooral aan kapitaalverstrekking wordt gedaan voor snelgroeiende hoogtechnologische bedrijven, omwille van een zekere drempelvrees voor de hogere techniciteit van een dergelijke beursgang, beheersangst, nieuwe managements- en beslissingsstrategieën.

De heer Emiel Verrijken meent dat het voorliggende ontwerp van decreet niet zal kunnen bijdragen tot steun aan ondernemingen, die bijvoorbeeld het leeuwedeel van de activiteiten laat uitvoeren in b.v. Rusland. Een eigentijdse vorm van delokalisatie is het behoud in Vlaanderen van een beperkt verkoop- en distributiecentrum, terwijl het ganse productieapparaat wordt overgeheveld naar lage loonlanden. Aldus zijn in Vlaanderen reeds heel veel arbeidsplaatsen in de industriële en dienstensector teloor gegaan. Spreker meent dat de in het ontwerp voorgestelde garantieregeling tout court dient open te staan ook voor die ondernemingen, die omwille van de louter kostenbesparende maatregelen, van deze regeling wensen te genieten.

Hierop vraagt de heer Karel De Gucht zich af wat delokalisatie is, vermits deze lokalisatie verschillende dimensies kan aannemen.

De heer Robert Voorhamme concludeert uit de tussenkomsten van de leden m.b.t. tot de appreciatie van het voorliggende ontwerp van decreet, dat het opzet beantwoordt aan een lovenswaardig initiatief, doch dat er nog een aantal technische onvolkomenheden dienen te worden weggewerkt en een aantal verfijningen te worden aangebracht.

Vervolgens buigt de Commissie zich over welke ondernemingen als begunstigde voor de waarborg worden weerhouden, welke instellingen risicokapitaal kunnen verstrekken, onder welke voorwaarden en voor welke projecten en wat wordt verstaan onder risicokapitaal ?

II.2. Welke ondernemingen kunnen als begunstigde voor de waarborg worden weerhouden, welke instellingen kunnen risicokapitaal verstrekken, onder welke voorwaarden en voor welke projecten en wat wordt verstaan onder risicokapitaal ?

De heer Herman Candries stelt vast dat uit artikel 3 van het ontwerp van decreet blijkt dat een onderneming o.m. slechts de waarborg kan verkrijgen en behouden wanneer het aantal werknemers niet meer dan 100 bedraagt. Een bedrijf met 100 werknemers heeft reeds een zekere stabiliteit bereikt en kan wellicht een beroep doen op een veelvoud van actoren in het economische veld.

Spreker meent dat de regeling vooral zal aangesproken worden door jonge startende ondernemingen met een bescheiden personeelsbezetting (10 personen). Deze bedrijven worstelen vaak met grote moeilijkheden de prille, kwetsbare startfase door. Spreker maant aan tot waakzaamheid in de bepaling van de doelgroep van bedrijven die op de garantieregeling inspelen en meent dat de garantieregeling vooral dient gericht te zijn op bedrijven die activiteiten ontwikkelen in hoogtechnologische toekomstgerichte marktsegmenten met hoge groei- en verwachtingen.

Inzake de projecten merkt spreker op dat er op dit ogenblik een grote drempel is tussen IWT en potentiële investeerders, tussen IWT en GIMV. Hoe kan deze kloof worden verkleind ? Daarenboven worden er te weinig projecten ingediend. Kan de garantieregeling deze kloof niet dichten. Spreker meent dat dit initiatief op dit vlak een hefboomfunctie vervult. De analyse van projecten in het kader van het voorliggende ontwerp van decreet dient ruimer opgevat, o.m. dient gezocht naar gerichte deelpakketten. De garantieregeling moet resulteren in een drempelverlaging tussen potentiële investeerders en het IWT.

Deze investeerders schrikken vaak terug voor de commercialisatie van waardevolle projecten, vermits de financiële risico's hoog zijn en voldoende durfkapitaal ontbreekt. Spreker twijfelt eraan dat een fragmentaire toepassing van deze garantieregeling enig effect zal sorteren, maar dient ingepast in een ruimer vernieuwd economisch beleid, even-

tueel bijgestuurd door een aantrekkelijker fiscaal klimaat ten aanzien van de ondernemingen.

Spreker vraagt aan de minister hoe de interactie tussen de diverse actoren m.b.t. de garantieregeling zal worden bevorderd.

De heer Eddy Schuermans wijst erop dat er in Vlaanderen nog geen sterke traditie bestaat bij de ondernemers om een beroep te doen op durfkapitaal, waardoor de nodige ervaring terzake ontbreekt. De vraag rijst wie voor de kleine en middelgrote ondernemingen als eerste aanspreekpunt zal fungeren, wanneer in deze ondernemingen een krapte rijst aan risicokapitaal. Spreker meent dat het vooral de bankier zal zijn, en in mindere mate ook de kredietinstellingen, waarmee de onderneming normaal geldzaken regelt. Kleinere ondernemingen zullen omwille van hun gebrek aan ervaring op de durfkapitaalmarkt zich niet onmiddellijk wenden tot de participatiemaatschappijen.

Daarom betreurt spreker dat het voorliggende ontwerp terzake een spijtige lacune vertoont, vermits bankiers en kredietinstellingen niet zijn opgenomen in het ontwerp van decreet. Ook de heer Leo Cannaerts pleit voor de opname van bank- en kredietinstellingen in het ontwerp van decreet. Wie thans beroep doet op het Waarborgfonds, stelt vast dat de waarborgen voor 90 percent worden aangevraagd door instellingen van het beroepskrediet en banken hiervan slechts 10 percent verstrekken. Spreker vraagt zich af wat de reden hiervan is. Spreker verbaast er zich over dat de KMO's die een waarborg aanvragen bijna steeds terecht komen bij instellingen van de Nationale Kas voor Beroepskrediet. Spreker pleit om het ontwerp te verruimen en ook aan banken de mogelijkheid te geven om achtergestelde leningen te verlenen. De heer Karel De Gucht is ervan overtuigd dat ondanks het feit dat banken en kredietinstellingen niet zijn opgenomen in het ontwerp van decreet, deze er toch een werkinstrument zullen van maken, vermits de omschrijving van het begrip "participatiemaatschappij" op het lijf is geschreven van INVESTCO etc. die de preferentiële partners zijn van de banken.

Volgens de heer Eddy Schuermans zal de concrete uitwerking van het thans voorliggende ontwerp van decreet, toch resulteren in een negatieve discriminatie, op het vlak van de aangeboden producten t.o.v. de participatiemaatschappijen. Daarenboven zullen ondernemers, teneinde te voorzien in hun kapitaalbehoeften eerder een beroep doen op het stelsel van de achtergestelde leningen dan zoeken naar een mogelijke participant. Spreker stelt vast

dat de waarborg voor verstrekt risicodragend kapitaal alleen voor bepaalde activiteiten kan worden verkregen zoals o.m. : de start van een nieuwe onderneming, doorvoering van een sterke technologische vernieuwing, met positieve invloed op de toegevoegde waarde. Spreker stelt dat bedrijven die verkeren in een normale groeifase ook in artikel 3, 1° dienen te worden opgenomen, al is hun werking niet spectaculair vernieuwend. De zekerheid om desgewenst een beroep te kunnen doen op de waarborg voor verstrekt risicodragend kapitaal is voor deze bedrijven een bijkomende economische stimulans en zekerheid.

De heer Paul Deprez treedt de heren Eddy Schuermans en Karel De Gucht bij, die stellen dat het ontwerp van decreet inderdaad een aantal beperkingen inhoudt, waarvan de reden hen ontsnapt, b.v. bedrijfsovernames om louter financiële of marktredenen zijn uitgesloten.

De heer Karel De Gucht preciseert dat een bedrijfsovername hoofdzakelijk is geïnspireerd vanuit markteconomisch standpunt.

Wat de technologische vernieuwingen betreft, meent de heer Paul Deprez dat het begrip "technologische vernieuwingen" willekeurig kan worden ingevuld. Wie zal dit uitmaken en op basis van welke criteria ? Wat houdt de kwalificatie "zogenaaemde nieuwe sectoren in de dienstverlening in" ; "nieuwe ontwikkelingen in traditionele sectoren". De heer Paul Deprez, hierin bijgetreden door de heer Emiel Verrijken, dringen aan op een duidelijke invulling van de in het ontwerp van decreet gehanteerde begrippen, teneinde iedere willekeur uit te sluiten. Een exacte invulling van de voorwaarden is van primordiaal belang, waarop de minister repliceert dat de tekst van het ontwerp werd nagekeken door de Europese Commissie. De heer Karel De Gucht vraagt nader toelichting over het begrip : "uitbouwen van een toekomstgerichte dienstensector" (art. 3, 1°, g).

Een ander uitsluitingscriterium voor ondernemingen om de waarborg te verkrijgen en te behouden luidt volgens de heer Paul Deprez als volgt : "geen 25 percent van het maatschappelijk kapitaal mag in het bezit zijn van een of meerdere grote ondernemingen, met uitzondering van openbare investeringsmaatschappijen of participatiemaatschappijen of institutionele beleggers, mits geen controle wordt uitgeoefend ;". Spreker vraagt zich af waarom een participant geen meerderheidsaandeelhouder kan worden, indien dit in het belang is van de onderneming. Spreker waarschuwt vooral voor "willekeur". Spreker attendeert er vervolgens de

minister op dat de waarborg voor verstrekt risicodragend kapitaal tevens kan worden verleend, ter voorkoming van delokalisatie. Zal een dergelijke maatregelen de delokalisatie niet in de hand werken ?

In dit verband vraagt de heer Leo Cannaerts zich af, of een familiale holding, in binnen- of buitenland opgericht van de waarborg voor verstrekt risicodragend kapitaal kan genieten. Dit blijkt onvoldoende uit de thans voorliggende tekst van het ontwerp van decreet.

Wat de KMO's betreft die van het voordeel van de waarborg voor verstrekt risicodragend kapitaal kunnen genieten, vraagt spreker voor een precieze omschrijving van bepaalde begrippen o.m. het begrip "KMO". Wordt er gerefereerd naar Europese normen ? Spreker vraagt met aandrang aan de minister om te onderzoeken of KMO's niet kunnen worden onderverdeeld in verschillende categorieën (A, B, C), wat de transparantie voor de aanvrager vergroot.

De heer Karel De Gucht stelt vast dat ook de participatiemaatschappij aan voorwaarden moet voldoen om de waarborg te verkrijgen en te behouden. Spreker refereert naar artikel 3, 3° a) dat bepaalt dat door de participatiemaatschappij het bewijs dient geleverd dat de participatiemaatschappij financieel in de meest optimale voorwaarden verkeert om haar statutaire doelstellingen te halen. Wat dient men hieronder te verstaan ? Bedoelt men dat men in het ontwerp van decreet wil stipuleren dat een participatiemaatschappij slechts 1 tot 5 à 10 percent in één bedrijf mag investeren, met het oog op een optimale risicospreiding ?

Ook over artikel 3, 3°, e) stelt het lid zich vragen. Spreker attendeert de minister erop dat indien een participatiemaatschappij in een bedrijf een inbreng doet, dit meestal wordt overlegd in de Raad van Bestuur, die vooral bij startende bedrijven best iedere maand bijeenkomt. Het is inderdaad wenselijk dat een participatiemaatschappij een rechtstreekse impact mag hebben op het management van een bedrijf, maar het bestuur van een bedrijf situeert zich juridisch op het niveau van de Raad van Bestuur.

Inzake artikel 3, 3°, f) vraagt spreker nadere toelichting. Het is inderdaad best mogelijk dat een participatiemaatschappij een winstoogmerk op middellange of lange termijn beoogt, doch na twee jaar tot de vaststelling komt, dat andere economische gegevens tot handelen nopen. Wat betekent de zinsnede in punt f) : "een substantiële ervaring

of notoriteit heeft in het verstrekken van risicokapitaal" ? Is het niet de ratio legis van dit ontwerp om de oprichting van nieuwe participatiemaatschappijen aan te moedigen, zodanig dat welstellenden samen een participatiemaatschappij zouden kunnen oprichten. Spreker verwijst naar de VSA waar het leeuwendeel van de jonge startende ondernemingen door dergelijke investeringskanalen worden ondersteund, o.a. door bedrijfsleiders, die nadien met anderen een nieuwe investering tot stand brengen. Het ontwerp staat volkomen haaks op een dergelijke dynamische ondernemings- en investeringsfilosofie.

II.3. Voorwaarden tot toekenning van de waarborg voor risicodragend kapitaal en voorwaarden waaraan de participatie of achtergestelde lening dient te voldoen om in aanmerking te kunnen komen voor de waarborgverlening

De heer Jos Stassen stelt vast dat de Vlaamse regering de voorwaarden van toekenning van de waarborg voor risicodragend kapitaal bepaalt.

Wat de participatie of achtergestelde lening betreft, vraagt spreker zich af waarom het minimumbedrag van de gewaarborgde participatie per project 3 miljoen frank dient te bedragen, bij achtergestelde lening of beide samen dient dit per project minstens 5 miljoen frank te belopen, het maximumbedrag is 20 miljoen frank. In deze context meent de heer Leo Cannaerts dat het vaststellen van voorwaarden waaraan de participatie of achtergestelde lening dient te voldoen gerechtvaardigd is, vermits men met deze regeling slechts mikt op projecten van een bepaalde omvang.

Toch vraagt spreker zich af of er geen uitzonderingen zouden kunnen worden gemaakt, ten voordele van kleine opstartende bedrijven, die zich technologische innovatieprojecten ontwikkelen en slechts over hun arbeidskracht en creativiteit beschikken om in te brengen in de vennootschap, wat vennootschapsrechtelijk niet mogelijk is, vermits men geen inbreng in natura kan doen. Jonge ondernemers kampen vaak met grote liquiditeitstekorten. Kan het ontwerp ook niet in betere mate tegemoet komen aan steun aan minder kapitaalintensieve projecten ? Een inbreng van 3 miljoen frank door een participatiemaatschappij bij een jonge opstartende onderneming, noopt deze ondernemer tot eenzelfde inbreng, wat niet vanzelfsprekend is voor jonge starters.

De heer Emiel Verrijken werpt in verband met artikel 3, die de voorwaarden regelt waaronder de waarborg voor verstrekt risicokapitaal kan worden

verkregen en behouden niet cumulatief zijn, vermits een dergelijke regeling zou indruisen tegen de Europese reglementering. Geld geven om delokalisatie naar een andere lid-staat te vermijden zou lijnrecht indruisen tegen het vrije verkeer van goederen, personen en diensten. De tekst dient terzake verfijnd.

Een van de voorwaarden waaraan de onderneming dient te voldoen om de waarborg te verkrijgen en te behouden is o.m. : "niet uitgesloten zijn het van het recht op expansiesteun door of krachtens de wetten van 30 december 1970 betreffende de economische expansie, 4 augustus 1978 tot economische heroriëntering of het decreet van 15 december 1993 tot bevordering van de economische expansie in het Vlaamse Gewest en hun uitvoeringsbesluiten en toepassingsrichtlijnen". Een dergelijke bepaling refereert naar bepaalde sectoren. Wat is de reden hiervan ?

De heer Karel De Gucht vraagt nadere toelichting over artikel 8, paragraaf 1, 5°. Wat bedoelt de minister met de zinsnede : "het dividend van de totale participatie(s) en het rendement van het gehele risicokapitaal ". Bedoelt men hiermede het dividend ? Het is inderdaad niet aan te bevelen dat bij een bepaalde investering, men zou pogen om een abnormaal hoog dividend hiervoor te bekomen. Dividend en rendement zijn verschillende begrippen.

II.4. Periode van de waarborgverlening en terugbetalingsmodaliteiten aan de participatiemaatschappij van het definitieve verlies op het gewaarborgd gedeelte van het risicodragend kapitaal, totale basisbedrag waaraan de waarborg mag worden verleend

De heer Jos Stassen stelt vast dat de waarborg wordt toegekend voor een periode van maximaal 5 jaar, die een aanvang neemt zes maanden nadat de overeenkomst in werking is getreden. Spreker verwijst naar artikel 9, par. 2 die daarenboven bepaalt dat : "De waarborg wordt toegekend voor de terugbetaling aan de participatiemaatschappij van het definitieve verlies op het gewaarborgd gedeelte van het risicodragend kapitaal. Tevens regelt artikel 9, par. 2, tweede lid de terugbetalingsmodaliteiten hiervan.

De heer Leo Cannaerts meent dat men eerder zou kunnen spreken van : " een plafond van openstaand risico ". De terugbetaling hanteert verschillende percenten, zodanig dat het eerder aanbevolen is om het maximaal in te dekken risico te vermelden.

Vervolgens snijdt spreker een mogelijke faliekante afloop af van de waarborgstelling. De waarborgpercentages aan participatiemaatschappijen schommelen sterk. Spreker verwijst hiervoor naar artikel 9, paragraaf 2 (Stuk 473 (1996-1997) – Nr. 1, blz. 57). Kan deze regeling geen aanleiding geven tot een versnelde vereffening van de onderneming, eventueel via een artificiële inkrimping van de eigen activa ?

De heer Karel De Gucht vraagt aan de minister nadere toelichting over het ogenblik waarop de waarborg van toepassing is. Quid inzake faillissement van startende bedrijven. De eerste vijf jaren zijn de meest moeilijke. Spreker stelt dat artikel 9 van het ontwerp van decreet in feite een aanmoediging is voor participatiemaatschappijen om te opteren voor een faillissement. Spreker benadrukt dat het begrip "definitief verlies " niet mag gelijkgeschakeld worden met een toestand van falen. Spreker vraagt meer correcte definities, doch betreurt de onvolkomen technische uitwerking van dit ontwerp en kondigt de indiening aan van amendementen terzake.

II.5. Ogenblik van uitbetaling van de waarborg

De heer Leo Cannaerts merkt op dat de uitbetaling van de waarborg geschiedt op een ogenblik van discontinuïteit in het ondernemingsgebeuren. Spreker stelt vast dat het begrip "gerechtelijk akkoord" eveneens dient geïnterpreteerd als een vorm van discontinuïteit, wat haaks staat op de terminologie die gehanteerd wordt in de gewijzigde faillissementswetgeving, vermits een gerechtelijk akkoord impliceert dat er maatregelen, onder begeleiding, worden genomen teneinde de onderneming een vernieuwde start te geven. Kan ook op dit ogenblik de vergoeding worden uitbetaald of niet ? Volgens spreker rijst in geval van een gerechtelijk akkoord eveneens het probleem van de aandelen. Worden deze aandelen ingebracht bij het Vlaamse Gewest, die het beheer hierover zal doen, of worden deze aandelen slechts later ingebracht ? Volgens dit lid dienen nog vele vragen verder uitgeklaard, teneinde onaangename verrassingen in de toekomst te voorkomen.

III. ANTWOORD DOOR DE HEER ERIC VAN ROMPUY, VLAAMS MINISTER VAN ECONOMIE, KMO, LANDBOUW EN MEDIA

III.1. Definities KO – MO – GO

De minister stelt vast dat in het ontwerp van decreet inderdaad, zoals door verschillende leden is opgemerkt, een zekere selectiviteit is ingebouwd

naar die ondernemingen voor wie de waarborgregeling een interessant werkinstrument kan zijn. De doelgroep die door het ontwerp wordt nagestreefd zijn vooral de starters die de ambitie hebben om door te groeien en te evolueren naar een bepaalde schaalgrootte. De minister stelt dat het niet de bedoeling is van het ontwerp van decreet zich te richten tot kappers, hoteliers enz.

Deze garantieregeling kadert gedeeltelijk in het op sporen gezette strategisch vernieuwingsbeleid en in de noodzaak in de nabije toekomst nieuwe ondernemingen, die de ambitie hebben om door te groeien hierbij te stimuleren. Wat dit vernieuwingsbeleid betreft, onderstreept de minister dat de waarborgregeling van dit strategisch vernieuwingsbeleid slechts een deelaspect is. De waarborgregeling dient immers gekaderd binnen een ruimer perspectief van andere aspecten.

Vervolgens accentueert de minister dat hij sinds zijn aantreden steeds de Europese definities in al zijn nieuwe initiatieven heeft ingepast om tot een eenvoudiger begrip KO, MO en GO te komen. Dit heeft uiteraard enkel betrekking op de schaalgrootte en zelfstandigheid en minder op wat de eigenlijke activiteit van het bedrijf betreft. Toch zijn deze definities zowel in de expansiewetgeving, de zachte steun als hier gelijkaardig toegepast. Weliswaar werd hier geopteerd voor het kleine bedrijf tot 50 werknemers en het kleine middelgrote bedrijf tot 100 werknemers omdat juist die bedrijfsgroottes het meest de nood aan durfkapitaal aanklagen.

III.2. Waarom nu pas een garantieregeling in Vlaanderen, 15 jaar na Nederland ?

De minister beaamt dat Nederland na 15 jaar op venture-capital vlak resultaten kan voorleggen waar Vlaanderen enkel kan van dromen. Een heus weefsel participatiemaatschappijen werd uitgebouwd. Het systeem werd langzaam afgebouwd omwille van het feit dat het basissysteem vrij duur uitviel en dat langzamerhand selectief geëvolueerd werd naar het garanderen van meer technische en onderzoeksprojecten. Tevens zou het basissysteem onhoudbaar worden naar de Europese Unie toe. Het zou nl. als bedrijfssteun worden gecatalogeerd. Vandaar ook de meer fiscale ommegooi. De hoop is ooit eens deze fase te bereiken die Nederland nu heeft gehaald. Trouwens meer en meer is het Nederlands systeem de basis aan het worden voor een technologie-rating waardoor de slaagkansen en het verkrijgen van startkapitaal voor O & O -projecten makkelijker moet kunnen. De minister wijst erop dat ook in de wetgeving op de economische

expansiesteun ecologieprojecten worden weerhouden. Uiteindelijk zal het Waarborgfonds op basis van de criteria en op basis van een haalbaarheidsstudie, een financieel plan, oordelen of een bepaald project in aanmerking komt voor de waarborgregeling, die geen recht is en geen waarborg voor de onderneming, maar voor de participatiemaatschappij. De minister meent dat het niet altijd gemakkelijk zal zijn om bepaalde definities dadelijk perfect te omlijnen. Het Vlaams Waarborgfonds zal naar de toekomst toe soepel moeten kunnen inspelen op de toekomstige verschuivingen, die zich in de verschillende niches kunnen voordoen. Het Vlaams Waarborgfonds zal zich bij de afweging van zijn beslissing laten leiden door objectieve technische criteria en deskundig advies.

III.3. Het ontwerp-decreet beperkt zich tot de participatiemaatschappijen ; banken en financiële instellingen zijn uitgesloten

De minister treedt de bemerking van verschillende leden bij die attenderen op de mogelijke selectiviteit van het ontwerp van decreet terzake. De minister licht dit toe als volgt.

Het betreft hier een risico-aangelegenheid waar technische knowhow bijzonder welkom is. De meeste financiële instellingen hebben eigen participatiemaatschappijen. Banken opereren best in het spaar- en beleggingswezen, doch vermoedt de minister dat iedere particulier liever zijn bank niet in een risicozwanger project ziet deelnemen. Daarenboven vereisen participaties in nieuwe sectoren, technologieën enz. gespecialiseerde kennis.

III.4. Juridische onvolkomenheden – willekeur mogelijk door te vage omschrijving

De minister attendeert de Commissie erop dat het ontwerp van decreet in zijn opbouw formeel aan de goedkeuring werd onderworpen van juristen van de Raad van State en de Administratie Economie ; informeel overleg vond eveneens plaats met juristen van de Beurscommissie, de GIMV en de Belgian Venturing Association. Het voorgelegde ontwerp werd volledig aangepast aan de opmerkingen van de Raad van State. Dit decreet is juridisch werkbaar.

Anderzijds worden een aantal duidelijker definiëringen gevraagd. Terecht voor een stuk. Een decreet geeft de juridische basis en stelt een concept voor. Via uitvoeringsbesluiten zal de praktische werking worden ingevoerd. Nu reeds bepaalde technologische evoluties definiëren is zelfs

onmogelijk. Wie kan nu reeds zeggen in welke markt-niche de textielsector over tien jaar zal evolueren ? Extra-voorwaarden en definiëringen moeten door de instelling, nl. het Vlaams Waarborgfonds worden uitgewerkt en opgelegd. Die instelling zal onafhankelijk van de Vlaamse overheid beslissen op basis van technische dossiers en op advies van onderlegde mensen.

III.5. Participatie positiever gediscrimineerd dan achtergestelde leningen

Dit ontwerp-decreet is niet alleen in zijn gerichtheid naar de ondernemingen en hun activiteit selectief, het is selectief op het vlak van de te weerhouden projecten en het is evenzeer selectief op het vlak van risicokapitaal. De minister stelt dat het ontwerp van decreet zich richt naar de meest zuivere vorm van risicokapitaal nl. de participatie, maar sluit de achtergestelde lening niet uit. Deze laatste vorm is in Vlaanderen trouwens meer ingeburgerd, en het fiscale aspect is hier evenmin vreemd aan. De iets lagere quotering van de achtergestelde lening op de participatie moet hierin worden gezocht, een aanwijsbare reden dat dit ontwerp van decreet niet op het lijf van Kamofin, VIV of de banken is geschreven.

III.6. Rendement – de minimis-bedrijfssteun

De minister verklaart begrip te kunnen opbrengen dat deze problematiek door bepaalde commissieleden nog al eens door elkaar wordt gehaald, gelet op de techniciteit hiervan en verduidelijkt dit samenvattend als volgt.

Volgens de minister dient terzake de volgende benadering worden vooropgesteld :

1) Is deze regeling bedrijfssteun en is er dus mogelijkheid voor concurrentiebenadeling conform art. 92-93 van het EU-Verdrag. De EU beschouwt enkel de directe steun aan het bedrijfsleven in een regeling als bepalend. De enige directe steun die hierin zit, is de gratis begeleiding van het bedrijf. De overige potentiële en dus indirecte steun, nl. de waarborg gaat naar de participatiemaatschappij, dus niet het bedrijf !

2) Een tweede element is het rendement van het risicokapitaal.

De minister wenst een zeer laag rendement ingebouwd te zien tijdens de waarborgperiode, omdat het ontwerp ervan is uitgegaan dat er geen rendementen of opbrengsten moeten worden gewaar-

borgd en geen cash-drains bij bedrijven in opbouw moeten worden veroorzaakt, maar wel dienen risico's ingedekt van een aantal activiteiten die in het Vlaams economisch weefsel tot ontwikkeling dienen te worden gebracht. Anderzijds stelt de EU dat een te laag rendement een voordeel kan zijn voor het bedrijf dat als bedrijfssteun kan worden gezien. Daardoor heeft de minister erop voorstel van de EU het minimumrendement bepaald als dat niveau dat door de EU als referentierentevoet aan elke lidstaat wordt opgelegd. Op die manier heeft dit geen steuneffect.

3) De dag gratis begeleiding enkel beschouwen als directe steun en het voldoen aan de referentierentevoet brengt mee dat de EU deze regeling als geen steunregeling beschouwt. Dus verwijzingen als "moest de EU weten dat de minister met het ontwerp – decreet delokalisatie wil voorkomen, dan zou dit regime afgeschoten worden" hebben geen enkele waarde vermits :

a) de EU textueel alles heeft onderzocht ;

b) geen enkele passage in dit decreet als steunregeling beschouwt.

De heer Karel De Gucht dringt bij de minister aan om het begrip "rendement" te verduidelijken. De minister verwijst naar de definitie (artikel 8 blz. 5 (Stuk 473 (1996-1997) – Nr. 1)). De heer Karel De Gucht merkt op dat risicokapitaal een dividend kan opleveren, doch de omvang van dit dividend mag niet te ruim zijn, vermits dit zou impliceren in een substantiële inkrimping van de vaste activa van het bedrijf. Het rendement kan slechts worden gerealiseerd, bij de verkoop van de aandelen. Waarom moet deze verkoop dan worden beperkt ?

De minister repliceert dat bij de participatie alleen het rendement dient gerelateerd tot het dividend, terwijl bij een achtergestelde lening het rendement moet worden gerelateerd op de in de overeenkomst bepaalde winstdeelname.

De heer Jacques Laverge meent dat men eerder zou spreken van : "het rendement op het risicokapitaal". Een onderscheid tussen het participatierendement en de achtergestelde lening dringt zich zeker op.

De minister verklaart dat het ontwerp van decreet wil voorkomen dat de participatie slechts een gedeeltelijk risico zou indekken. De heer Karel De Gucht benadrukt dat dividend dient gerelateerd tot risicokapitaal, in tegenstelling tot achtergestelde leningen die slaan op interest.

De minister verklaart zich bereid om de nodige tekstverfijningen terzake aan te brengen. Het ontwerp van decreet is niet te nemen en te laten en preciseert dat het voorliggende ontwerp van decreet inderdaad een complexe technische aangelegenheid regelt. De amendementen zullen door de minister technisch worden onderzocht en worden nagekeken in welke mate hieraan kan worden tegemoetgekomen.

III.7. Beperkingen

De minister stelt vast dat sommige leden problemen hebben met het feit dat bedrijfsherstructuren moeilijk weerhoudbaar zijn, dat familiale holdings louter voor het eigen bedrijf werkend niet als participatiemaatschappij worden gezien, dat de minimi niet voor ieder geval laag genoeg zullen liggen enz.

De minister stelt dat geopteerd werd voor de selectievere weg om niet in budgettaire avonturen te belanden omdat juist in het strategisch vernieuwingsbeleid die activiteiten opgesomd in artikel 3 voorstaan.

Het is inderdaad een keuze : een algemene dure maatregel die het economisch weefsel bevestigt, of een selectieve betaalbare maatregel die vernieuwende ideeën kansen geeft.

III.8. Niet geïsoleerde maatregel

De minister poneert dat nadat er systemen werden uitgewerkt die harde investeringen stimuleren, zachte investeringen ontwikkelen, research positief discrimineren ; nadat er waarborgen zijn voor investeringskredieten leek volgens de minister de schakel in de begin-, doorgroei- of heroriënteringsfase van een bedrijf op het niveau van het funding capital te ontbreken. Binnen het bevoegdheidspakket van de minister is enkel dit ontwerp-decreet mogelijk. Er zal niet geïsoleerd worden opgetreden. Overleg met GIMV en IWT blijkt aangewezen en werd mogelijk gemaakt. In het Vlaams Waarborgfonds zetelen naast de sociale partners ook de private en publieke participatiemaatschappijen. De evolutie in andere landen op het vlak van risicofinanciering van vooral technologische projecten in KMO's wordt sterk opgevolgd. Vanuit de administratie loopt daarrond een studie-opdracht. Ook de binding met het ecologische en het sociale spreken voor zich. Een klein bedrijf dat op het vlak van ecologische productieprocessen inspanning wil doen en in overleg met de participatiemaatschappij aantoonst dat durfkapitaal hier aangewezen is, zal

zijn project weerhouden zien. Het is duidelijk dat positieve tewerkstellingsvooruitzichten een dossier makkelijker voor beslissing zullen maken dan tewerkstellingsafbouw.

De minister verklaart er zich terdege van bewust te zijn dat deze maatregel niet kan leiden tot mirakeloplossingen indien niet het ganse economische, fiscale en spaardenken een mutatie ondergaat. De minister verklaart begrip op te brengen voor de suggestie van de heer Robert Voorhamme dat ook het beheer van de bedrijven en de angst voor vernieuwing en verschillende vormen van medebestuur soms even grote problemen stellen als het vinden van de juiste financieringswijze op vorm van kapitaalverschaffing.

IV. ARTIKELSGEWIJZE BESPREKING EN STEMMING

Bij de aanvang van de artikelsgewijze bespreking lagen reeds verschillende amendementen voor. Deze amendementen zijn opgenomen in Stukken 473 (1996-1997) – Nrs. 2 en 3. Staande de zitting werden nog amendementen ingediend. Deze amendementen zijn opgenomen in de Stukken 473 (1996-1997) – Nrs. 4 en 5.

Opschrift

De heren Karel De Gucht, Jacques Laverge en Didier Ramoudt dienen een amendement in om in het opschrift en in het ontwerp van decreet de woorden "risicodragend kapitaal" te vervangen door het woord "risicokapitaal" (Stuk 473 (1996-1997) – Nr. 2).

De indieners verantwoorden dit amendement als volgt. De term risicokapitaal beantwoordt beter aan de doelstellingen van dit decreet dan de uitdrukking risicodragend kapitaal, een uitdrukking die eerder nietszeggend is. Kapitaal is immers per definitie risicodragend.

Risicokapitaal daarentegen verwijst eerder naar een specifiek soort kapitaal dat ook wel venturekapitaal wordt genoemd. Venturekapitaal, in de oorspronkelijke zin van het woord, wordt ter beschikking gesteld van ofwel startende ondernemingen, ofwel bestaande, doch die nieuwe hoogtechnologische producten op de markt brengen of uitpakken met nieuwe productie-, marketing- of distributietechnieken. Dergelijke ondernemingen lopen daardoor grote risico's en hebben dan ook

behoefte aan een specifiek soort kapitaal namelijk venture- of risicokapitaal. Het moet de bedoeling zijn van de voorliggende garantieregeling die risico's die hierbij worden gelopen te verkleinen. Vandaar de keuze voor de term risicokapitaal. Tot slot moet er dan ook worden op gewezen dat ook artikel 2, 5° spreekt over risicokapitaal. Het is dan ook maar normaal dat doorheen de ganse tekst van het ontwerp van decreet dezelfde terminologie wordt aangehouden.

De amendementen van de heren Karel De Gucht, Jacques Laverge en Didier Ramoudt (Stuk 473 (1996-1997) – Nr. 2) worden eenparig aangenomen met 14 stemmen.

De minister formuleert geen bezwaren tegen de voorliggende amendementen, vermits deze slechts tot doel hebben bij te dragen tot een grotere duidelijkheid en leesbaarheid van de tekst van het ontwerp van decreet.

Ingevolge de aanneming van dit amendement wordt het amendement ingediend door de heren Herman Candries, Robert Voorhamme, Leo Cannaerts, Paul Deprez, Carlos Lisabeth en Eddy Schuermans (stuk 473 (1996-1997) – Nr. 3), dat een parallelle draagwijdte heeft als de aangenomen amendementen, zonder voorwerp.

Artikel 1

Bij artikel 1 worden geen bijzondere opmerkingen geformuleerd.

Artikel 1 wordt zonder verdere opmerkingen aangenomen met 13 stemmen bij 1 onthouding.

Artikel 2, 1°

De heren Karel De Gucht, Jacques Laverge en Didier Ramoudt dienen een amendement in (Stuk 473 (1996-1997) – Nr. 2) (A) dat ertoe strekt in 1°, eerste lid, op de tweede regel na het woord "uitoefenen" de woorden "de handelsvennootschappen en" in te voegen.

De indieners verantwoorden het amendement als volgt.

De gecoördineerde wetten betreffende de handelsvennootschappen maken een onderscheid tussen twee soorten vennootschappen. Enerzijds zijn er de handelsvennootschappen in de eigenlijke zin van

het woord die de uitoefening van een handelsactiviteit tot doel hebben en als dusdanig de hoedanigheid verkrijgen van koopman.

Anderzijds zijn er de burgerlijke vennootschappen die de rechtsvorm van een handelsvennootschap hebben aangenomen. Deze laatste soort vennootschappen hebben een burgerrechtelijke activiteit tot doel en verkrijgen als dusdanig niet de hoedanigheid van koopman, maar zijn wel onderworpen aan de gecoördineerde wetten betreffende de handelsvennootschappen.

De huidige definitie is dus onvolledig, aangezien ze strikt geïnterpreteerd enkel betrekking heeft op de tweede soort vennootschappen. Ze dient dus te worden aangevuld. Terzake kan worden verwezen naar verschillende andere wetten en decreten, zoals de boekhoudwetgeving en het decreet tot bevordering van de economische expansie, waarin ook een onderscheid wordt gemaakt tussen handelsvennootschappen aan de ene kant en vennootschappen die de rechtsvorm van een handelsvennootschap hebben aangenomen aan de andere kant.

De minister verwijst naar het advies van de Raad van State (Stuk 473 (1996-1997) – Nr. 1, blz. 35) dat luidt als volgt : "Sinds de wijziging van artikel 1 van de gecoördineerde wetten op de handelsvennootschappen door de wet van 13 april 1995 kan men alle vennootschappen met rechtspersoonlijkheid aanduiden als "de vennootschappen die de rechtsvorm van een handelsvennootschap hebben aangenomen"".

Volgens de minister komt het voorliggende ontwerp van decreet in voldoende mate tegemoet aan het advies van de Raad van State.

De heer Karel De Gucht meent dat het amendement een verduidelijking inhoudt van de definitie zoals opgenomen in het ontwerp. Spreker accentueert dat het ontwerp van decreet in bepaalde opzichten nader dient gespecificeerd, o.m. ook wat betreft de correcte invulling van het begrip "verbonden ondernemingen".

Het amendement ingediend door de heren Karel De Gucht, Jacques Laverge en Didier Ramoudt (Stuk 473 (1996-1997) – Nr. 2) (A) wordt eenparig aangenomen met 14 stemmen.

Een tweede amendement ingediend door de heren Karel De Gucht, Jacques Laverge en Didier Ramoudt (Stuk 473 (1996-1997) – Nr. 2) (B) wil hieraan tegemoet komen door de invoeging van een 1°

bis, dat luidt als volgt : " 1°bis verbonden ondernemingen : ondernemingen in de zin van hoofdstuk III, Deel I, IV.A. van de bijlage bij het koninklijk besluit van 8 oktober 1976 met betrekking tot de jaarrekening van de ondernemingen, gewijzigd bij artikel 3 van het koninklijk besluit van 6 maart 1990 en bij artikel 11 van het koninklijk besluit van 30 december 1991 ;". De heer Karel De Gucht merkt op dat een juiste omschrijving van dit begrip interpretatiemoeilijkheden uitsluit.

Verbonden ondernemingen zijn aldus volgens de indiener van het amendement ondernemingen die worden gecontroleerd door een andere onderneming of door andere ondernemingen.

Onder controle over een onderneming moet worden verstaan de bevoegdheid om in rechte of in feite een beslissende invloed uit te oefenen op de aanstelling van de meerderheid van haar bestuurders of zaakvoerders of op de oriëntatie van haar beleid. Deze controle is in rechte een onweerlegbaar vermoeden onder meer wanneer zij voortvloeit uit het bezit van de meerderheid van de stemrechten verbonden aan het totaal van de aandelen van de betrokken onderneming.

Het amendement ingediend door de heren Karel De Gucht, Jacques Laverge en Didier Ramoudt (Stuk 473 (1996-1997) – Nr. 2 (B) wordt eenparig aangenomen met 14 stemmen. Na een korte gedachtewisseling beslist de Commissie dit amendement in te voegen in artikel 2, 2°, a) als nieuwe alinea. (Cf. art. 2, 2° a)).

Artikel 2, 2°

Artikel 2, 2° a)

De heer Leo Cannaerts kan zich perfect inschrijven in de doelstellingen beoogd door de indieners van het bovengenoemde amendement. Het moet inderdaad voorkomen worden dat een participatiemaatschappij een controle kan verwerven op de onderneming waarin zij participeert. De core-business van een participatiemaatschappij is het verstrekken van risicodragend kapitaal aan ondernemingen, andere dan "verbonden ondernemingen". Een participatiemaatschappij kan dus geen 40 percent verstrekken, eventueel gekoppeld aan het recht om de beheerders te benoemen, vermits dit strijdig is met de bepalingen van artikel 2, 2°, a).

De heer Karel De Gucht refereert naar artikel 3, 2° c) van het ontwerp van decreet dat de voorwaar-

den opsomt waaraan de onderneming moet voldoen om de waarborg te verkrijgen en te behouden. Punt c) luidt als volgt : " geen 25 percent van het maatschappelijk kapitaal mag in het bezit zijn van een of meerdere grote ondernemingen, met uitzondering van openbare investeringsmaatschappijen of participatiemaatschappijen of institutionele beleggers, mits geen controle wordt uitgeoefend ;". De indiener van het amendement benadrukt dat de band tussen de onderneming en de participatiemaatschappij niet de natuur van een "verbonden onderneming" mag hebben, vermits dit op lange termijn finaal zou resulteren in een volledige controle van de onderneming door de participatiemaatschappij. Een dergelijk evolutie staat haaks op de filosofie van de verstreking van risicokapitaal. De exacte omschrijving van het begrip "verbonden onderneming" moet een al te strikte controle van de onderneming door de participatiemaatschappij onmogelijk maken.

De minister meent echter dat een eventuele verfining van de definitie van het begrip "participatiemaatschappij " in 3° wellicht hieraan beter tegemoetkomt.

Volgens de heer Karel De Gucht mag echter de samenhang van dit amendement met artikel 3, 2°, c) niet uit het oog worden verloren.

De minister repliceert hierop als volgt. Artikel 3, 2°, c) sluit in feite het principe van de verbondenheid uit en benadrukt dat het ontwerp van decreet zich vooral toelegt op de toekenning van een waarborg als verliesgarantie voor het verstrekken van risicokapitaal aan kleine en middelgrote ondernemingen. Het begrip "verbonden ondernemingen" is vooral van belang wat de band betreft tussen de participatiemaatschappij en eigen ondernemingen behorende tot de groep van de participatiemaatschappijen, niet als juridische norm, doch bij wijze van toelichting.

Deze discussie gaat volgens de heer Jacques Laverge, mede-indiener van het amendement voorbij aan het feit dat een participatie van 25 percent geen verbonden onderneming zou zijn. Volgens de heer Karel De Gucht rijzen er geen problemen bij een financiering, indien er geen 25 percent van het maatschappelijk kapitaal in het bezit is van een andere grote onderneming. Spreker treedt deze stelling niet bij en benadrukt dat er bij participatie van 25 percent van het maatschappelijk kapitaal wél sprake is van een "verbonden onderneming".

Vervolgens ontspint zich in de Commissie een ruime gedachtewisseling tussen de heren Jacques

Laverge en Karel De Gucht omtrent het begrip "verbonden onderneming", waarop de minister repliceert dat het begrip "verbonden onderneming" in feite slechts éénmaal voorkomt in de tekst van het ontwerp van decreet, nl. in artikel 2, 2° a). Daarom is minister voorstander om de definitieverfijning door te voeren in artikel 2, 2° a), wat de duidelijkheid ten goede komt. Deze visie overtuigt de heer Karel De Gucht niet volkomen, vermits spreker stelt dat artikel 2, 2° a) in feite ook voor andere interpretaties vatbaar is en technisch onvolkomen is.

Volgens deze tekst zou, in het geval van twee verbonden ondernemingen, de participatiemaatschappij niet afzonderlijk in elk van deze verbonden ondernemingen mogen investeren, wat haaks staat op de economische realiteit

Volgens de heer Leo Cannaerts geeft artikel 2, 2° a) onvoldoende uitsluitel in de relatie houdstermaatschappij – dochtermaatschappij. Het maatschappelijk doel dient exact te worden omschreven. Te dien einde dienen de heren Herman Candries, Carlos Lisabeth, Leo Cannaerts, Paul Deprez, Eddy Schuermans en Robert Voorhamme, een amendement in (stuk 473 (1996-1997) – Nr. 3) (A) om in 2° a), op de eerste regel te woorden "het maatschappelijk doel omvat" te vervangen door de woorden "zowel het maatschappelijk doel als de reëel uitgevoerde activiteiten omvatten". De heer Leo Cannaerts, verduidelijkt het amendement als volgt. In de omschrijving van het ontwerp is het slechts in het maatschappelijk doel dat de participatiemaatschappij dient in te schrijven dat ze zich hoofdzakelijk bezighoudt met het verstrekken van risicokapitaal aan ondernemingen. Dit amendement beoogt dat de onderneming dit maatschappelijk doel dan ook reëel dient na te streven.

Het amendement ingediend door de heren Herman Candries, Leo Cannaerts, Paul Deprez, Carlos Lisabeth, Eddy Schuermans en Robert Voorhamme (Stuk 473 (1996-1997) – Nr. 3) (A) wordt eenparig aangenomen met 14 stemmen.

Een ander juridisch knelpunt verdient volgens de heer Karel De Gucht bijzondere aandacht, nl. welke rechtsregelen zullen worden gehanteerd voor de sanctionering van mogelijke inbreuken hierop. Een specifieke omschrijving van de sanctioneringsmodaliteiten is vanuit logistiek oogpunt verkeerd. Een vennootschap die activiteiten ontplooit vreemd aan haar maatschappelijk doel, schendt de specialiteitsregel, wat strafrechtelijk wordt betoeteld. In deze context merkt de heer Paul Deprez op dat een vennootschap een reeks van maatschap-

pelijke doelen kan nastreven, doch in de praktijk hiervan er slechts één enkele nastreeft. De participatiemaatschappijen moeten zich in de praktijk echt bezighouden met het verstrekken van risicokapitaal aan ondernemingen, zoniet duikt het gevaar op dat een aantal schijnparticipatiemaatschappijen zullen worden opgericht, enkel en alleen in functie van de thans uitgewerkte garantie-regeling.

Het amendement van de heren Herman Candries, Carlos Lisabeth, Leo Cannaerts, Paul Deprez, Eddy Schuermans en Robert Voorhamme (Stuk 473 (1996-1997) – Nr. 3) (B) dat ertoe strekt in 2°, a), op de derde regel na de woorden "andere dan" de woorden "met haar" in te voegen moet het probleem regelen van de verhouding houdstermaatschappij-dochtermaatschappij. De heer Leo Cannaerts stelt dat het amendement moet duidelijk maken dat de onderneming waarin geparticipeerd wordt geen dochter mag zijn van de participatiemaatschappij zelf. Onverkort de bepaling van artikel 3, 2°, c) komen dochters van andere ondernemingen wel in aanmerking.

Het amendement ingediend door de heren Herman Candries, Carlos Lisabeth, Leo Cannaerts, Paul Deprez, Eddy Schuermans en Robert Voorhamme (Stuk 473 (1996-1997) – Nr. 3) (B) wordt eenparig aangenomen met 14 stemmen.

Bij wijze van technisch amendement beslist de Commissie eenparig met 14 stemmen het amendement-De Gucht c.s. (Stuk 473 (1996-1997) – Nr. 2) (I, B) als nieuwe alinea toe te voegen aan artikel 2, 2° a) waarbij de tekst van artikel 2, 2° a) als volgt luidt :

"a) het maatschappelijk doel omvat hoofdzakelijk het verstrekken van risicokapitaal aan ondernemingen, andere dan verbonden ondernemingen ;

verbonden ondernemingen : in de zin van hoofdstuk III, Deel I, IV.A. van de bijlage bij het koninklijk besluit van 8 oktober 1976 met betrekking tot de jaarrekening van de ondernemingen, gewijzigd bij artikel 3 van het koninklijk besluit van 6 maart 1990 en bij artikel 11 van het koninklijk besluit van 30 december 1991 ;".

Artikel 2, 2° b)

De heer Leo Cannaerts onderstreept vervolgens inzake het maatschappelijk doel, dat het in de praktijk vaak voorkomt dat een participatiemaatschappij naast het verstrekken van risicokapitaal nog andere activiteiten ontplooit, b.v. industriële of

commerciële activiteiten. Participatiemaatschappijen kunnen als hoofdactiviteit productieactiviteiten ontplooiën (90 percent) en voor het overige kan deze maatschappij zich richten op het verstrekken van risicokapitaal, wat aan de heer Karel De Gucht de bedenking ontlokt dat deze maatschappij in dat geval niet over de, volgens artikel 2, 2° b) vereiste 50 percent financiële vaste activa beschikt, wat onmogelijk is. De heer Karel De Gucht attendeert de Commissie erop dat niet alle participatiemaatschappijen bij de opstarting beschikken over 50 percent financiële vaste activa, vermits deze slechts geleidelijk en in functie van de te nemen participaties wordt opgebouwd.

In deze context merkt de minister op dat de meeste maatschappelijke doelen ergens een participatie opnemen. Uitsluitend verwijzen naar het maatschappelijk doel verhindert mogelijke discriminaties. De minister dringt aan op het behoud van artikel 2, 2°, a), zeker in het licht van het voorliggende amendement van de heren Karel De Gucht, Jacques Laverge en Didier Ramoudt (Stuk 473 (1996-1997) – Nr. 2) (C) om in artikel 2, 2° b) weg te laten.

Het behoud van artikel 2, 2° b) beantwoordt volgens de heer Karel De Gucht niet aan de financiële en boekhoudkundige realiteit, vermits een beginnende participatiemaatschappij in haar balans zeker geen 50 percent financiële vaste activa zal kunnen inschrijven, maar slechts het eigen vermogen kan inschrijven.

De heer Karel De Gucht verantwoordt het amendement als volgt.

Volgens de wetgeving op de boekhouding en de jaarrekening van de ondernemingen bestaan de financiële vaste activa uit :

- deelnemingen in en vorderingen op verbonden ondernemingen ;
- deelnemingen in en vorderingen op ondernemingen waarmee een deelnemingsverhouding bestaat ;
- andere aandelen, overige vorderingen en borgtochten in contanten.

Deelnemingen is een ander woord voor participaties, terwijl achtergestelde leningen volgens de wetgeving op de boekhouding en de jaarrekening onder de post vorderingen terecht komen aangezien ze tot doel hebben de activiteit van de onder-

neming waaraan ze worden verstrekt duurzaam te steunen.

Omdat punt a) bepaalt dat het maatschappelijk doel van een participatiemaatschappij hoofdzakelijk het verstrekken is van risicokapitaal, te weten een participatie/deelneming of een achtergestelde lening, aan ondernemingen zullen de activa sowieso hoofdzakelijk bestaan uit financiële vaste activa. Bepaling b) is dus overbodig en dient te worden geschrapt.

Anderzijds verhindert deze bepaling dat nieuwe participatiemaatschappijen het licht zien, wat toch de bedoeling moet zijn van deze regeling. Het is immers onmogelijk dat zij meteen beschikken over de helft financiële vaste activa, in de zin van de wetgeving op de boekhouding en de jaarrekening. Ook om deze reden dient bepaling b) te worden geschrapt.

De minister verklaart de stelling van de heer Karel De Gucht te kunnen bijtreden, maar pleit bij een mogelijke weglating van artikel 2, 2°, b) voor het behoud van artikel 2, 2°, a), met een verduidelijking dat de participatiemaatschappij haar maatschappelijk doel werkelijk dient na te streven en eventueel de verplichting opleggen tot opmaak van een businessplan. Inzake de weglating van 2°, b) stelt de heer Karel De Gucht voor ten behoeve van de participatiemaatschappijen misschien te voorzien in een overgangsregeling teneinde de noodzakelijke 50 percent financiële vaste activa te verwerken.

Het amendement ingediend door de heren Karel De Gucht, Jacques Laverge en Didier Ramoudt (Stuk 473 (1996-1997) – Nr. 2) (C) wordt aangenomen met 13 stemmen bij 1 onthouding.

Artikel 2, 3°

In een amendement (Stuk 473 (1996-1997) – Nr. 2) (D) stellen de heren Karel De Gucht, Jacques Laverge en Didier Ramoudt voor in 3°, op de derde regel de woorden " deze onmiddellijk volstort" te vervangen door de woorden "daarop stort".

Volgens de heer Karel De Gucht dient uiteraard de participatiemaatschappij in eerste instantie enkel dat deel te volstorten in contanten dat voorzien is als minimum om in aanmerking te komen voor een waarborg. De indiener van het amendement benadrukt dat vooral van belang is te weten of het geld

wel is geëngageerd. Deze redenering dient volgens de heer Leo Cannaerts te worden genuanceerd. Spreker verduidelijkt dit als volgt. Het is niet uitgesloten dat bij een slechts gedeeltelijke volstorting, de minima niet worden gehaald, waarop de heer Karel De Gucht deze spreker er opmerkzaam op maakt, dat in dit geval de waarborg niet kan worden verleend.

De minister meent dat deze discussie in feite neerkomt op de vraag of de waarborgdekking dient gerelateerd tot het bedrag dat effectief gestort is, wat door de heer Karel De Gucht wordt beaamd. De minister kan zich niet van de indruk ontdoen dat uit dit amendement een zeker wantrouwen spreekt ten aanzien van de participatiemaatschappijen in de ondernemingen. Daarenboven vraagt de minister zich af waarom men bij de oprichting van participatiemaatschappijen niet alle aandelen volstort.

Dit wordt door de heer Karel De Gucht als volgt verduidelijkt. Het is inderdaad niet zeldzaam dat in sommige vennootschappen de bestaande aandelen niet volledig zijn volstort. De participatiemaatschappijen zullen dan slechts tot dit volstort percentage eveneens volstorten. De praktijk van gedeeltelijke volstorting van het kapitaal vindt vooral ingang bij KMO's, die meestal werken met een aanzienlijk maatschappelijk kapitaal, dat echter meestal slechts gedeeltelijk is volstort, waarop de participatiemaatschappijen zich zullen richten bij hun instap in deze ondernemingen. De waarborg mag volgens de heer Karel De Gucht alleen worden bekomen ten belope van het bedrag dat in contanten is volstort.

De minister vraagt zich af of er niet kan worden gedacht in de opname in artikel 2, 3° van een dubbele definitie, t.t.z. het begrip "participatie" en het begrip "te waarborgen participatie" waarbij men aldus een exactere omschrijving kan hanteren van het begrip "participatie". De Commissie gaat evenwel niet verder in op deze denkpiste, maar poneert toch dat dient te worden voorkomen dat er een hoge waarborg wordt gegeven bij een slechts zeer geringe volstorting van de aandelen.

In deze context wijst de heer Karel De Gucht op de samenhang van deze problematiek met artikel 8, § 1, 2° dat luidt als volgt : " het minimumbedrag van de gewaarborgde participatie dient per project 3 miljoen frank te bedragen, bij achtergestelde lening of beide samen dient dit per project minstens 5 miljoen frank te belopen, het maximumbedrag is 20 miljoen frank".

Volgens de heer Karel De Gucht dient de hoofdbekommernis te zijn dat de participatie slechts kan worden gewaarborgd ten belope van het volstorte deel. In deze context merkt de minister, hierin bijgetreden door de heer Jacques Laverge op, dat een dergelijke verfijning beter kan worden aangebracht in artikel 8, § 1, 2°.

De minister formuleert geen bezwaren tegen dit amendement, maar wijst erop dat de aanneming van dit amendement zal resulteren in een wijziging van artikel 8, § 1, 2°, waarin wordt gepreciseerd dat de waarborg alleen geldt voor het volstorte deel.

Het amendement ingediend door de heren Karel De Gucht, Jacques Laverge en Didier Ramoudt (Stuk 473 (1996-1997) – Nr. 2) (D) wordt met 14 stemmen eenparig aangenomen.

Artikel 2, 4°

Op punt 4 van dit artikel liggen twee amendementen voor. Het eerste amendement wordt ingediend door de heren Karel De Gucht, Didier Ramoudt en Jacques Laverge (Stuk 473 (1996-1997) – Nr. 2) (E) en strekt ertoe in punt 4 de laatste zin weg te laten.

Het amendement wordt door de heer Karel De Gucht als volgt verantwoord. De Raad van State merkt terecht op dat de verwijzing naar de zaakvoerders, de vennoten en schuldeisers te kwader trouw onduidelijk is. Dergelijke onduidelijkheden moeten worden vermeden in de tekst van een decreet of wet.

Het probleem van de zaakvoerders, de vennoten en de schuldeisers te kwader trouw is bovendien geen probleem van de toekenning van de waarborg, maar wel van de tegenstelbaarheid van de lening, en dus met andere woorden van de rangreling.

De indiener stelt dat kwade trouw dient bewezen en ziet niet goed in waarom dit in punt 4 is opgenomen.

Het amendement ingediend door de heren Karel De Gucht, Jacques Laverge en Didier Ramoudt (Stuk 473 (1996-1997) – Nr. 2) (E) wordt eenparig aangenomen met 14 stemmen.

Vervolgens dienen de heren Herman Candries, Carlos Lisabeth, Leo Cannaerts, Paul Deprez, Eddy Schuermans en Robert Voorhamme een

amendement in dat er toe strekt in 4° op de voorlaatste regel na de woorden "de vennoten" de woorden ", aandeelhouders, bestuurders, directeurs" in te voegen (Stuk 473 (1996-1997) – Nr. 3) (C).

De heer Paul Deprez verantwoordt het amendement als volgt. De definitie in het ontwerp van decreet is te sterk gericht naar besloten vennootschappen. Ook kapitaalvennootschappen dienen aan dezelfde regeling te worden onderworpen. Dit amendement heeft de bedoeling om dit te regelen.

De minister verklaart zich bereid om het gedachtegoed van beide amendementen over te nemen als basis voor de opmaak van een gedetailleerd uitvoeringsbesluit m.b.t. de regeling van de complexe problematiek van de rangregeling.

Nog in verband met het amendement ingediend door de heren Karel De Gucht, Jacques Laverge en Didier Ramoudt (Stuk 473 (1996-1997) – Nr. 2) (E) tot weglating van de laatste zin van punt 4, merkt de heer Paul Deprez op dat de indieners in de verantwoording van dit amendement verwijzen naar de Raad van State. Is deze verwijzing wel correct ?

De heer Karel De Gucht werpt op dat de zin van het amendement tot uitbreiding van de voorlaatste regel, in 4°, (Stuk 473 (1996-1997) – Nr. 3) (C), ingediend door de heren Herman Candries, Carlos Lisabeth, Leo Cannaerts, Paul Deprez, Eddy Schuermans en Robert Voorhamme, hem ontsnapt. Volgens de heer Karel De Gucht is het amendement overbodig en verdient het eerder aanbeveling om het in het amendement opgeworpen probleem te regelen via een aanpassing van het Werkingsreglement van het Waarborgfonds. De heer Leo Cannaerts kan in deze redenering inkomen en trekt vervolgens namens de mede-indieners van het amendement het amendement (Stuk 473 (1996-1997) – Nr. 3) (C) in.

Het geamendeerde artikel 2 wordt aangenomen met 13 stemmen bij 1 onthouding.

Artikel 3

Op dit artikel liggen meerdere amendementen voor.

Het amendement van de heren Karel De Gucht, Jacques Laverge en Didier Ramoudt (Stuk 473 (1996-1997) – Nr. 2) (A) strekt ertoe op de eerste,

tweede en derde regel de woorden "De waarborg voor verstrekt risicodragend kapitaal kan worden verkregen en behouden onder de volgende voorwaarden : " te schrappen. De heer Karel De Gucht stelt dat teneinde onnodige en overbodige herhalingen te voorkomen, het beter is deze zin te schrappen.

De heer Karel De Gucht onderstreept het belang van een goede controle door het Waarborgfonds, die een spilfunctie vervult voor de verwezenlijking van de doelstellingen van dit decreet. Het Waarborgfonds moet kunnen tussenkomen.

De heer Jacques Laverge stipt aan dat het voorliggende amendement slechts een technisch amendement is, zonder inhoudelijke impact op artikel 3.

Het amendement ingediend door de heren Karel De Gucht, Jacques Laverge en Didier Ramoudt (Stuk 473 (1996-1997) -Nr. 2) (A) wordt eenparig aangenomen met 14 stemmen.

In deze context wijst de heer Leo Cannaerts op de mogelijkheid dat de participatiemaatschappij tijdens de periode van 5 jaar de borg kan verliezen, omwille van bepaalde feiten. Met deze hypothese dient rekening te worden gehouden. Daarenboven kan de participatiemaatschappij niet steeds op substantiële wijze het beheer van de onderneming, waarin zij participeert controleren.

Het is niet denkbeeldig dat gedurende deze termijn van vijf jaar de onderneming, beleidsmatig een totaal andere zwenking neemt, wat volgens de heer Karel De Gucht geen reden tot bezorgdheid is, vermits de participatiemaatschappijen gedurende deze periode van vijf jaar alle mogelijkheden moeten benutten om een goede band op te bouwen met de ondernemingen waarin zij participeren. De heer Leo Cannaerts repliceert dat hij deze evolutie met argusogen bekijkt, temeer daar het niet denkbeeldig is, vermits de durfkapitaalmarkt zich vooral toespitst op snelgroeiende vernieuwende strategische ondernemingen, de commercialisatie van bepaalde prototypes niet altijd succesvol verloopt. Spreker pleit voor een gedegen controle. Deze stelling wordt onderschreven door de heer Jacques Laverge die aanmaant tot omzichtigheid. De participatiemaatschappij heeft volgens deze spreker onvoldoende vat op het reilen en zeilen in de onderneming. Vennootschappen kunnen, omwille van markteconomische vereisten plots gedwongen worden om te herstructureren en hun beleid te heroriënteren. Volgens deze spreker zullen de participatiemaatschappijen hiervan de dupe zijn. Dit is volgens de heer Robert Voorhamme uitgesloten,

indien de participatiemaatschappijen een gedegen onderzoek uitvoeren van het voorgelegde businessplan. Verschillende hypothesen zijn mogelijk. Het is inderdaad mogelijk dat de onderneming haar activiteiten niet toespitst op het statutair bepaald maatschappelijk doel, waardoor de waarborg zonder voorwerp wordt. De onderneming kan zich echter ook verdiepen in allerlei risicovolle activiteiten, vreemd aan haar maatschappelijk doel en hierbij niet de zorgvuldigheid aan de dag leggen van een goede huisvader. Dit is inderdaad een risico van een andere orde, maar hiervoor kan de waarborg niet gelden. De heer Leo Cannaerts merkt op dat "risicovolle strategische projecten" inderdaad niet altijd succesvol aflopen. Quid met de belangrijke investeringen in O & O-activiteiten? Vaak kan het in het belang van het Vlaams Gewest zijn, om via vereffening de financiële schade te beperken en plots te opteren voor de commercialisatie van minder risicovolle projecten, ten einde de risico's voor de participatiemaatschappijen in te krimpen.

De heer Jacques Laverge benadrukt nogmaals dat bij een beleidszwenking van de onderneming de inspraak van de participatiemaatschappij hierin slechts gering is, vermits de participatiemaatschappij geen beheersfunctie uitoefent in de ondernemingen waarin zij participeert. Mogelijke spanningen tussen de strategische beslissingsmacht van de Raad van Beheer van de onderneming en de verwachtingen van de participatiemaatschappij zijn mogelijk. Het verlies van de garantie zal de participatiemaatschappijen plaatsen voor een supplementaire financiële last en daarenboven is het voor deze maatschappijen onmogelijk om dadelijk hun participaties terug te nemen.

De heer Karel De Gucht stelt vast dat het amendement (Stuk 473 (1996-1997) – Nr. 3) (A), ingediend door de heren Herman Candries, Carlos Lisabeth, Leo Cannaerts, Paul Deprez, Eddy Schuermans en Robert Voorhamme, interpretatiemogelijkheden oproept, o.m. via het begrip "aanwijsbare band". Deze band kan in de loop van de periode van 5 jaar wijzigingen ondergaan; de essentie voor het behoud van de waarborg is echter "het aanwijsbare karakter" ervan. Businessplannen kunnen inderdaad snel wijzigen en het leggen van prioriteiten inzake projecten kan snel wisselen. Spreker is zich bewust van de problemen waarmee een participatiemaatschappij wordt geconfronteerd.

Nochtans meent spreker dat de participatiemaatschappijen zich afdoende kunnen indekken tegen vele risico's door het opmaken van gedetailleerde

instapregelingen, eventueel het statutair inschrijven in de statuten van de ondernemingen, waarin zij participeren, van stemrecht met bijzondere meerderheden enz.

De minister meent dat de ratio legis van artikel 3, eerste lid, de voorkoming is van manifeste misbruiken, zoals investeringsmiddelen aanwenden voor speculatieve beursactiviteiten. In geval van een echte misslag op het vlak van de commercialisatie van een project, zal het Beheerscomité dienen te oordelen over de beveiliging van de positie van het Vlaamse Gewest als bevoorrechte schuldeiser.

Deze discussie raakt volgens de heer Herman Candries de bestaansreden van het voorliggende ontwerp van decreet. Dit ontwerp moet vooral gericht zijn op de echte startende ondernemingen, met waardevolle, risicovolle projecten in strategische groeisectoren. De waarborg zal deze ondernemingen een bijkomende ondersteuning geven. Avonturiers dienen van de durfkapitaalmarkt te worden geweerd. De heer Karel De Gucht stelt dat het probleem van de heroriëntering van de bedrijfsactiviteiten zich vooral stelt wanneer er zich een krapte aan risicokapitaal aandient. De aandacht dient zich vooral toe te spitsten op de gewaarborgde geïnvesteerde vaste financiële activa daadwerkelijk worden aangewend voor de verwezenlijking van het maatschappelijk doel van de onderneming. Het ontwerp komt hieraan afdoende tegemoet.

Artikel 3, 1°

De toezegging van de minister dat ook ecologische en milieuvriendelijke investeringen een beroep kunnen doen op de waarborg als ze aan een aantal voorwaarden voldoen, is volgens de heer Jos Stassen essentieel en dient hiertoe ter explicitering een amendement in (Stuk 473 (1996-1997) – Nr. 2) (II) dat ertoe strekt aan 1°, eerste lid toe te voegen wat volgt:

"j) ontwikkeling van activiteiten die thuishoren in de zogenaamde ecologische sectoren;

k) investeren in milieuvriendelijke technologieën kaderend in of verdergaand dan de communautaire kaderregeling inzake staatssteun ten behoeve van het milieu (94/C/72/03)".

De heer Eddy Schuermans merkt op dat het wellicht zinvol is om de verantwoording van dit amendement nader te omschrijven.

De heer Jos Stassen verklaart zich bereid om het amendement (Stuk 473 (1996-1997) – Nr. 2) (II) in te trekken.

De heer Karel De Gucht merkt op dat punt 1 van dit artikel aanleiding zal zijn tot vele interpretatiemoeilijkheden. Om deze alsnog nu reeds in te perken dienen de heren Karel De Gucht, Jacques Laverge en Didier Ramoudt een amendement in (Stuk 473 (1996-1997) – Nr. 2) (B) dat ertoe strekt 1° te vervangen door wat volgt :

"1° Een participatiemaatschappij komt enkel in aanmerking voor het verkrijgen van de waarborg indien zij risicokapitaal verstrekt aan hetzij een nieuwe nog op te richten onderneming, hetzij aan een bestaande onderneming die zich zal bezighouden of zich bezighoudt met :

- a) de doorvoering van een sterke technologische vernieuwing ;
- b) de ontwikkeling van activiteiten die thuishoren in de zogenaamde nieuwe sectoren en diensten ;
- c) nieuwe ontwikkelingen en evoluties in traditionele sectoren".

De heer Karel De Gucht verantwoordt het amendement als volgt. De ratio achter dit amendement is tweeledig. Ten eerste zijn er in het ingediende ontwerp van decreet op te veel punten nog onduidelijkheden. Wat moet bijvoorbeeld worden verstaan onder delokalisatie ? Op welke wijze definieert men de toegevoegde waarde ? Wat is de precieze inhoud van de term toekomstgericht ?

Ten tweede gaat dit amendement uit van de bekommernis de waarborgregeling voor te behouden voor een bepaald soort ondernemingen, namelijk ondernemingen die totaal nieuwe producten en diensten ontwikkelen en op de markt brengen. Ondernemingen met andere woorden die zich bezighouden met innovatie en vernieuwing. Dergelijke ondernemingen nemen belangrijke risico's en hebben bovendien meestal te kampen met een tekort aan eigen middelen. Daarbij bestaat er een voorkeur voor nieuwe ondernemingen, maar op basis van een restrictieve interpretatie van hun activiteiten moeten ook bestaande ondernemingen in aanmerking kunnen komen. Het zijn in de eerste plaats dit soort bedrijven die behoefte hebben aan risicokapitaal in de eigenlijke betekenis van het woord.

De bepaling dat bedrijfsovernames om louter financiële redenen of marktredenen zijn uitgeslo-

ten, is overbodig indien precies wordt gedefinieerd voor welke doeleinden deze garantieregeling kan worden gebruikt. Naast technologische redenen, zijn financiële en marktredenen de normale drijfveren van een overname.

Het amendement (Stuk 473 (1996-1997) – Nr. 2) (I, B) wordt ingetrokken.

Door de heren Herman Candries, Leo Cannaerts, Paul Deprez, Carlos Lisabeth, Eddy Schuermans en Robert Voorhamme wordt een amendement ingediend (Stuk 473 (1996-1997) – Nr. 3) (A) dat ertoe strekt 1° te vervangen door wat volgt:

"1° de waarborg kan alleen worden verkregen en behouden voorzover er een aanwijsbare band is tussen doel en risicokapitaal, waarbij het doel ertoe moet strekken de onderneming via risicokapitaal start- of doorgroeimogelijkheden te geven in toekomstgerichte activiteiten of procédés ;"

De heer Paul Deprez verantwoordt het amendement als volgt. Het is niet de bedoeling van het decreet een instrument te creëren voor de ondersteuning van KMO's in moeilijkheden of van overnames louter om financiële redenen. Dit amendement verduidelijkt dat het moet gaan om risicokapitaal dat tot doel heeft bij te dragen tot het opstarten, het doorgroeien, het innoveren of het verzekeren van de continuïteit van een kleine of middelgrote onderneming. Hieronder wordt verstaan :

- a) start van een nieuwe onderneming ;
- b) doorvoering van een sterke technologische vernieuwing met positieve invloed op de toegevoegde waarde ;
- c) opstarten of introduceren van nieuwe activiteiten of ontwikkelingen ;
- d) verder uitbouwen van een sterk exportgerichte onderneming ;
- e) overdracht van een onderneming om opvolgingsproblemen op te lossen of versterking van het eigen vermogen, in de mate dat aan minstens één van de voornoemde gevallen wordt voldaan.

Naast aandacht voor starters gaat er dus ook bijzondere aandacht naar de versterking van het eigen vermogen in nog typische familiale KMO's, het innovatie- en het strategisch vernieuwingsbeleid, het stimuleren van investeringen in de telematica, value added services, call centers, enzovoort.

Na een ruime gedachtewisseling in de Commissie wordt het amendement (Stuk 473 (1996-1997) – Nr. 3) (A) van de heren Herman Candries, Carlos Lisabeth, Leo Cannaerts, Paul Deprez, Eddy Schuermans en Robert Voorhamme ingetrokken, ten voordele van een nieuw amendement ingediend door de heren Leo Cannaerts, Paul Deprez, Robert Voorhamme, Herman Candries, Jos Stassen en Eddy Schuermans (Stuk 473 (1996-1997) – Nr. 4) (I) dat ertoe strekt in artikel 3, 1° te vervangen door wat volgt :

"1° de waarborg kan alleen worden verkregen en behouden voorzover er een aanwijsbare band is tussen doel en risicokapitaal, waarbij het doel ertoe moet strekken de onderneming via risicokapitaal start- of groeimogelijkheden te geven in toekomstgerichte activiteiten of procédés ;".

De heer Leo Cannaerts verantwoordt het amendement als volgt. Het is niet de bedoeling van het decreet een instrument te creëren voor de ondersteuning van KMO's in moeilijkheden of van overnames louter om financiële redenen. Dit amendement verduidelijkt dat het moet gaan om risicokapitaal dat tot doel heeft bij te dragen tot het opstarten, het doorgroeien, het innoveren of het verzekeren van de continuïteit van een kleine of middelgrote onderneming. Hieronder wordt verstaan :

- a) start van een nieuwe onderneming ;
- b) doorvoering van een sterke technologische vernieuwing met positieve invloed op de toegevoegde waarde of op het leefmilieu ;
- c) opstarten of introduceren van nieuwe activiteiten of ontwikkelingen ;
- d) ontwikkelen van activiteiten in de ecologische sector ;
- e) verder uitbouwen van een sterk exportgerichte onderneming ;
- f) overdracht van een onderneming om opvolgingsproblemen op te lossen of versterking van het eigen vermogen, in de mate dat aan minstens één van de voornoemde gevallen wordt voldaan.

Naast aandacht voor starters, gaat er dus ook bijzondere aandacht naar de versterking van het eigen vermogen in nog typische familiale KMO's, het innovatie- en het strategisch vernieuwingsbeleid, het stimuleren van investeringen in de telematica, value added services, call centers, enzovoort.

Door de heer Leo Cannaerts wordt aangevoerd dat dit amendement echter teveel is geaxeerd op een maatregelenpakket voor nieuwe startende ondernemingen. Spreker meent dat inzonderheid de litera a), b) en c) ook moeten gelden voor de bestaande ondernemingen.

Het amendement (Stuk 473 (1996-1997) – Nr.4) (I) wordt ingetrokken.

Om dit te benadrukken wordt vervolgens een nieuw amendement ingediend door de heren Leo Cannaerts, Paul Deprez, Robert Voorhamme, Karel De Gucht, Jos Stassen en Eddy Schuermans (Stuk 473 (1996-1997) – Nr. 5), dat ertoe strekt 1° te vervangen door wat volgt :

"1° de waarborg kan alleen worden verkregen en behouden voorzover er een aanwijsbare band is tussen doel en risicokapitaal, waarbij het doel ertoe moet strekken de onderneming via risicokapitaal start- of doorgroeimogelijkheden te geven in toekomstgerichte activiteiten of procédés ;".

De heer Leo Cannaerts verantwoordt het amendement als volgt. Dit amendement wil duidelijk stellen dat het moet gaan om risicokapitaal dat tot doel heeft bij te dragen tot het opstarten, het doorgroeien, het innoveren of het verzekeren van de continuïteit van een kleine of middelgrote onderneming. Hieronder wordt verstaan :

- a) doorvoering van een sterke technologische vernieuwing met positieve invloed op de toegevoegde waarde of op het leefmilieu ;
- b) opstarten of introduceren van nieuwe activiteiten of ontwikkelingen ;
- c) ontwikkelen van activiteiten in de ecologische sector.

Punten a), b) en c) gelden bij voorkeur voor nieuwe, maar ook voor bestaande ondernemingen. De overdracht van een onderneming om opvolgingsproblemen op te lossen of versterking van het eigen vermogen komt als criterium in aanmerking, in de mate dat aan minstens één van de voornoemde gevallen wordt voldaan.

Naast aandacht voor starters gaat dus ook bijzondere aandacht naar de versterking van het eigen vermogen in nog typische familiale KMO's, het innovatie- en het strategisch vernieuwingsbeleid, het stimuleren van investeringen in de telematica, value added services, call centers, enzovoort.

Het amendement ingediend door de heren Leo Cannaerts, Paul Deprez, Robert Voorhamme, Karel De Gucht, Jos Stassen en Eddy Schuermans (Stuk 473 (1996)-1997) – Nr. 5) wordt aangenomen met 13 stemmen bij 1 onthouding.

Artikel 3, 2°

De heren Karel De Gucht, Jacques Laverge en Didier Ramoudt dienen een amendement in (Stuk 473 (1996-1997) – Nr. 2) (C) dat ertoe strekt in het eerste lid, op de eerste, tweede en derde regel de woorden "de onderneming moet aan de volgende voorwaarden voldoen om de waarborg te verkrijgen en te behouden : " te vervangen door de woorden "opdat de participatiemaatschappij de waarborg zou verkrijgen moet de onderneming, waarvoor om de waarborg wordt verzocht, tevens voldoen aan volgende voorwaarden : ". De heer Karel De Gucht verantwoordt het amendement als volgt : de huidige bepaling is erg verwarrend en lijkt te suggereren dat het de onderneming is die in aanmerking komt voor het verkrijgen van de waarborg wat uiteraard niet de bedoeling kan zijn. Het is de participatiemaatschappij die een waarborg krijgt op voorwaarde dat de onderneming, waarvoor om de waarborg wordt verzocht, aan een aantal spelregels voldoet. Bovendien moeten de opgesomde voorwaarden enkel gelden voor het verkrijgen van de waarborg, en niet voor het behouden ervan.

De minister bevestigt dat het in artikel 3, 2° de bedoeling is om de voorwaarden voor het verlenen van de waarborg aan de participatiemaatschappij vast te leggen. In die zin is hij akkoord om de tekst te verduidelijken en de term "behouden" te schrappen.

Het amendement ingediend door de heren Karel De Gucht, Jacques Laverge en Didier Ramoudt (Stuk 473 (1996-1997) – Nr. 2) (C) wordt eenparig aangenomen met 14 stemmen.

De VLD vindt het begrip "maatschappelijk kapitaal" in artikel 3, 2°, eerste lid, c) onduidelijk en onvolledig. Het verdient de voorkeur om eerder het begrip "eigen vermogen plus de achtergestelde leningen", te hanteren, dat nauwkeurig kan worden omschreven aan de hand van de wetgeving op de boekhouding en de jaarrekening. Indien de uitzondering zowel slaat op openbare investeringsmaatschappijen, participatiemaatschappijen, als institutionele beleggers, moet de zin worden aangepast. Ook de Raad van State maakte op deze lacune

opmerking in zijn advies. De controle via een verbonden onderneming moet worden uitgesloten.

Daarom dienen de heren Karel De Gucht, Jacques Laverge en Didier Ramoudt een amendement in (Stuk 473 (1996-1997) – Nr. 2) (D), om in artikel 3, 2°, eerste lid, c) te vervangen door wat volgt : "c) geen 25 % van het eigen vermogen plus de achtergestelde leningen mag in het bezit zijn van één of meerder grote ondernemingen en institutionele beleggers, mits noch rechtstreeks, noch via een verbonden onderneming controle wordt uitgeoefend ;". Door de Commissie wordt nog een taalcorrectie doorgevoerd waarbij het woord "meerder" wordt vervangen door het woord "meerdere".

Het amendement wordt verworpen met 9 stemmen tegen 4 bij 1 onthouding.

De heer Leo Cannaerts vestigt in dit verband de aandacht op het probleem van de delokalisatie. Ergens in het decreet moet toch de mogelijkheid worden ingeschreven om de verleende waarborg terug te trekken indien de exploitatiezetel van de onderneming naar het buitenland wordt verplaatst. De minister verwijst hiervoor naar artikel 2, 1°, dat voor de ondernemingen o.m. bepalingen bevat betreffende de exploitatiezetel, en naar het amendement van de heren Herman Candries, Carlos Lisabeth, Leo Cannaerts, Paul Deprez, Eddy Schuermans en Robert Voorhamme op artikel 2, 2° a) (Stuk 473 (1996-1997) – Nr. 3) (A) dat ertoe strekt in artikel 2, in 2°, a), op de eerste regel de woorden "het maatschappelijk doel omvat" te vervangen door de woorden "zowel het maatschappelijk doel als de reëel uitgevoerde activiteiten omvatten".

De minister wijst erop dat het begrip verbonden onderneming reeds in de bespreking van artikel 2, 1° werd besproken. Anderzijds is de definitie "25 procent van het maatschappelijk kapitaal" volledig in lijn met de Europese wetgeving. Dit werd bewust nagestreefd om de complexiteit van de regelgeving te verminderen. Er ontspringt zich een ruime discussie in de Commissie over de mogelijke misbruiken van grote bedrijven om de investeringsrisico's af te dekken via participatiemaatschappijen. De minister merkt echter op dat er in het kader van de expansiewetgeving, waar met identieke parameters wordt gewerkt, geen manifeste misbruiken door grote ondernemingen werden vastgesteld, om via het oprichten van kleinere ondernemingen onterechte steun te verkrijgen. De combinatie van de opgesomde voorwaarden geeft ook in dit decreet voldoende garanties voor een optimale controle.

De heren Karel De Gucht, Didier Ramoudt en Jacques Laverge repliceren dat moet verhindert worden dat er netwerken van verbonden ondernemingen ontstaan, en dat het artikel 3, 2° c) in combinatie met de bepalingen van artikel 3, 2°, d) wordt misbruikt voor bijvoorbeeld de spin-off van grote bedrijven. Zij pleiten voor het inschrijven van de economische realiteit, met een band tussen het kapitaal en het vermogen. Een ander element is echter dat innovatieve bedrijven als PGS, Innogenetics en Lernout & Hauspie vrij snel via bijvoorbeeld het IWT een directe steun zullen genieten van meer dan 100.000 ECU, waardoor ze geen waarborg meer kunnen verkrijgen. In uitzonderlijke omstandigheden moet dit echter mogelijk zijn.

Het amendement ingediend door de heren Karel De Gucht, Jacques Laverge en Didier Ramoudt, (Stuk 473 (1996-1997) – Nr. 2) (E) moet hieraan tegemoetkomen. Dit amendement strekt ertoe om 2°, eerste lid, d) te schrappen. De heer Karel De Gucht verantwoordt het amendement als volgt. Innovatieve bedrijven worden immers verplicht de keuze te maken tussen directe steun die voor hen in de opstartfase van groot belang is (IWT, Europese projecten, enzovoort) en de garantieregeling.

Deze keuze is nefast voor de beoogde doelstelling, namelijk bevordering van de innovatie. Dit weerhoudt er de Vlaamse regering uiteraard niet van om met de Europese Commissie overeen te komen dat steun die beantwoordt aan de "de minimis-faciliteit" niet moet worden aangemeld.

De minister benadrukt dat ook de "de minimis-faciliteit" past binnen de Europese wetgeving. Anderzijds kan een bedrijf bewust kiezen voor de garantieregeling of andere directe steun. De verschillende Europese steunregimes zoals voor zachte investeringen, harde investeringen, O&O-investeringen, ecologische investeringen en immateriële investeringen, zijn telkens bepaald met steunplafonds, territorialiteitsbeginselen en in functie van de grootte van de onderneming. Een bedrijf kan dus voor bepaalde soorten steun onder de toegelaten limieten blijven, en de rest aanvullen met steun uit andere regimes, om zo binnen de garantieregeling te vallen.

De heer Karel De Gucht blijft echter bij zijn standpunt dat in het voorliggende ontwerp van decreet een bepaling moet worden opgenomen voor de bedrijven die buiten de bepaling van 2°, d) vallen, en ten onrechte op de waarborgregeling geen beroep kunnen doen. De heer Eddy Schuermans begrijpt deze stelling, maar vindt het toch essen-

tieel dat de Europese "de minimis-faciliteit" wordt ingeschreven. Anderzijds moet het ook mogelijk worden gemaakt dat een onderneming de maximale toegelaten steun verkrijgt, indien het niet wenst te opteren voor de "de minimis-faciliteit".

Het amendement ingediend door de heren Karel De Gucht, Jacques Laverge en Didier Ramoudt (Stuk 473 (1996-1997) – Nr. 2) (E) wordt ingetrokken.

Hierop dienen de heren Paul Deprez, Robert Voorhamme, Eddy Schuermans, Leo Cannaerts, Karel De Gucht en Herman Candries een amendement in (Stuk 473 (1996-1997) – Nr. 4) (B) om aan 2°, d), de volgende zin toe te voegen : "Indien de begunstigde onderneming niet wenst te opteren voor toepassing van de "de minimis-faciliteit" wordt onderhavige garantieregeling als steun in de zin van art. 92, lid 1, van het Europees Verdrag beschouwd. De onderneming dient dan de directe steun die impliciet is in de garantieregeling te verrekenen in de steunplafonds die door de Europese Commissie opgelegd worden voor specifieke investeringen." . Door dit amendement kunnen bedrijven opteren voor diverse steunregimes, en vooral innovatieve bedrijven worden niet uitgesloten van EU-onderzoeksprojecten en FIOV-steun.

Het amendement ingediend door de heren Paul Deprez, Robert Voorhamme, Eddy Schuermans, Leo Cannaerts, Karel De Gucht en Herman Candries (Stuk 473 (1996-1997) – Nr. 4) (B) wordt aangenomen met 13 stemmen bij 1 onthouding.

Artikel 3, 2°, e)

De heer Karel De Gucht stelt vast dat één van de voorwaarden waaraan de onderneming moet voldoen om de waarborg te verkrijgen en te behouden is, dat zij niet uitgesloten is van het recht op expansiesteun door of krachtens de wetten van 30 december 1970 betreffende de economische expansie, 4 augustus 1978 tot economische heroriëntering of het decreet van 15 december 1993 tot bevordering van de economische expansie in het Vlaamse Gewest en hun uitvoeringsbesluiten en toepassingsrichtlijnen. Spreker vindt deze bepaling te restrictief.

Door de heren Karel De Gucht, Jacques Laverge en Didier Ramoudt wordt een amendement ingediend (Stuk 473 (1996-1997) – Nr. 2) (F) dat ertoe strekt in artikel 3, punt 2, eerste lid, e) te schrappen. De heer Karel De Gucht verantwoordt het

amendement als volgt. Deze bepaling houdt te weinig rekening met de werkelijke doelstelling van een garantieregeling namelijk het stimuleren van het verstrekken van risicokapitaal aan nieuwe en innovatieve ondernemingen. Zo wordt bijvoorbeeld door het besluit van de Vlaamse regering tot uitvoering van het decreet van 15 december 1993 tot bevordering van de economische expansie een groot aantal sectoren uitgesloten, wat vanuit het oogpunt van de expansiesteun perfect verdedigbaar kan zijn, maar daarom niet vanuit de optiek van een garantieregeling.

Een garantieregeling heeft haar eigen criteria om te beoordelen of een onderneming al dan niet in aanmerking komt ; criteria die fundamenteel kunnen verschillen van deze die aan de basis liggen van de expansiesteun. Het is dus zeer wel denkbaar dat een onderneming die uitgesloten is volgens de expansiewetgeving toch beroep moet kunnen doen op een garantieregeling.

In deze context overhandigt de minister aan de Commissie een lijst van uitgesloten sectoren. Op vraag van de Commissie wordt deze lijst als bijlage bij het verslag opgenomen (Bijlage 1 : Lijst van de uitgesloten sectoren).

De heer Karel De Gucht meent dat het wellicht beter is de term "innovatieve ondernemingen" te hanteren. Het Waarborgfonds kan dan oordelen hoe dit begrip exact dient ingevuld.

De heer Leo Cannaerts merkt op dat punt 23 van deze lijst als uitgesloten sector eveneens vermeldt : "ondernemingen met als maatschappelijk doel het vrachttransport worden niet gesubsidieerd voor hun rollend materiaal (cf. 3.2.3) ; ". Spreker merkt op dat vervoerondernemingen ook kunnen werken met zeer geavanceerde technieken, zoals computergestuurd magazijnbeheer, sensoren e.d.m. Kan deze onderneming dan eveneens in aanmerking komen voor de waarborgregeling ?

De heer Robert Voorhamme stipt aan dat wat deze lijst van de uitgesloten sectoren betreft, de Europese regelgeving als referentiepunt dient gehanteerd, in tegenstelling met de expansiewetgeving. Hierop antwoordt de minister dat dit niet kan, omdat niet alles kan ondergebracht worden onder de Europese regelgeving. De expansiewetgeving is niet van toepassing op bepaalde sectoren, zoals onderwijs, landbouw. De recente uitvoeringsbesluiten van het decreet van 15 december 1993 maakt een combinatie van de wettelijk uitgesloten sectoren met die sectoren die uitgesloten zijn door de Europese regelgeving.

Wat de uitgesloten sectoren betreft, stipt de minister aan dat de sectoren opgesomd in de drie expansiewetten en deze in het decreet van 15 december 1993, sectoren zijn die wettelijk uitgesloten zijn van de expansiesteun, met dien verstande dat de Europese regelgeving nopens de uitgesloten sectoren, voorrang heeft op de bepalingen terzake in het decreet van 15 december 1993.

De heer Karel De Gucht wenst in deze context vervolgens meer precies te vernemen, welke sectoren in het kader van het decreet van 15 december 1993 zijn uitgesloten, niet krachtens een Europese regelgeving, maar op basis van een specifiek Vlaamse reglementering. De minister antwoordt dat onderwijs als sector is uitgesloten. Op verzoek van de Commissie zal de minister hierover meer gedetailleerde informatie verstrekken aan de leden van de Commissie.

Volgens de heer Robert Voorhamme kunnen twee hypothesen worden weerhouden. Bepaalde sectoren worden uitgesloten van de garantieregeling en dit wordt alsdusdanig opgenomen in het voorliggende ontwerp van decreet. Wat de sectoren betreft, die op basis van de Europese regelgeving van de garantieregeling zijn uitgesloten, stelt de heer Robert Voorhamme dat de verschillende expansiewetten, het decreet van 15 december 1993 en de uitvoeringsbesluiten hierop, van striktere aard zijn dan de Europese regelgeving. Nochtans primeert de Europese regelgeving. Wat de expansiewetgeving betreft, stelt de heer Robert Voorhamme dat er mogelijk discussie kan zijn over de criteria zoals gehanteerd in de uitvoeringsbesluiten. Spreker, hierin bijgetreden door de heer Eddy Schuermans, verslaggever, is voorstander van de toepassing van parallelle criteria voor de toekenning van de expansiesteun en de in dit ontwerp van decreet voorgestelde waarborgregeling. Een discrepantie tussen beide zou de verwarring ten top drijven, stelling die door de heer Karel De Gucht niet wordt bijgetreden.

De minister verwijst naar de "Lijst van de uitgesloten sectoren" en merkt op dat indien het amendement (Stuk 473 (1996-1997) – Nr. 2) (F) zou worden aangenomen, dit impliceert dat eveneens wordt geraakt aan de vrije beroepen, bejaardentehuizen e.d.m. De minister stelt vast dat wat betreft, de lijst van de uitgesloten sectoren, deze geen binding hebben met artikel 3 van het voorliggende ontwerp van decreet. Vanuit budgettair oogpunt werd trouwens gepoogd om het begrip "economie" te verruimen naar andere sectoren toe (o.m. de medische sector, onderwijs, benzinepompen, bejaardentehuizen). Er worden thans verschillende

dossiers om expansiesteun ingediend in de sector van de bejaardenzorg.

Hierop attendeert de heer Karel De Gucht de minister erop dat ook in de medische sector de laatste jaren verschillende innovatieve bedrijven zijn opgestart, waarop de minister opmerkt dat de medische sector niet is uitgesloten. Dokterspraktijken zijn wel uitgesloten.

De heer Didier Ramoudt stelt vast dat onder de sectoren en subsectoren waarvoor bijzondere reglementeringen van de Europese Unie de uitsluiting of bepaalde uitsluitingen bepalen of waarvoor geheel of gedeeltelijk andere steunreglementeringen gelden, de sector toerisme is opgenomen. Spreker wijst erop dat het begrip "toerisme" op vele verschillende wijzen kan worden ingevuld. Ook in de toeristische sector wordt thans veel aandacht besteed aan innovatie. "Toerisme" dient volgens de minister geïnterpreteerd volgens de zin van de Europese Kaderregeling (cultureel toerisme, platelandstoerisme). Aan deze definitie wordt thans via de afsluiting van multilaterale verdragen tussen de Lid-Staten verder concreet gestalte gegeven. Banken, logiesverstrekkende bedrijven, die niet zijn opgenomen in deze Europese Kaderregeling, komen wel in aanmerking voor de waarborgregeling.

Wat de "niet-industriële medische sector betreft", rijzen er bij de heer Karel De Gucht toch nog een aantal vragen. Waarom is deze sector uitgesloten? Spreker begrijpt dit niet en verwijst naar de evolutie terzake in de VSA, waar één van de snelst groeiende sectoren "Medicare" is. Deze sector groepeerde een breed gamma van niet-industriële medische sectoren. Indien men de kosten in de gezondheidszorg verder wil beheersen, met behoud of eventueel met zelfs een verbeterde kwaliteitszorg, verdient deze niet-industriële medische sector ruime aandacht. Spreker begrijpt de organieke binding die door het ontwerp van decreet wordt gemaakt met de expansiesteunwetgeving niet.

Wat de medische sector in VSA betreft, merkt de minister op dat heel veel groei-ondernemingen in de niet-industriële medische sector worden opgestart met een minimumkapitaal, wat resulteert in een eerder geringe behoefte aan risicokapitaal.

In deze context snijdt de heer Emiel Verrijken de problematiek aan van de revalidatiecentra. Ook hier worden hoogtechnologische producten aangeboden. De minister benadrukt dat het uitgangspunt

van het ontwerp van decreet een economisch standpunt is.

De heer Robert Voorhamme acht het problematisch om te interveniëren vanuit economisch standpunt in sectoren (welzijn) waarop door de overheid andere steunmechanismen worden toegepast. De heer Candries verduidelijkt dat de geavanceerde medische technieken, als instrument wel in aanmerking kunnen komen, doch de toepassing ervan niet. Het ontwerpen van geavanceerde medische toestellen moet in aanmerking kunnen komen, wat aan de heer Karel De Gucht de bedenking ontlokt, dat een beheersing van de uitgaven in de ziekteverzekering daadwerkelijk kan worden gerealiseerd, door o.m. verhoogde aandacht aan monitoring.

De minister begrijpt het standpunt van de hogervermelde leden, doch meent dat een risicogarantie voor de opstart van dergelijke ondernemingen niet noodzakelijk is. De heer Karel De Gucht is het hiermede niet eens. Ook dergelijke bedrijven opstarten brengt een ondernemersrisico met zich mede. De minister refereert in deze context naar "Europe Assistance". De dienstverlening van dergelijke bedrijven vertoont raakpunten met de medische sector, maar of de behoefte aan risicokapitaal zich bij de opstart van een dergelijk bedrijf stelt, wordt door de minister betwijfeld. Mocht in deze sector de nood aan risicokapitaal zich toch stellen, dan kan men dit regelen via een uitvoeringsbesluit. Een inschrijving in het ontwerp van decreet van sectoren is geen goede legistische techniek.

Een dergelijke benadering van de problematiek komt volgens de heer Karel De Gucht echter neer op een uitsluiting van de medische sector uit de expansiewetgeving.

Een dergelijke visie is volgens deze spreker kortzichtig. De toekenning van expansiesteun aan de medische sector opent aldus ook de mogelijkheid tot de toekenning van de garantieregeling aan deze sector. Spreker benadrukt de baten van een dergelijke strategie op lange termijn. Investeren in vernieuwing in de medische sector draagt op lange termijn bij tot een goedkopere en kwalitatief hoogstaandere gezondheidszorg. De heer Herman Candries wijst op de nieuwe mogelijkheden die door de ontwikkeling van de informatiemaatschappij voor gehandicapten worden geopend (o.m. brailleschrift via Internet). De minister verduidelijkt dat de ontwikkeling van de nodige software hiertoe wel valt onder de garantieregeling. De heer Karel De Gucht benadrukt dat de medische sector reeds zeer geavanceerde technieken hanteert, b.v. opera-

tieve ingrepen op afstand, video-conferences tussen de operatiezalen in verschillende ziekenhuizen in verschillende werelddelen (Leuven -VSA). Hiervoor is qua beeldvorming de ontwikkeling van een zeer ingewikkelde software noodzakelijk. In antwoord op de vraag van de heer Karel De Gucht antwoordt de minister dat de ontwikkeling van een dergelijk softwarepakket valt onder de toepassing van de economische expansiewetgeving. Dit is beeldvorming en heeft niets te maken met de medische sector, wat door de heer Karel De Gucht eveneens wordt betwijfeld, gelet op de noodzakelijke medische inbreng van professoren bij de ontwikkeling van complexe cdr-schijven.

De heer Robert Voorhamme meent dat dit een beleidsopdracht impliceert ten aanzien van de welzijnssector, die zich situeert in een niet-economische context. De ontwikkeling van computerprogramma's kan worden uitbesteed aan softwarebedrijven. Indien een wetenschappelijk inbreng terzake nodig is vanuit de medische sector, wordt deze hiervoor vergoed door het softwarebedrijf, dat zich in een andere economische sector bevindt.

De minister vestigt er de aandacht op dat er thans gespecialiseerde bedrijven zijn die zich toeleggen op de ontwikkeling ten behoeve van diverse sectoren van zeer geavanceerde softwarepakketten. Deze bedrijven zijn uitgesloten van de expansiesteun. De minister wijst erop dat deze lijst in feite fungeert als een houvast m.b.t. de toepassing van de expansiewetgeving en als middel om iedere willekeur uit te sluiten. De minister vraagt om zich te aligneren op deze lijst van de uitgesloten sectoren, vermits dit bijdraagt tot een versoepeling van de bestaande procedures, en een grotere transparantie in het beleid. Ook pleit de minister voor een grotere uniformiteit ten aanzien van de te hanteren definities.

Wat de in dit ontwerp uitgewerkte garantieregeling betreft, meent de minister dat gelet op de beschikbare budgettaire enveloppe hiervoor, een selectie van de projecten zich zal opdringen en pleit voor het behoud van de tekst van artikel 3, 2° e). Volgens de heer Paul Deprez rijst volgens de draagwijdte van het amendement-De Gucht (Stuk 473 (1996-1997) – Nr. 2) (F) een knelpunt m.b.t. de sectoren die in de economische expansiesteunwetgeving zijn opgenomen. De minister beaamt dit.

De heer Karel De Gucht trekt het amendement (Stuk 473 (1996-1997) – Nr. 2) (F) in, vermits door de minister een lijst van de uitgesloten sectoren aan het verslag wordt toegevoegd.

Met betrekking tot het derde lid van artikel 3, 2°, stipt de heer Karel De Gucht aan dat dit lid geen nieuwe bepaling bevat maar enkel een verdere toelichting is bij het vorige lid. Het hoort dan ook niet thuis in de tekst van het eigenlijke decreet en dient hiertoe een amendement in (Stuk 473 (1996-1997) – Nr. 2) (G) tot weglating in 2°, van het derde lid.

Hierop merkt de minister op dat de Europese Commissie vragende partij was tijdens de onderhandelingen voor de opname van artikel 3, 3° in het ontwerp van decreet.

De minister geeft toe dat een dergelijke passus in feite beter kon worden ingeschreven in de Memorie van Toelichting bij de het ontwerp van decreet, maar pleit voor het behoud van de tekst, gelet op de terzake met de Europese Commissie overeengekomen afspraken. Deze tekst biedt de geruststelling dat dit ontwerp van decreet niet zal indruisen tegen de Europese rechtstregels, wat de toepassing ervan zal vergemakkelijken.

Het amendement (Stuk 473 (1996-1997) – Nr. 2) (G) wordt verworpen met 8 stemmen tegen 4 bij 2 onthoudingen.

Artikel 3, 3°

Littera a)

Twee amendementen worden ingediend op artikel 3, 3°, littera a).

Het amendement ingediend door de heren Karel De Gucht, Jacques Laverge en Didier Ramoudt (Stuk 473 (1996-1997) – Nr. 2) (H) strekt ertoe in 3°, eerste lid, a) weg te laten en te vervangen door wat volgt : "a) het eigen vermogen dient ten minste 200 miljoen frank te bedragen ;".

De heer Karel De Gucht verantwoordt het amendement als volgt. Deze bepaling is zeer onduidelijk, is voor interpretatie vatbaar en heeft geen enkel nut aangezien er geen duidelijke criteria worden omschreven waaraan een participatiemaatschappij moet voldoen, bijvoorbeeld op het vlak van risicospreiding. Hoe kan men bewijzen dat een participatiemaatschappij in de meest optimale voorwaarden verkeert ? Wat moet überhaupt onder "optimale voorwaarden" worden verstaan ? Hoe moet dit worden gekwantificeerd ?

Het spreekt vanzelf dat een participatiemaatschappij zelf over voldoende financiële middelen moet

beschikken. Een minimum aan eigen vermogen is een conditio sine qua non en moet dan ook decretaal worden vastgelegd.

De risicospreiding is volgens de heer Karel De Gucht een fundamenteel basisprincipe waaraan de werking van een participatiemaatschappij moet voldoen. De tekst van het ontwerp van decreet komt hieraan onvoldoende tegemoet.

Het amendement (Stuk 473 (1996-1997) – Nr. 2) (H) wordt verworpen met 8 stemmen tegen 5 bij 1 onthouding.

De heer Karel De Gucht pleit voor de inschrijving in het ontwerp van decreet van een minimumnorm.

Te dien einde dienen de heren Karel De Gucht, Jacques Laverge en Didier Ramoudt een amendement in (Stuk 473 (1996-1997) – Nr. 2) (I) dat ertoe strekt in 3°, eerste lid, een a)bis in te voegen dat luidt als volgt : "a) bis het bedrag van het risicokapitaal verstrekt aan één onderneming mag maximum 10 percent van het eigen vermogen van de participatiemaatschappij bedragen".

De heer Karel De Gucht meent dat als minimumnorm idealiter 5 percent van het eigen vermogen per participatie zou kunnen worden voorzien, maar zulks zou de werkingssfeer van het decreet al te zeer beperken.

Beide amendementen (H en I) dienen samen gelezen te worden en beogen een betere risicospreiding en een aanmoediging om te investeren in innovatieve bedrijven. In Nederland blijkt uit de evaluatie van de garantieregeling dat deze in aanzienlijke mate heeft bijgedragen tot de oprichting van nieuwe participatiemaatschappijen, die meestal door particulieren werden opgericht. De garantieregeling was een waardevolle ondersteuning hiervan. Spreker is voorstander van een verhoging van deze 10 percent, gelet op de grotere behoefte aan risicokapitaal bij de opstarting van een innovatieve onderneming. 200 miljoen frank is een goede basis. 10 percent staat borg voor een betere risicospreiding, die wenselijk is indien er een zekere destabilisatie in het participatiebeleid van de participatiemaatschappij zou ontstaan.

De heer Leo Cannaerts treedt deze stelling van de indiener van het amendement niet bij en meent dat men oog moet hebben voor de situatie van opstartende participatiemaatschappijen, die meestal behoedzaam en zorgvuldig binnen een zekere timing hun participatiebeleid uitbouwen. Teveel verplichtingen mogen niet worden opgelegd, van

bij de start (b.v. maximum 10 percent van het eigen vermogen). Deze spreker, hierin bijgetreden door de heer Robert Voorhamme, meent dat het niet wijs is om bedragen op te nemen in decreten.

De heer Karel De Gucht wijst erop dat bij instabiliteit in de ondernemingen de participatiemaatschappijen hiervan het eerst de dupe zijn. Wat de opstart van nieuwe participatiemaatschappijen betreft, pleit de heer De Gucht voor een minimum startkapitaal en een gedegen risicospreiding op het vlak van de participaties.

Als andere mogelijkheid om deze leemte op te vangen, stelt de heer Karel De Gucht voor om eventueel de tekst van artikel 6 aan te passen, door inschrijving van een minimum startkapitaal en een betere risicospreiding in het werkingsreglement van het Vlaams Waarborgfonds.

De minister verklaart begrip op te brengen voor het door de indieners van het amendement aangesneden probleem.

Het minimumkapitaal, 200 miljoen, waarop is dit bedrag gebaseerd ? Een zekere vrijheid, zoals door de heer Leo Cannaerts voorgesteld, moet echter aan de startende participatiemaatschappijen op het vlak van de risicospreiding worden gegarandeerd. De minister is geen voorstander om zich te mengen in het participatiebeleid van opstartende participatiemaatschappijen. De inschrijving van drempels zou impliceren in het geval van een startkapitaal van 200 miljoen frank, dat de participatiemaatschappijen geen participaties boven 20 miljoen frank zouden kunnen nemen.

De heer Karel De Gucht benadrukt het belang van het economisch principe, nooit meer dan 10 percent te beleggen in participaties.

Volgens de minister gaat deze redenering op voor een routinematig werkend bedrijf. De minister meent dat het amendement wel een goede regeling inhoudt voor de participatiemaatschappijen, doch deze regel zal hoe dan ook worden bijgestuurd door de marktmechanismen. Dit amendement bemoeilijkt nodeloos de expansiemogelijkheden van opstartende participatiemaatschappijen. De minister, hierin bijgetreden door de heer Paul Deprez is geen voorstander van deze beperking, maar pleit om dit te regelen via een uitvoeringsbesluit.

Hierop wijst de heer Karel De Gucht erop dat de Nederlandse garantieregeling het moeilijkst lag voor die participatiemaatschappijen die werden opgericht in functie van het nemen van een welbe-

paalde participatie in een onderneming. Men moet lessen trekken uit dit systeem, dat gedurende 15 jaar goed heeft gewerkt. Een aanpassing van het werkingsreglement van het Vlaams Waarborgfonds is hiertoe het meest aangewezen.

De minister verduidelijkt dat Vlaanderen ook het fenomeen kent van participatiemaatschappijen die slechts met een bescheiden startkapitaal en vier participaties opstarten. De heer Robert Voorhamme kan zich niet van de indruk ontdoen dat het inschrijven van bepaalde minima in dit ontwerp ertoe strekt om bepaalde bestaande participatiemaatschappijen te beschermen ten nadele van een dynamisch participatiebeleid door nieuw op te richten participatiemaatschappijen. Het amendement heeft een drempelverhogend effect, wat haaks staat op een creatief innovatiebeleid.

De heer Karel De Gucht kondigt de indiening aan van een amendement op artikel 6, teneinde in het werkingsreglement van het Vlaams Waarborgfonds het principe van het minimumkapitaal en de risicospreiding in te schrijven.

De heer Paul Deprez verwijst naar de laatste alinea van artikel 3 die luidt als volgt : " De Vlaamse regering kan bijzondere extra voorwaarden bepalen waaraan de aanvragers moeten voldoen teneinde de waarborg te verkrijgen of te behouden ". Dit geldt eveneens ten aanzien van de participatiemaatschappijen.

Het amendement ingediend door de heren Karel De Gucht, Jacques Laverge en Didier Ramoudt (Stuk 473 (1996-1997) – Nr. 2) (I) wordt verworpen met 8 stemmen tegen 5 bij 1 onthouding.

De heren Herman Candries, Leo Cannaerts, Carlos Lisabeth, Leo Cannaerts, Paul Deprez, Eddy Schuermans en Robert Voorhamme dienen vervolgens een amendement in (Stuk 473 (1996-1997)-Nr. 3) (B) dat ertoe strekt in 3°, a), op de tweede en derde regel "meest optimale" te schrappen.

De heer Paul Deprez verantwoordt het amendement als volgt. Het punt a) in het ontwerp was zodanig streng opgesteld dat slechts utopische participatiemaatschappijen in aanmerking zouden komen voor de waarborg. Door het schrappen van "meest optimale" bedoelt dit amendement aan te geven dat de participatiemaatschappij zonder meer financieel gezond dient te zijn.

Het amendement (Stuk 473 (1996-1997) – Nr. 3) (B) wordt eenparig aangenomen met 14 stemmen.

Littera b) en c)

De heer Jacques Laverge vraagt zich af waarom deze littera zijn opgenomen in het ontwerp van decreet. Participatiemaatschappijen zijn sowieso onderworpen aan de fiscale en sociale wetgeving en aan de wet op de jaarrekening. Deze bepalingen maken deel uit van de vennootschapswetgeving en komen het lid voor als overbodig.

De expliciete herhaling van deze vennootschapsrechtelijke regels accentueren volgens de minister het belang van de naleving van de wettelijke bepalingen terzake, zoniet komt de participatiemaatschappij niet in aanmerking om de waarborg te verkrijgen en te behouden. Al te vaak werden uitvluchten aangehaald.

De heer Karel De Gucht attendeert de Commissie erop dat het meestal de participatiemaatschappijen zijn die te goeder trouw handelen en kampen met veel problemen om tijdig hun jaarrekening in te dienen, omwille van het niet samenvallen van de fiscale jaren. Het bijeenprokkelen van de noodzakelijke gegevens hiervoor is voor de meeste participatiemaatschappijen een gecompliceerde opgave. De minister beaamt dit, maar meent dat de overheid over een controle-instrument dient te beschikken.

Littera e)

Door de heren Karel De Gucht, Jacques Laverge en Didier Ramoudt wordt een amendement ingediend (Stuk 473 (1996-1997) – Nr. 2) (J) dat ertoe strekt in 3°, eerste lid, e) te schrappen.

Het amendement wordt door de heer Karel De Gucht toegelicht als volgt. Een participatiemaatschappij heeft er alle belang bij dat haar participatie een succes wordt. De verschaffer van risicokapitaal verwacht immers een aanzienlijke meerwaarde te bekomen bij de latere verkoop ervan.

Het is daarom evident dat de participatiemaatschappij de nodige aandacht besteedt aan het management van de onderneming onder meer wat betreft de samenstelling en de kwaliteit van het managementteam. Bovendien is het maar al te logisch dat de verschaffer van het risicokapitaal een vertegenwoordiging eist en krijgt in de raad van bestuur van de betrokken onderneming. De bepaling van artikel 3, 3° beantwoordt in geen geval aan deze voor de hand liggende wetmatigheden van het bedrijfsleven.

Het amendement ingediend door de heren Karel De Gucht, Jacques Laverge en Didier Ramoudt (Stuk 473 (1996-1997) – Nr. 2) (J) wordt verworpen met 8 stemmen tegen 4 bij 2 onthoudingen.

Door de heren Herman Candries, Carlos Lisabeth, Leo Cannaerts, Paul Deprez, Eddy Schuermans en Robert Voorhamme worden nog verschillende amendementen ingediend op 3°, e). (Stuk 473 (1996-1997) – Nr. 3) (C, D, E).

Een eerste amendement (Stuk 473 (1996-1997) – Nr. 3) (C) strekt ertoe in 3°, e) op de vierde regel het woord "medebegeleiding" te vervangen door het woord "begeleiding".

Een tweede amendement (Stuk 473 (1996-1997) – Nr. 3) (D) strekt ertoe in 3°, e) op de voorlaatste en laatste regel de woorden ", zonder zich te mogen inlaten met het bestuur ervan" te schrappen.

De heer Eddy Schuermans licht de amendementen toe als volgt

In het punt e) wordt "begeleiding" beter Nederlands geacht dan "medebegeleiding", aangezien er niet noodzakelijk een tweede partner hoeft te zijn. Deze begeleiding kan rechtstreeks door de participatiemaatschappij of via haar aangestelden uitgevoerd worden. De Vlaamse regering kan verder specificeren hoe deze begeleiding er in de praktijk uit kan zien. Aangezien de participatiemaatschappij eventueel mag zetelen in de Raad van Bestuur, wordt de zinsnede "zonder zich te mogen inlaten met het bestuur ervan" voor alle duidelijkheid geschrapt

Een derde amendement (stuk 473 (1996-1997) – Nr. 3 (E) strekt ertoe aan 3°, e) de volgende zin toe te voegen :

"De Vlaamse regering bepaalt wat onder begeleiding dient te worden verstaan en bepaalt er tevens de modaliteiten van".

De minister formuleert geen bezwaren tegen deze amendementen. Begeleiding is inderdaad correcter Nederlands. De Vlaamse regering die de waarborg verstrekt is vragende partij voor begeleiding. Vanuit de participatiemaatschappijen werd eveneens expliciet verzocht om littera e) op te nemen in het ontwerp van decreet.

Hierop merkt de heer Karel De Gucht op dat de Raad van Bestuur ook een vorm van begeleiding is. De minister beaamt dit en verduidelijkt dat littera e) werd opgenomen om volgende redenen. Vaak

rijzen er spanningen tussen de participatiemaatschappijen en de onderneming waarin de participaties worden genomen. De minister meent dat het zinvol is dat ook vanuit de participatiemaatschappijen mee wordt gedacht over de bedrijfsmatige opties voor de toekomst, zonder zich evenwel te mengen.

Het Vlaamse Gewest zal door deze garantieregeling een aantal risico's op zich nemen, vandaar dat het Vlaamse Gewest ook een zekere gedragscode eist van de participatiemaatschappijen. De heer Karel De Gucht meent dat er andere juridische instrumentaria hiervoor ter beschikking staan.

Volgens de heer Leo Cannaerts is de inschrijving van littera e) in dit ontwerp van decreet ook voor de participatiemaatschappijen een positieve verworvenheid, vermits deze naar de onderneming toe aldus een verantwoording heeft om mee te denken over het beleid in de onderneming.

De amendementen ingediend door de heren Herman Candries, Carlos Lisabeth, Leo Cannaerts, Paul Deprez, Eddy Schuermans en Robert Voorhamme (Stuk 473 (1996-1997) – Nr. 3) (C, D, E) worden aangenomen met 8 stemmen tegen 5 bij 1 onthouding.

Littera f)

De heren Karel De Gucht, Jacques Laverge en Didier Ramoudt dienen een amendement in om in 3°, eerste lid, f) te schrappen (Stuk 473 (1996-1997) – Nr. 2) (K).

Het amendement wordt door de heer Karel De Gucht als volgt verantwoord. In een markteconomie is het niet aan de overheid, maar wel aan de participatiemaatschappij zelf om te bepalen op welke termijn zij winst wil behalen. Het getuigt van een verregaand interventionisme en van een gebrek aan inzicht in de werking van een bedrijf om dit via een decreet te willen regelen.

Ook de eis dat een participatiemaatschappij een substantiële ervaring of notoriteit moet hebben in het verstrekken van risicokapitaal kan niet door de beugel. Zo kan men zich afvragen wat nu eigenlijk onder "substantiële ervaring of notoriteit" moet worden verstaan.

Meer principieel moet er op worden gewezen dat een garantieregeling niet in de eerste plaats ten goede moet komen aan reeds bestaande participatiemaatschappijen (die, tussen haakjes, een tot nu toe zeer conservatieve houding hebben aangenomen).

men), maar dat ze gericht moet zijn op het tot stand komen van nieuwe participatiemaatschappijen, die bereid zijn de nodige risico's te nemen.

De heer Karel De Gucht trekt het amendement (Stuk 473 (1996-1997) – Nr. 2) (K) in.

De heren Herman Candries, Carlos Lisabeth, Leo Cannaerts, Paul Deprez, Eddy Schuermans en Robert Voorhamme dienen vervolgens een amendement in (Stuk 473 (1996-1997) – Nr. 3) (F en G) dat ertoe strekt in 3°, f) op de derde regel het woord "heeft " te vervangen door de woorden "kan beroep doen op" en in 3°, f) op de vierde regel het woord "notoriteit" te vervangen door het woord "deskundigheid".

De verslaggever licht het amendement toe als volgt. Het amendement op punt f) heeft tot bedoeling nieuwe participatiemaatschappijen niet noodzakelijk uit te sluiten. Wanneer een participatiemaatschappij kan aantonen over voldoende know-how te beschikken, bijvoorbeeld door de aanwezigheid van ervaren personeelsleden, komt zij in aanmerking. Avonturiers blijven uitgesloten. Het woord "notoriteit" wordt vervangen door het meer duidelijke en minder beladen "deskundigheid".

De amendementen ingediend door de heren Herman Candries, Carlos Lisabeth, Paul Deprez, Eddy Schuermans en Robert Voorhamme (Stuk 473 (1996-1997) – Nr. 3) (F en G) worden aangenomen met 13 stemmen bij 1 onthouding.

3°, laatste lid

Ook hier liggen verschillende amendementen voor. Het amendement ingediend door de heren Karel De Gucht, Jacques Laverge en Didier Ramoudt (Stuk 473 (1996-1997) – Nr. 2) (L) strekt ertoe het laatste lid te schrappen.

De heer Karel De Gucht verantwoordt het amendement als volgt. Het kan niet dat de Vlaamse regering een vrijgeleide krijgt om te allen tijde, wanneer het haar uitkomt, de spelregels te veranderen. Een dergelijke bepaling komt de rechtszekerheid niet ten goede en moet dan ook worden geschrapt.

Het amendement (Stuk 473 (1996-1997) – Nr. 2) (L) wordt ingetrokken.

Het amendement ingediend door de heren Herman Candries, Carlos Lisabeth, Leo Cannaerts, Paul Deprez, Eddy Schuermans en Robert Voorhamme (Stuk 473 (1996-1997) – Nr. 3) (H) wil het

laatste lid van 3° vervangen door wat volgt : " De Vlaamse regering kan bijzondere voorwaarden bepalen waaraan de aanvragers en de ondernemingen, waarin geparticipeerd wordt of waaraan een achtergestelde lening wordt toegekend, moeten voldoen teneinde de waarborg te verkrijgen of te behouden".

De heer Leo Cannaerts licht het amendement toe als volgt. De Vlaamse regering krijgt de mogelijkheid om eventuele noodzakelijke extra voorwaarden te formuleren naar zowel de participatiemaatschappijen als naar de ondernemingen toe. Deze mogelijkheid stond verspreid over twee artikelen en wordt met dit amendement gegroepeerd in een ten vierde bij artikel 3. Aangezien artikel 3 de voorwaarden regelt van zowel de onderneming als de participatiemaatschappij, horen extra voorwaarden in dit artikel thuis.

Het amendement ingediend door de heren Herman Candries, Carlos Lisabeth, Leo Cannaerts, Paul Deprez, Eddy Schuermans en Robert Voorhamme (Stuk 473 (1996-1997) – Nr. 3) (H) wordt aangenomen met 13 stemmen bij 1 onthouding.

Het geamendeerde artikel 3 wordt aangenomen met 8 stemmen bij 6 onthoudingen.

Artikel 4

Een amendement ingediend door de heren Karel De Gucht, Jacques Laverge en Didier Ramoudt (Stuk 473 (1996-1997) – Nr. 2) (A) strekt ertoe de eerste zin te schrappen.

De heren Herman Candries, Leo Cannaerts, Carlos Lisabeth, Paul Deprez, Eddy Schuermans en Robert Voorhamme dienen een amendement in met dezelfde draagwijdte (Stuk 473 (1996-1997) – Nr. 3).

Deze amendementen worden als volgt toegelicht.

De heer Karel De Gucht merkt op dat de voorwaarden voor de erkenning van een waarborg reeds zijn bepaald in artikel 3, terwijl de heer Leo Cannaerts voor de verantwoording van het amendement verwijst naar de verantwoording bij het amendement H op artikel 3.

Het amendement ingediend door de heren Karel De Gucht, Jacques Laverge en Didier Ramoudt (Stuk 473 (1996-1997) – Nr. 2) (A) wordt aangenomen met 13 stemmen bij 1 onthouding.

Ingevolge de aanneming van dit amendement wordt het amendement ingediend door de heren Herman Candries, Carlos Lisabeth, Leo Cannaerts, Paul Deprez, Eddy Schuermans en Robert Voorhamme (Stuk 473 (1996-1997) – Nr. 3), zonder voorwerp.

Vervolgens vraagt de heer Karel De Gucht zich af, hoe de zinsnede : "- tenzij gegronde tegenargumentatie" dient te worden geïnterpreteerd. De indiener van het amendement stelt vast dat er nogal wat interpretatieruimte overblijft en dient, samen met de heren Jacques Laverge en Didier Ramoudt een amendement in (Stuk 473 (1996-1997) – Nr. 2) (B) teneinde iedere misvatting terzake uit de weg te ruimen. Het amendement strekt ertoe op de zevende en achtste regel de woorden " – tenzij gegronde tegenargumentatie" weg te laten. De bepaling is onduidelijk ; wanneer is een tegenargumentatie gegrond ? Wie gaat dat beoordelen ? Aan de hand van welke criteria ?

De minister verduidelijkt dat de Commissie voor Preventief Bedrijfsbeleid in artikel 4 werd opgenomen, vermits dit een belangrijk instrument is in het falingspreventiebeleid. Deze Commissie is decretaal opgericht en functioneert met een Raad van ambtenaren en deskundigen. De minister wil door artikel 4 verhinderen dat ambtenaren en deskundigen zich rechtstreeks, buiten de Commissie om, motu proprio tot de bedrijven zouden richten, en hen advies verstrekken.

De Commissie voor Preventief Bedrijfsbeleid vervult een knipperlichtfunctie, en de bedrijven moeten over het middel beschikken om een tegenargumentatie over te maken, nopens de door de Commissie verstrekte adviezen. De Commissie voor Preventief Bedrijfsbeleid is een autonoom functionerend orgaan, waarvan de werking vreemd is aan deze van het Beheerscomité van het Vlaams Waarborgfonds. Wel is er een mogelijke vorm van samenwerking op het vlak van falingspreventie tussen de Commissie en het door de waarborg begunstigde bedrijf. Hieruit leidt de heer Jacques Laverge af dat het Waarborgfonds over de bevoegdheid zou beschikken om een advies van de Vlaamse Commissie voor Preventief Bedrijfsbeleid te omzeilen. De minister treedt deze stelling niet bij en benadrukt dat vanuit de Vlaamse Commissie voor Preventief Bedrijfsbeleid geen enkele andere instantie, dan de bevoegde minister of de Vlaamse regering kan optreden. Deze bevoegdheid is decretaal verankerd.

De heer Karel De Gucht wijst erop dat de tekst van het ontwerp zoals deze thans voorligt er op

neerkomt dat de argumentatie in feite gegrond dient te worden bevonden door de Vlaamse Commissie voor Preventief Bedrijfsbeleid zelf. Waarom wordt dit dan nog eens expliciet in het ontwerp ingeschreven ? Bedrijven worden in het kader van het preventief falingsbeleid van de Commissie toch gehoord ? De minister licht toe dat er verschillende varianten zijn van falingspredictie en falingspreventie. Niet alle bedrijven die hiervoor in aanmerking komen worden bezocht ; vaak gebeurt falingspredictie louter op basis van boekhoudkundige gegevens. Op basis hiervan wordt dan een argumentatie opgesteld door de Vlaamse Commissie voor Preventief Bedrijfsbeleid ten behoeve van het betrokken bedrijf, die daartegen een gegronde tegenargumentatie kan ontwikkelen. De minister meent dat de bedrijven tenvolle van deze kans gebruik moeten kunnen maken.

Bedrijven die de argumentatie van de Vlaamse Commissie voor Preventief Bedrijfsbeleid negeren, komen niet voor de garantieregeling in aanmerking.

De heer Karel De Gucht houdt staande dat deze redenering in feite geen hout snijdt en dat hier sprake is van een tautologie. De minister repliceert dat de inschrijving van artikel 4 in dit ontwerp van decreet voortvloeit uit een lacune in het decreet van 31 juli 1990 tot reorganisatie van de Vlaamse Commissie voor Preventief Bedrijfsbeleid. Het laatste beslissingechelon is dit van de Vlaamse regering.

De minister verduidelijkt dat het begrip "tenzij gegronde tegenargumentatie" in de tekst van artikel 4 is opgenomen, teneinde een moment van bezinning en overleg in te bouwen vooraleer de Vlaamse Commissie voor Preventief Bedrijfsbeleid haar oordeel velt. Het eindoordeel omtrent de gegrondheid van geschillen blijft in laatste instantie wel bij de rechtbanken, vooraleer de faling wordt uitgesproken. De minister waarschuwt ervoor dat indien, na argumentatie door de Commissie, het toch voor het betrokken bedrijf op een faling uitloopt, de verantwoordelijkheid terzake van de Vlaamse Commissie voor Preventief Bedrijfsbeleid wordt onderzocht. De heer Karel De Gucht vraagt om eventueel na te denken over een verruimde bevoegdheid terzake van het Vlaams Waarborgfonds, waarop de minister repliceert dat het bewandelen van deze denkpiste resulteert in een aanpassing van het decreet van 31 juli 1990 tot organisatie van de Vlaamse Commissie voor Preventief Bedrijfsbeleid.

De heer Paul Deprez meent dat er geen verplichting tot tussenkomst van de Vlaamse Commissie voor Preventief Bedrijfsbeleid kan worden ingeschreven in het ontwerp, noch tot het maken van de link tussen de werking van deze Commissie en de waarborgregeling, wat evenwel zou getuigen van wijsheid om terzake een geïntegreerd beleid te voeren. De minister stelt voor, hierin bijgetreden door de heer Carlos Lisabeth, om een eerste bijsturing door te voeren aan het decreet van 31 juli 1990 inzake de werking van de Vlaamse Commissie voor Preventief Bedrijfsbeleid, waarna de beslissing kan genomen worden door het Vlaams Waarborgfonds.

Het niet-opvolgen van de adviezen van de Vlaamse Commissie voor Preventief Bedrijfsbeleid zou kunnen resulteren tot het weigeren van de waarborg, tenzij er een gegronde tegenargumentatie bestaat. In deze context vraagt deze spreker tevens aandacht voor het delicate karakter van de gegevens waarmee de Vlaamse Commissie voor Preventief Bedrijfsbeleid werkt; het betreft gevoelige, strategische en vertrouwelijke informatie, die best alleen binnen de Vlaamse Commissie voor Preventief Bedrijfsbeleid circuleert. Spreker pleit voor het behoud van de VCPB in het artikel 4, vermits aldus een waarborg wordt ingebouwd voor bedrijven die de adviezen van de VCPB niet opvolgen, waarop de minister verduidelijkt dat het precies omwille van het vertrouwelijk karakter van deze informatie is dat de gegevens van het bedrijf naar de VCPB en rechtstreeks naar de Vlaamse regering, zonder tussenschakels wordt overgemaakt.

De heer Karel De Gucht wijst erop dat artikel 4 niet alleen gewag maakt van: "de waarborg verkrijgen, maar ook de waarborg behouden". Niet alle adviezen uitgebracht door de Vlaamse Commissie hebben de wijsheid in pacht, en het is niet uitgesloten dat bedrijven die deze adviezen opvolgen, later toch in falings worden verklaard. De minister pleit voor een afdoende vrijwaring van de positie van het Vlaamse Gewest als bevoorrechte schuldeiser, in geval van falings. Adviezen van de Vlaamse Commissie voor Preventief Bedrijfsbeleid mogen niet ondoordacht worden genegeerd, en gevolgd worden door de toekenning van een waarborg, waarvoor het Vlaamse Gewest de nodige risico's oploopt.

De heer Karel De Gucht wenst geen afbreuk te doen aan de geloofwaardigheid van de Vlaamse Commissie voor Preventief Bedrijfsbeleid, op het vlak van de falingspredictie. Wel is het mogelijk dat deze Commissie eens de bal mislaat. Quid? De raadgevingen van de Commissie in de praktijk toepassen leidt niet steeds tot de gewenste resultaten.

Hierop erkent de minister het belang van de door het lid aangesneden problematiek, nl. de adviesverlening door de experten van de Vlaamse Commissie voor Preventief Bedrijfsbeleid en de onderneming. Hiertussen kan er inderdaad een spanningsveld optreden. De minister stelt vast dat de heer Karel De Gucht de arbitrage terzake legt bij de bevoegde diensten van het ministerie. Zijn deze personen qua deskundigheid beter toegerust dan de experten van de Vlaamse Commissie voor Preventief Bedrijfsbeleid? De minister betwijfelt het. De heer Karel De Gucht verduidelijkt dat hier in feite het Vlaamse Waarborgfonds wordt bedoeld.

De minister meent dat een faillissement zich zeker niet onmiddellijk zal voordoen tijdens de eerste periode van de termijn van 5 jaar, alhoewel de minister toegeeft dat de eerste vijf jaren van een opstartende onderneming, een zeer kwetsbare periode is. Meestal zal het faillissement zich voordoen in het vierde, of vijfde jaar. Bij de falings rijst onmiddellijk het probleem van een mogelijke claim op de waarborg. Op dat ogenblik kan worden gesteld, dat vermits het bedrijf de adviezen van de Vlaamse Commissie voor Preventief Bedrijfsbeleid, naast zich neerlegde, geen recht heeft op de waarborg. Thans biedt artikel 4 de mogelijkheid om hierover een uitspraak uit te lokken, na het ontwikkelen van een gegronde tegenargumentatie.

De minister pleit voor het behoud van de tekst van artikel 4. De heer Karel De Gucht merkt op dat het al dan niet gegrond karakter van de tegenargumentatie wordt beoordeeld door de Vlaamse Commissie voor Preventief Bedrijfsbeleid.

De verslaggever pleit voor een adequaat aanwenden van de bevindingen van de Vlaamse Commissie voor Preventief Bedrijfsbeleid. Het zou wraakroepend zijn mocht het mis aflopen dat er een aanbeveling was van de Vlaamse Commissie voor Preventief Bedrijfsbeleid, die zonder gegronde tegenargumentatie terzijde werd geschoven.

De heer Robert Voorhamme stelt voor om deze problematiek nog eens grondig door te spreken tijdens een hoorzitting met de Vlaamse Commissie voor Preventief Bedrijfsbeleid en verwijst reeds naar een eerdere hoorzitting met deze Commissie, waar de afspraak werd gemaakt regelmatig de werkzaamheden van de Vlaamse Commissie voor Preventief Bedrijfsbeleid te laten toelichten in de Commissie voor Werkgelegenheid en Economische Aangelegenheden.

Het amendement ingediend door de heren Karel De Gucht, Jacques Laverge en Didier Ramoudt

(Stuk 473 (1996-1997) – Nr. 2) (B) wordt ingetrokken, ten voordele van een nieuw amendement ingediend door de heren Karel De Gucht en mevrouw Trees Merckx-Van Goey (Stuk 473 (1996-1997) – Nr. 5).

Het amendement strekt ertoe op de zevende, achtste, negende, tiende, elfde en twaalfde regel de zinsnede "- tenzij gegronde tegenargumentatie – willen zij in aanmerking komen voor de waarborg en/of deze behouden zonder dat de Commissie aansprakelijk kan worden gesteld voor eventuele schade die daaruit voortvloeit" te vervangen door de zinsnede ", tenzij gegrond bevonden tegenargumentatie, overeenkomstig de procedure voorzien in het decreet van 31 juli 1990".

Het amendement wordt aangenomen met 13 stemmen bij 1 onthouding.

Vervolgens dienen de heren Karel De Gucht, Jacques Laverge en Didier Ramoudt, nog een amendement in (Stuk 473 (1996-1997) – Nr. 2) (C) dat ertoe strekt op de negende en de tiende regel van artikel 4 de woorden "voor de waarborg en/of deze behouden" te vervangen door de woorden "voor de toekenning en/of het behouden van de waarborg". De indiener verantwoordt het amendement door erop te wijzen dat de tekst van het ontwerp van decreet niet duidelijk genoeg is en dient aangepast te worden.

Het amendement wordt eenparig aangenomen met 14 stemmen.

In fine van artikel 4 wensen de heren Karel De Gucht, Jacques Laverge en Didier Ramoudt bij amendement (Stuk 473 (1996-1997) – Nr. 2) (D) de volgende zin toe te voegen : " De bevoegde diensten van het ministerie van de Vlaamse Gemeenschap of de door haar aangestelde instellingen met het oog op de toepassing van dit decreet kunnen wat betreft deze aanbevelingen een met redenen omklede afwijking toestaan".

De heer Karel De Gucht verantwoordt het amendement als volgt. De mogelijkheid om een afwijking toe te staan moet worden voorzien. Eerder dan te refereren aan de onduidelijke termen "tenzij gegronde tegenargumenten" die voor betwisting vatbaar zijn, moet hier worden aangegeven wie de argumentatie gegrond moet bevinden.

Volgens de heer Jos Stassen kan de tekst aan duidelijkheid winnen door expliciet in het ontwerp van decreet te verwijzen naar de procedure zoals vastgelegd in het decreet van 31 juli 1990 tot reor-

ganisatie van de Vlaamse Commissie voor Preventief Bedrijfsbeleid. De minister stelt voor om deze leemte op te vullen via de uitvoeringsbesluiten van het ontwerp van decreet op de garantieregeling.

De minister benadrukt er niets voor te voelen om in te gaan op het amendement van de heren Karel De Gucht, Jacques Laverge en Didier Ramoudt (Stuk 473 (1996-1997) – Nr. 2) (D) vermits dit zou betekenen dat men de leiding van een onderneming zou toevertrouwen aan de Vlaamse Commissie voor Preventief Bedrijfsbeleid. De heer Karel De Gucht is het hiermede niet eens, vermits de beroepsprocedure reeds is ingeschreven in het decreet van 31 juli 1990 tot reorganisatie van de Vlaamse Commissie voor Preventief Bedrijfsbeleid. Deze procedure moet worden opgevolgd en dit kan beter in de tekst worden geëxpliciteerd, door eventueel de weglating van het woord "tenzij". De heer Karel De Gucht dringt er bij de minister op aan om in de tekst van artikel 4 van het ontwerp van decreet uitdrukkelijker te verwijzen naar de procedure zoals vastgelegd in het decreet van 31 juli 1990.

De heer Karel De Gucht trekt hierop het amendement (Stuk 473 (1996-1997) – Nr. 2) (D) in.

Hierop merkt de heer Paul Deprez op dat de expliciete verwijzing naar de procedure zoals vastgelegd in het decreet van 31 juli 1990 tot reorganisatie van de Vlaamse Commissie voor Preventief Bedrijfsbeleid tot gevolg heeft dat de aanbevelingen van de Vlaamse Commissie door de bedrijven zullen dienen opgevolgd. Bij een eventuele participatie van een participatiemaatschappij in deze onderneming, is het mogelijk dat het Vlaams Waarborgfonds immers de garantieregeling niet wil verstrekken, omwille van het negeren van de adviezen van de Vlaamse Commissie voor Preventief Bedrijfsbeleid. Quid met de gegronde tegenargumentatie binnen de procedure van het decreet van 31 juli 1990 ? De heer Carlos Lisabeth acht de verwijzing naar "de procedure" te vaag. Wat kan dit allemaal inhouden ? Spreker vestigt er de aandacht op dat vele bedrijven onvoldoende geïnformeerd zijn over de werking van de Vlaamse Commissie voor Preventief Bedrijfsbeleid. Volgens de heer Robert Voorhamme zou een verwijzing naar de procedure toch de bedrijven kunnen attenderen op de mogelijke gevolgen op het vlak van de garantieregeling, indien de bedrijven de adviezen van de Vlaamse Commissie niet opvolgen.

Het geamendeerde artikel 4 wordt aangenomen met 13 stemmen bij 1 onthouding.

Artikel 5

Door de heren Herman Candries, Carlos Lisabeth, Leo Cannaerts, Paul Deprez, Eddy Schuermans en Robert Voorhamme worden twee amendementen ingediend. Een eerste amendement (Stuk 473 (1996-1997) – Nr. 3) (A) strekt ertoe in het eerste lid op de eerste regel de woorden "de onderneming" te vervangen door de woorden "de aandeelhouders en/of de vennoten van de onderneming".

Een tweede amendement (Stuk 473 (1996-1997) – Nr. 3) (B) strekt ertoe in het eerste lid op de derde regel de woorden "risicodragend kapitaal" te vervangen door het woord "risicokapitaal".

Ingevolge de aanneming van de amendementen ingediend door de heren Karel De Gucht, Jacques Laverge en Didier Ramoudt (Stuk 473 (1996-1997) – Nr. 2) bij het opschrift en bij het corpus van het ontwerp van decreet, zijn de amendementen (Stuk 473 (1996-1997) – Nr. 3) (B) en Stuk 473 (1996-1997) – Nr. 5) (B) zonder voorwerp.

Wat het amendement (Stuk 473 (1996-1997) – Nr. 3) (A) betreft merkt de heer Karel De Gucht op dat men in feite over de in het tweede lid van artikel 5 bedoelde overeenkomst tussen de aandeelhouders en/of de vennoten van de onderneming, grondiger van gedachten dient te wisselen. Deze overeenkomst kan ook rechtstreeks worden gesloten met de onderneming. In de praktijk worden deze overeenkomsten normaliter gesloten tussen de participatiemaatschappijen, waarbij én de onderneming én de aandeelhouders optreden als contracterende partij.

De heer Karel De Gucht stelt dat dit amendement hieraan onvoldoende tegemoet komt. De heer Jacques Laverge kaart in deze context een mogelijke wijziging in het aandeelhouderschap aan tijdens de duur van de participatie, eventueel via een verkoop van aandelen. Terzake kunnen akkoorden worden gesloten met de participatiemaatschappijen. Volgens de heer Karel De Gucht zijn de participatiemaatschappijen hiertoe voldoende juridisch ingedekt, vermits bij wijziging van aandeelhouderschap in de overeenkomst steeds de subrogatie is geregeld.

De heer Leo Cannaerts kan in de bemerkingen van de heer Karel De Gucht inkomen en trekt het amendement (Stuk 473 (1996-1997) – Nr. 3) (A) in.

De heer Leo Cannaerts dient vervolgens een nieuw amendement in (Stuk 473 (1996-1997) – Nr. 5)

(A) dat ertoe strekt in het eerste lid op de eerste regel de woorden "de onderneming" te vervangen door de woorden "de aandeelhouders en/of de onderneming".

De heer Cannaerts verantwoordt het amendement als volgt. Dit amendement heeft tot doel tot een meer duidelijke en conforme formulering van de gehanteerde begrippen te komen. De eenvormigheid met de definities in artikel 2 wordt daarmee tot stand gebracht. De heer Jacques Laverge kan zich niet van de indruk ontdoen dat dit amendement in feite zal resulteren in te verregaande inmenging in het beheer van de vennootschappen, wat vooral de bedrijven betreft, waar er aandelen zijn uitgegeven aan toonder. Hoe kunnen deze aandeelhouders zich aanbieden op de Algemene Vergadering? De heer Karel De Gucht meent dat deze technische problematiek kan worden opgevangen door het Aandeelhouderssyndicaat, die over de nodige bestuursmeerderheid beschikt, om deze problematiek aan te kaarten in de ene of andere Algemene Vergadering. Er wordt geopteerd voor de zinsnede: "de aandeelhouders en/of de onderneming".

Het amendement ingediend door de heer Leo Cannaerts (Stuk 473 (1996-1997) – Nr. 5) (A) wordt aangenomen met 13 stemmen bij 1 onthouding.

Het geamendeerde artikel 5 wordt aangenomen met 13 stemmen bij 1 onthouding.

Artikel 6

Artikel 6, eerste lid

Op het eerste lid van dit artikel dienen de heren Karel De Gucht, Jacques Laverge en Didier Ramoudt meerdere amendementen in (Stuk 473 (1996-1997) – Nr. 2) (A en B). Een eerste amendement (A) strekt ertoe in het eerste lid op de eerste en de tweede regel de woorden "De Vlaamse regering stelt, op advies van het Vlaams Waarborgfonds" te vervangen door de woorden "Het Vlaams Waarborgfonds stelt, met goedkeuring van de Vlaamse regering".

De heer Karel De Gucht verantwoordt het amendement als volgt. Het Vlaams Waarborgfonds is samengesteld uit personen die over de nodige professionele ervaring en kennis terzake beschikken. Zij zijn dan ook beter dan de Vlaamse regering in staat om de inhoud van het werkingsreglement vast te stellen. Uiteraard dient de Vlaamse regering haar goedkeuring te verlenen.

De minister verduidelijkt dat enkel het Vlaams Waarborgfonds beslissingen zal nemen over individuele dossiers, vermits het Vlaams Waarborgfonds eigen rechtspersoonlijkheid heeft. De uiteindelijke verantwoordelijkheid terzake ligt bij de Vlaamse regering.

De heer Paul Deprez merkt op dat de Vlaamse regering bij middel van uitvoeringsbesluiten orde op zaken dient te stellen wat bepaalde werkingsaspecten van het Vlaams Waarborgfonds betreft, weliswaar rekening houdend met de adviezen van het Beheerscomité van het Vlaams Waarborgfonds.

De minister pleit voor het behoud van de tekst van artikel 6 en vraagt om het amendement (Stuk 473 (1996-1997) – Nr. 2) (A) van de heren Karel De Gucht, Jacques Laverge en Didier Ramoudt niet goed te keuren.

De heer Karel De Gucht stelt vast dat, bij ontstentenis van een eigen rechtspersoonlijkheid, de vaststelling van een werkingsreglement door het Vlaams Waarborgfonds problematisch is. Deze spreker meent dat de hamvraag de aanpassing van het werkingsreglement is. De wijzigingen zullen blijken uit de praktijk van de werking van het Vlaams Waarborgfonds. Is de toekenning van de rechtspersoonlijkheid aan het Vlaams Waarborgfonds problematisch en waarom ?

De minister verduidelijkt dat de beslissingen formeel worden genomen door de Vlaamse regering, maar dat de verfijning van het werkingsreglement in nauwe samenwerking zal geschieden met de deskundigen van het Vlaams Waarborgfonds. Het feit dat het Vlaams Waarborgfonds niet beschikt over een eigen rechtspersoonlijkheid vloeit voort uit de vroegere implementatie van het Vlaams Waarborgfonds in het Nationaal Waarborgfonds. Bij de grondwetsherziening in 1988 werd de toekenning van de gewestwaarborg een geregionaliseerde materie, wat resulteerde in de opsplitsing van het Nationaal Waarborgfonds. Het hiertoe noodzakelijke overleg met het federale bevoegdheidsechelon en de regeling van de financieringswijze van dit Vlaams Waarborgfonds namen geruime tijd in beslag. Vlaanderen en Wallonië hebben ondertussen inzake de toekenning van de gewestwaarborg een autonoom beleid ontwikkeld. Wat de delging van de lasten uit het verleden betreft, blijft het Nationaal Waarborgfonds nog gebonden.

De minister kondigt de neerlegging aan van een Beleidsnota in de Commissie voor Werkgelegenheid en Economische Aangelegenheden aan inzake de werking van het Vlaams Waarborgfonds. Bij de

bespreking hiervan zullen de verschillende aspecten verbonden aan de delging van de lasten uit het verleden grondiger kunnen worden uitgediept, ten einde op lange termijn te komen tot concrete beleidsvisies nopens de toekomstige werking van het Vlaams Waarborgfonds. Ook het probleem van de rechtspersoonlijkheid kan in deze context worden aangekaart.

De heer Carlos Lisabeth refereert inzake de werking van het Vlaams Waarborgfonds naar het 8e boek van het Rekenhof 1996 met opmerkingen en informatie voorgelegd aan het Vlaams Parlement (Stuk 11 (1996-1997) – Nr. 1), blz. 218 tot 224). Vanuit de Subcommissie Financiën zullen een aantal aanbevelingen worden geformuleerd nopens het al of niet toekennen van de rechtspersoonlijkheid aan het Vlaams Waarborgfonds.

Het amendement ingediend door de heren Karel De Gucht, Jacques Laverge en Didier Ramoudt (Stuk 473 (1996-1997) – Nr. 2) (A) wordt ingetrokken.

De heer Karel De Gucht merkt op dat in het eerste lid van artikel 6 de laatste zin, onduidelijk en onvolledig is. De heren Karel De Gucht, Jacques Laverge en Didier Ramoudt dienen een amendement in (Stuk 473 (1996-1997) – Nr. 2) (B) dat ertoe strekt in het eerste lid de laatste zin te vervangen door wat volgt : "Het werkingsreglement bepaalt de wijze van beoordelen van de voorwaarden waaronder de waarborg wordt verleend, van de investeringscriteria, het ondernemingsplan en het financieringsplan, de voortgangsbewaking en begeleidingswerkzaamheden, de mee te delen documenten en de mogelijke vormen van controle en rapportering".

De minister formuleert geen bezwaar tegen het hogervermelde amendement (Stuk 473 (1996-1997) – Nr. 2) (B).

De heer Karel De Gucht verantwoordt het amendement als volgt. De zin zoals ze staat in het ontwerp van decreet dient op twee plaatsen te worden aangevuld. Enerzijds dient het werkingsreglement ook de wijze van beoordelen van de voorwaarden waaronder de waarborg wordt verleend nader te preciseren. Anderzijds dient een dergelijke precisering ook plaats te vinden voor de mogelijke vormen van controle en rapportering. Deze laatste bepaling dient niet alleen te gelden voor de overdracht of verkoop van het bedrijf waaraan het risicokapitaal wordt verstrekt (artikel 12 van het ontwerp), maar eveneens voor de opvolging van de onderneming waarvoor de verliesgarantie werd

verstrekt. Ze hoort daarom niet thuis in artikel 12, maar wel in artikel 6.

Tot slot worden woorden "en het bestuur" geschrapt. Het is beter dit te klaren in het model van rapportering.

Hierop wijst de heer Karel De Gucht op het belang om in het werkingsreglement van het Vlaams Waarborgfonds expliciet op te nemen dat de participatiemaatschappijen bij hun opstart dienen te beschikken over een minimum maatschappelijk kapitaal, en bij hun participatiebeleid aan risicospreiding dienen te doen.

De minister is echter geen voorstander van de inschrijving van deze bijkomende voorwaarden in het werkingsreglement van het Vlaams Waarborgfonds.

Het amendement ingediend door de heren Karel De Gucht, Jacques Laverge en Didier Ramoudt (Stuk 473 (1996-1997) – Nr. 2) (B) wordt aangenomen met 13 stemmen bij 1 onthouding.

Wat het werkingsreglement van het Vlaams Waarborgfonds betreft, stipt de heer Paul Deprez aan dat er toch nog een aantal leemten dienen ingevuld. Te dien einde dienen de heren Herman Candries, Leo Cannaerts, Paul Deprez, Carlos Lisabeth, Eddy Schuermans en Robert Voorhamme een amendement in (Stuk 473 (1996-1997) – Nr. 3) dat ertoe strekt in het eerste lid op de tweede regel de woorden "het werkingsreglement" te vervangen door de woorden "het intern werkingsreglement van het beheerscomité van het Vlaams Waarborgfonds". De heer Paul Deprez stipt aan dat dit amendement tot doel heeft meer duidelijkheid te stellen over welk werkingsreglement sprake is.

Het amendement ingediend door de heren Herman Candries, Carlos Lisabeth, Leo Cannaerts, Paul Deprez, Eddy Schuermans en Robert Voorhamme (Stuk 473 (1996-1997) – Nr. 3) wordt aangenomen met 13 stemmen bij 1 onthouding.

Het geamendeerde artikel 6 wordt aangenomen met 13 stemmen bij 1 onthouding.

Artikel 7

Inzake de zwijgplicht dienen de heren Karel De Gucht, Jacques Laverge en Didier Ramoudt een amendement in (Stuk 473 (1996-1997) – Nr. 2) dat

ertoe strekt het tweede lid te schrappen. Het amendement wordt door de heer Karel De Gucht als volgt verantwoord. Deze bepaling is aan de ene kant overbodig aangezien de discretie in voldoende mate wordt gegarandeerd door de eerste paragraaf. Aan de andere kant rijst de vraag of het wel realistisch en haalbaar is alle personen die ambtshalve van de feiten op de hoogte zijn de zwijgplicht op te leggen.

Wat de beoordelingscommissie betreft, merkt de heer Leo Cannaerts op dat er deontologisch dient over gewaakt dat personen die in het beheerscomité zetelen niet tegelijkertijd rechter en partij zijn (b.v. afgevaardigden van het IWT die advies verlenen over technische innovaties) in het bijzijn van afgevaardigden van de onderneming, waarin de participatiemaatschappij een participatie heeft en beslist om het aangereikte idee te commercialiseren in deze onderneming. De heer Leo Cannaerts pleit voor het respecteren van de kritische afstand in deze.

Met deze stelling is de minister het volkomen eens en verduidelijkt dat dergelijke situaties zullen worden ondervangen in het intern werkingsreglement van het Vlaams Waarborgfonds. De heer Karel De Gucht is niet te spreken over de gammele versie van de tekst van artikel 7, die zonder meer vatbaar is voor vernietiging, gelet op de onmogelijkheid om de desbetreffende categorieën te omschrijven. De heer Karel De Gucht vraagt een zeer preciese omschrijving van de alinea : " Alle personen die ambtshalve van deze gegevens of feiten kennis krijgen hebben dezelfde zwijgplicht ". Wie bekleedt er een ambt, wie kan van deze gegevens ambtshalve kennis hebben ? Volgens de heer Karel De Gucht is de huidige formulering van het tweede lid van artikel 7 hiertoe ontoereikend.

Hierop merkt de heer Robert Voorhamme dat een boekhouder geen ambtshalve aangestelde ambtenaar is, doch wel met externe opdrachten kan worden belast in het kader van een ambtelijke procedure. De heer Karel De Gucht hamert erop dat het begrip "ambtshalve" een rekbaar gegeven is, waarop de minister verduidelijkt dat het om vertrouwensrelaties gaat. Ook bij het IWT was de vrees niet denkbeeldig dat bepaalde personen die zitting hadden in de beoordelingscommissie, bepaalde projecten naar de buitenwacht toe zouden trachten te commercialiseren.

Dossiers moeten in een sfeer van vertrouwen kunnen worden afgehandeld. De heer Paul Deprez refereert in deze context naar een identieke bekommernis die voorlag bij de totstandkoming

van het decreet van 31 juli 1990 tot reorganisatie van de Vlaamse Commissie voor Preventief Bedrijfsbeleid, gelet op het strategisch belang van bepaalde informatie voor de werking van de onderneming, vandaar het belang van de zwijgplicht.

De Minister pleit voor het behoud van de tekst en vraagt om het amendement-De Gucht (Stuk 473 (1996-1997) – Nr. 2) niet aan te nemen.

Het amendement wordt verworpen met 10 stemmen tegen 4.

Artikel 7 wordt ongewijzigd aangenomen met 9 stemmen bij 5 onthoudingen.

Artikel 8

Artikel 8, § 1, 1°

Bij deze littera worden geen bijzondere opmerkingen geformuleerd.

Artikel 8, § 1, 2°

In verband met de voorliggende tekst van artikel 8, 2° formuleert de heer Karel De Gucht de bedenking dat nergens in het ontwerp van decreet wordt gedefinieerd wat moet worden verstaan onder "project". Het begrip "onderneming" daarentegen is wel gedefinieerd en beantwoordt bovendien beter aan de bedoeling van deze bepaling. Hiertoe dienen de heren Karel De Gucht, Jacques Laverge en Didier Ramoudt een amendement in dat ertoe strekt in § 1, 2° het woord "project" telkens te vervangen door het woord "onderneming" (Stuk 473 (1996-1997) – Nr. 2) (A).

De heer Karel De Gucht merkt op dat het begrip "onderneming" meer beantwoordt aan de wijze van indiening van projecten. Bedrijven kunnen slechts éénmaal een project indienen, terwijl een financieringsoperatie verloopt over verschillende ronden. Spreker pleit om de globaliteit, fase per fase te beoordelen. Bedrijven beschikken, voor de goede gang van zaken, best slechts over geld bij mondjesmaat.

Dit amendement wordt aangenomen met 13 stemmen bij 1 onthouding.

Volgens de heren Karel De Gucht, Jacques Laverge en Didier Ramoudt verdient het ook aanbeveling om in § 1, 2° op de eerste en tweede regel de

woorden "de gewaarborgde participatie" te vervangen door de woorden "het verstrekt risicokapitaal". (Stuk 473 (1996-1997) – Nr. 2) (B). Een aantal leden erkennen de noodzaak om het begrip gewaarborgde participatie te herdefiniëren, maar vinden deze formulering niet precies genoeg.

Een aantal leden erkennen de noodzaak om tot een herdefiniëring van het begrip "gewaarborgde participatie" te komen, maar vinden het voorliggende amendement niet precies genoeg.

Dit amendement wordt verworpen met 9 stemmen tegen 4.

Om tot een duidelijke en conforme formulering van de gehanteerde begrippen te komen, en om eenvormigheid te bereiken met de definities in artikel 2, wordt door de heren Herman Candries, Leo Cannaerts, Carlos Lisabeth, Paul Deprez, Eddy Schuermans en Robert Voorhamme een amendement ingediend (Stuk 473 (1996-1997) – Nr. 3) (A), om in § 1, 2° op de eerste regel het woord "gewaarborgde" te vervangen door de woorden "te waarborgen".

Dit amendement wordt bij unanimiteit aangenomen, met 13 stemmen.

De heer Jos Stassen benadrukt de nood van vele bedrijven om een waarborg voor kleinere bedragen te kunnen verkrijgen dan de in dit ontwerp beoogde bedragen, en dient hiervoor een amendement in (Stuk 473 (1996-1997) – Nr. 2) (II, A) dat ertoe strekt in § 1, 2° op de derde regel de woorden "3 miljoen frank" te vervangen door de woorden "1 miljoen frank".

Wat de som van 5 miljoen frank per project betreft, meent de heer Jos Stassen dat een verlaging van het bedrag van 5 miljoen frank per project, tot 2,5 miljoen frank beter past in een waarborg-regeling voor kleinere bedragen. De heer Jos Stassen dient hiertoe een amendement in (Stuk 473 (1996-1997) – Nr. 2) (II, B) in dat ertoe strekt in § 1, 2° op de vierde en vijfde regel de woorden "5 miljoen frank" te vervangen door de woorden "2,5 miljoen frank".

De minister is geen voorstander van deze amendementen en benadrukt dat bij de opstart van de participatiemaatschappij men toch moet werken met een zekere schaalgrootte wil deze participatiemaatschappij op een succesvolle wijze haar participatiebeleid kunnen ontplooiën.

Beide amendementen ingediend door de heer Jos Stassen (II, A en B) worden verworpen met 9 stemmen tegen 1 bij 4 onthoudingen.

De heer Karel De Gucht ziet niet goed in waarom er een onderscheid moet worden gemaakt tussen een participatie en een achtergestelde lening. De heren Karel De Gucht, Jacques Laverge en Didier Ramoudt dienen een amendement in (Stuk 473 (1996-1997) – Nr. 2) (C) dat ertoe strekt in § 1, 2°, op de derde, vierde en vijfde regel de woorden "bij achtergestelde lening of beide samen dient dit per project minstens 5 miljoen frank te belopen" weg te laten. Gelet op het feit dat veel achtergestelde leningen converteerbaar zijn, stelt de heer De Gucht dat dit onderscheid achterhaald is. Zowel een participatie als een achtergestelde lening beantwoorden aan de definitie van risicokapitaal. De indiener van het amendement stelt vast dat deze participatiemaatschappijen vooral werken met achtergestelde leningen.

Spreker kan begrip opbrengen voor de stelling van de minister om kapitaal t.a.v. achtergestelde lening te bevoordelen, gelet op de hogere risicograad.

Nochtans gaat deze redenering niet altijd op. De investering van het kapitaal kan aanleiding zijn tot discussie tussen de onderneming en de participatiemaatschappij nopens de instapregeling, die men poogt zo laag mogelijk te houden, in het belang van de aandeelhouders.

Indien de participatiemaatschappij werkt met achtergestelde leningen ligt de vaststelling van criteria gemakkelijker, waarbij de conversievoeten meer ruimte laten aan de ondernemer, ingenieur, die een bedrijf wil opstarten, teneinde een optimale valorisatie te bekomen van het door hem voorgelegd businessplan. Achtergestelde leningen mogen niet louter worden gevaloriseerd in functie van de risicograad.

In een mature markt, zoals in de VSA geven de participatiemaatschappijen voluit de voorkeur aan achtergestelde leningen, waarbij het hanteren van gedifferentieerde conversievoeten mogelijk wordt. Achtergestelde leningen zijn echter steeds converteerbare leningen.

De minister beaamt de hierboven door de heer Karel De Gucht ontplooiende denkpiste en geeft toe dat er inderdaad een verschillende risicograad is tussen de achtergestelde lening en de participatie, wat zich dient te vertalen in de waardering van de op te nemen risico's. De minister waarschuwt er echter voor om de risicograad niet nodeloos in te

krimpen. Participatiemaatschappijen moeten een volwassen risico willen dragen, niet alle risico's van privé-instellingen moeten door de overheid worden gewaarborgd. De minister is voorstander van volgroeide participatiemaatschappijen die risico's willen dragen, zoniet is de garantieregeling voor risicokapitaal een lege doos. Hierop merkt de heer Karel De Gucht op dat Kamofin hoofdzakelijk werkt met achtergestelde leningen onder de vorm van kapitaal. Waarop de minister repliceert dat de voorwaarden van een achtergestelde lening verschillend zijn.

De heer Karel De Gucht wijst erop dat de Kamofin-formule in kapitaal is uitgedrukt, met een terugkoopverplichting in hoofde van de onderneming. De terugkoopverplichting en de prijs van het aandeel zijn de samengestelde intrest, vanuit het standpunt van een lening.

De minister ziet echter wel een conceptueel en reëel verschil tussen de participatie en de achtergestelde lening. Waarom moet de overheid voor risico's van 3 miljoen frank de garantieregeling toekennen? De overheid dient zich eerder toe te spitzen op meer aanzienlijke risico's. De heer De Gucht dringt aan om te verduidelijken onder welk stelsel Kamofin kan worden ondergebracht?

Het ontwerp van decreet geeft hierover onvoldoende uitsluitsel, zoniet loopt men het risico om kapitaal en achtergestelde lening dooreen te haspelen. Hierop benadrukt de minister dat het hier gaat om twee verschillende producten nl. kapitaal en achtergestelde lening, die een verschillend risicoprofiel vertonen dat voldoende genuanceerd tot uiting dient te komen in de tekst van het ontwerp van decreet, vermits het decreet strekt tot het verlenen van een garantieregeling voor risicokapitaal. Kamofin zou volgens de tekst van het ontwerp van decreet, worden gerangschikt onder kapitaal, en aldus van een preferentiële behandeling genieten, wat niet opgaat, vermits het in feite gaat om als kapitaal gecamouflerde achtergestelde leningen.

Daarenboven acht de heer Karel De Gucht een maximumbedrag van 20 miljoen frank veel te laag en aldus totaal onrealistisch. Het bedrag van het verstrekt risicokapitaal mag best substantieel zijn, zolang de participatiemaatschappij maar aan risicospreiding doet. Hiertoe dienen de heren Karel De Gucht, Jacques Laverge en Didier Ramoudt een amendement in (Stuk 473 (1996-1997) – Nr. 2) (D) dat ertoe strekt in § 1, 2° op de vijfde regel het cijfer "20" te vervangen door het cijfer "50"

Wat het onderscheid betreft tussen kapitaal en achtergestelde lening, merkt de heer Leo Cannaerts op dat de discussie hieromtrent in feite neerkomt op een versteviging van de eigen middelen van de KMO's.

Achtergestelde lening omvat nog steeds een inbreng van derden. Daarom moet de voorkeur worden gegeven aan kapitaalverstrekkers, boven converteerbare achtergestelde leningen. Spreker beklemtoont dat er een fundamenteel onderscheid dient gemaakt tussen het eigen vermogen van de onderneming en een achtergestelde lening, die geen eigen middelen zijn. Volgens de heer Karel De Gucht is een maximumbedrag van 20 miljoen frank te bescheiden en pleit spreker voor het optrekken van dit bedrag tot 50 miljoen frank.

Spreker is er zich terdege van bewust dat dit wellicht aanleiding zal geven tot een herschikking van de provisionele kredieten die in de begroting zijn ingeschreven.

De minister verduidelijkt dat een waarborg van 20 miljoen frank in feite overeenkomt met een kapitaal van 40 miljoen frank. Een maximumbedrag van 50 miljoen frank impliceert participaties ten belope van 100 miljoen frank, wat toch reeds aanzienlijk is. Deze stelling gaat volgens de heer Karel De Gucht niet op, vermits van een maximumbedrag van de gewaarborgde participatie van 20 miljoen frank men in feite slechts 10 miljoen frank terugbetaalt. Artikel 8, § 1, 2° dient gerelateerd tot de gewaarborgde participatie. De waarborg is maximum 20 miljoen frank wat overeenstemt met een participatie van 40 miljoen frank.

Hierop ontstaat een gedachtewisseling over de juiste interpretatie van de notie "gwaarborgde participatie" tussen de minister en de heer Karel De Gucht, die poneert dat de waarborg slaat op de gehele participatie. De minister refereert in deze context naar artikel 9, § 2 die luidt als volgt : " De waarborg wordt toegekend voor de terugbetaling aan de participatiemaatschappij van het definitieve verlies op het gewaarborgd gedeelte van het risico-dragend kapitaal". De minister refereert in deze context naar de Memorie van Toelichting bij het ontwerp van decreet (Stuk 473 (1996-1997) – Nr. 1, blz. 4) : "Budget", ter verduidelijking van de voorlopige budgettaire benadering die als uitgangspunt voor dit ontwerp van decreet werd weerhouden.

De heer Karel De Gucht oppert dat deze budgettaire benadering moeilijk terug te vinden is in artikel 8, § 1, 2° en stelt aan de minister voor om deze

tekst te wijzigen, refererend naar de mogelijkheid om verschillende waarborgpercentages te hantieren. De minister repliceert dat dit wordt ondervangen door het begrip "het minimumbedrag van de te waarborgen participatie", op het ogenblik dat het risico wordt gewaarborgd. De heer Karel De Gucht benadrukt dat men slechts de waarborg geeft op het ogenblik dat men de waarborg verleent. De terugtrekking van deze waarborg kan slechts geschieden volgens de in dit ontwerp van decreet geldende criteria. Pas nadien stelt zich het probleem van de uitvoering van de waarborg.

Deze spreker houdt staande dat de waarborg enkel kan worden verleend voor het bedrag van de participatie dat daadwerkelijk is volstort. Hiertoe wordt door de heren Karel De Gucht, Jacques Laverge en Didier Ramoudt een amendement ingediend (Stuk 473 (1996-1997) – Nr. 5) dat ertoe strekt aan § 1, 2°, de volgende zin toe te voegen :

"De participatie kan slechts gewaarborgd worden ten belope van het in contanten volstorte bedrag.". De heer Karel De Gucht verantwoordt namens de mede-indieners dit amendement als volgt. Dit amendement moet worden gezien in samenhang met het amendement ingediend op artikel 2, 3° (Stuk 473 (1996-1997) – Nr. 2), waarin wordt voorgesteld de woorden "deze onmiddellijk volstort" te vervangen door "daarop stort".

Als gevolg hiervan moet in het decreet de voorwaarde worden ingebouwd dat de waarborg enkel kan worden verleend voor het bedrag van de participatie dat daadwerkelijk is volstort.

Door de heren Karel De Gucht, Jacques Laverge en Didier Ramoudt wordt een amendement ingediend (Stuk 473 (1996-1997) – Nr. 5) dat ertoe strekt aan § 1, 2°, de volgende zin toe te voegen :

"De participatie kan slechts gewaarborgd worden ten belope van het in contanten volstorte bedrag".

Het amendement ingediend door de heren Karel De Gucht, Jacques Laverge en Didier Ramoudt (Stuk 473 (1996-1997) – Nr. 5) wordt aangenomen met 13 stemmen bij 1 onthouding.

De heer Robert Voorhamme attendeert de Commissie op de bepaling van het Reglement van het Vlaams Parlement, artikel 53, punt 6 dat luidt als volgt : "In geval van mogelijke nieuwe uitgaven ten gevolge van enig amendement waarvoor vooraf in de nodige middelen moet worden voorzien, kan de commissie het betrokken lid van de Regering voor de eindstemming in de commissie verzoeken aan

de commissie ofwel een nota te bezorgen met een raming van de nieuwe uitgaven en met opgave van de middelen om die uitgaven te bestrijden, ofwel een met redenen omkleed voorstel tot afwijzing mede te delen".

De minister geeft hierop een omstandige toelichting over de budgettaire analyse van het ontwerp van decreet tot regeling van de toekenning van een waarborg als verliesgarantie voor het verstrekken van risicokapitaal. (cf. Bijlage 2).

Op basis van deze verduidelijkingen wordt door de heren Leo Cannaerts, Eddy Schuermans, Herman Candries, Carlos Lisabeth, Robert Voorhamme en Paul Deprez een amendement ingediend (Stuk 473 (1996-1997) – Nr. 5) (A), om in § 1, 2°, op de vijfde regel het cijfer "20" te vervangen door het cijfer "40". In een amendement (B) met hetzelfde stuknummer wordt voorgesteld aan § 1, 2°, de volgende zin toe te voegen : "Het maximaal gewaarborgde gedeelte wordt bepaald in artikel 9." Dit amendement maakt volgens de indieners duidelijk dat artikel 8, § 1, 2° de minimale en maximale inbreng van de participatiemaatschappij vastlegt.

Hoeveel het gewaarborgde gedeelte daarvan uitmaakt, wordt bepaald in artikel 9. Een te waarborgen participatie dient minimaal 3 miljoen frank, waarvan het gewaarborgd gedeelte maximaal 1,5 miljoen frank uitmaakt, en maximaal 40 miljoen frank, waarvan het gewaarborgd gedeelte maximaal 20 miljoen frank uitmaakt, in te brengen. Een te waarborgen achtergestelde lening omvat minimaal een leningsovereenkomst van 5 miljoen frank, waarvan het gewaarborgd gedeelte maximaal 1,5 miljoen frank uitmaakt, en maximaal een leningsovereenkomst van 40 miljoen frank, waarvan het gewaarborgd gedeelte maximaal 12 miljoen frank uitmaakt.

Ter stemming gelegd worden de amendementen (A) en (B) van de heren Leo Cannaerts, Eddy Schuermans, Herman Candries, Carlos Lisabeth, Robert Voorhamme en Paul Deprez, (Stuk 473 (1996-1997) – Nr. 5) aangenomen met 13 stemmen bij 1 onthouding.

Het amendement van de heren Karel De Gucht, Jacques Laverge en Didier Ramoudt (Stuk 473 (1996-1997) – Nr. 2) (C) wordt gezien de vorige stemming zonder voorwerp.

Het amendement van de heren Karel De Gucht, Jacques Laverge en Didier Ramoudt (Stuk 473 (1996-1997) – Nr. 2) (D) wordt verworpen met 8 stemmen tegen 5 bij 1 onthouding.

Artikel 8, § 1, 3°

Over het feit dat de participatie niet tot gevolg mag hebben dat de participant meerderheidsaandeelhouder wordt, ontspint zich in de Commissie een ruime gedachtewisseling tussen de heren Robert Voorhamme, Leo Cannaerts en Karel De Gucht. De heer Leo Cannaerts snijdt het probleem aan van de situatie waarin de initiatiefnemer wel het kapitaal onderschrijft, doch in de onmogelijkheid is om deze participatie te volstorten. Zolang het kapitaal echter niet volstort is beschikt deze persoon niet over stemrecht in de vergadering van de Raad van Bestuur, gelet op het feit dat het gaat om niet-volstorte aandelen.

Door de heren Karel De Gucht, Jacques Laverge en Didier Ramoudt wordt een amendement ingediend (Stuk 473 (1996-1997) – Nr. 2) (E) dat ertoe strekt in § 1, 3° te vervangen door wat volgt : "3° het verstrekt risicokapitaal mag de participatiemaatschappij niet in de mogelijkheid stellen meerderheidsaandeelhouder te worden ;".

De heer Karel De Gucht verantwoordt het amendement namens de mede-indieners als volgt. Niet alleen de participatie maar ook de achtergestelde lening kan de participatiemaatschappij in staat stellen meerderheidsaandeelhouder te worden. Veel achtergestelde leningen zijn immers converteerbaar in aandelen en hebben bovendien verschillende conversievoeten. De huidige formulering van artikel 8, § 2, 3° houdt daar niet of onvoldoende rekening mee.

De minister formuleert geen bezwaren tegen dit amendement.

Het amendement ingediend door de heren Karel De Gucht, Jacques Laverge en Didier Ramoudt (Stuk 473 (1996-1997) – Nr. 2) (E) wordt aangenomen met 13 stemmen bij 1 onthouding.

Artikel 8, § 1, 4°

Een amendement ingediend door de heren Karel De Gucht, Jacques Laverge en Didier Ramoudt (Stuk 473 (1996-1997) – Nr. 2) (F) strekt ertoe in § 1, 4° te schrappen.

Als verantwoording van dit amendement wordt door de heer Karel De Gucht gesteld dat het vanuit economisch oogpunt onjuist is dat er per onderneming en per doelstelling slechts één aanvraag mag worden ingediend. Meestal gebeurt een investering immers in rondes "tour de table". Boven-

dien zijn de bepalingen 2° en 3° van dit artikel als beperkingen voldoende.

De heer Karel De Gucht trekt dit amendement in.

Vermits de tekst van artikel 8, § 1, 4° toch nog aan duidelijkheid te wensen overlaat, dienen de heren Herman Candries, Carlos Lisabeth, Leo Cannaerts, Paul Deprez, Eddy Schuermans en Robert Voorhamme een amendement in (Stuk 473 (1996-1997) – Nr. 3) dat ertoe strekt in § 1, 4° te vervangen door wat volgt :

"4° er kan per onderneming maximaal 20 miljoen frank gewaarborgd worden ;".

Door de heren Leo Cannaerts, Eddy Schuermans, Herman Candries, Carlos Lisabeth, Robert Voorhamme en Paul Deprez wordt een amendement ingediend (Stuk 473 (1996-1997) – Nr. 5) (II, C) dat ertoe strekt § 1, 4° te vervangen door wat volgt

"4° het gewaarborgd gedeelte kan per onderneming maximaal 20 miljoen frank bedragen ;".

De heer Leo Cannaerts verantwoordt het amendement als volgt.

Deze tekstverduidelijking is nodig om het onderscheid tussen het gewaarborgd gedeelte enerzijds en de te waarborgen participatie of achtergestelde lening anderzijds, te beklemtonen.

Het amendement (Stuk 473 (1996-1997) – Nr. 5) (C) ingediend door de heren Leo Cannaerts, Eddy Schuermans, Herman Candries, Carlos Lisabeth, Robert Voorhamme en Paul Deprez wordt aangenomen met 13 stemmen bij 1 onthouding.

Ingevolge de aanneming van dit amendement worden de amendementen ingediend door de heren Herman Candries, Carlos Lisabeth, Leo Cannaerts, Paul Deprez, Eddy Schuermans en Robert Voorhamme (Stuk 473 (1996-1997) – Nr. 3) zonder voorwerp en het amendement ingediend door de heren Karel De Gucht, Jacques Laverge en Didier Ramoudt (Stuk 473 (1996-1997) – Nr. 2) (F) zonder voorwerp.

Artikel 8, § 1, 5°

Door de heren Karel De Gucht, Jacques Laverge en Didier Ramoudt wordt een amendement ingediend (Stuk 473 (1996-1997) – Nr. 2) (G) dat ertoe strekt in § 1, 5° op de eerste, tweede en derde regel de woorden "het dividend van de totale participatie(s) en het rendement van het gehele risicokapi-

taal inclusief het niet-gewaarborgd deel" te vervangen door de woorden "het rendement op het eigen vermogen plus de achtergestelde leningen, inclusief het niet-gewaarborgde deel, uitgekeerd aan de verstrekkers ervan".

Gelet op het feit dat de huidige formulering zeer verwarrend is dringt een amendement zich op. Zo maakt het dividend deel uit van het rendement van het verstrekt risicokapitaal. Het rendement van het gehele risicokapitaal omvat dus ook het dividend van de totale participaties. Het dividend vormt met andere woorden één element van het rendement van het eigen vermogen dat wordt uitgekeerd aan de verstrekkers ervan.

De heer Karel De Gucht attendeert de Commissie op het onderscheid dat dient gehanteerd tussen het minimum- en maximumrendement. Een maximumrendement moet precies worden omschreven. Hiertoe dienen de heren Karel De Gucht, Paul Deprez, Carlos Lisabeth, Eddy Schuermans, Didier Ramoudt en Leo Cannaerts een amendement in (Stuk 473 (1996-1997) – Nr. 5) (III) dat ertoe strekt in § 1, 5° te vervangen door wat volgt :

"5° het rendement op het eigen vermogen en de achtergestelde leningen, inclusief het niet-gewaarborgde deel, uitgekeerd aan de verstrekkers ervan, mag gedurende de waarborgperiode niet hoger liggen dan de rentevoet van de lineaire obligaties op vijf jaar, vermeerderd met een risicopremie van 2,5 %, tenzij de door de Europese Commissie gehanteerde referentievoet van de lidstaat hoger ligt. Tevens dient de rentevoet van de achtergestelde lening(en) minstens gelijk te zijn aan de door de Europese Commissie gehanteerde referentievoet van de lidstaat en moet het financieringsplan op een realistische wijze een zelfde minimum rendementsverwachting met betrekking tot de totale participatie onderbouwen.

Onder rendement wordt verstaan : dividenden, rente, tantièmes en managementsvergoedingen, tenzij deze overeenstemmen met geleverde prestaties at arm's length volgens criteria die zijn opgenomen in het intern reglement van het beheerscomité van het Vlaams Waarborgfonds ;".

Dit amendement verwoordt de bedoeling van artikel 8, § 1, 5° op een meer eenduidige wijze.

De indiener van het amendement wenst door dit amendement ook een exactere invulling te geven van het begrip "managementsvergoeding" vermits dit vaak als een instrument wordt gehanteerd, waardoor geld uit participaties wordt getrokken. In

het reglement van het Vlaams Waarborgfonds is het perfect mogelijk dat naargelang van de natuur een prestatie wordt beschouwd als zijnde arm's length. De indiener van het amendement is er zich van bewust dat het niet mogelijk is om een waterdichte omschrijving te geven van het begrip "managementsvergoeding", maar meent dat dit amendement een eerste stap in de richting van meer duidelijkheid is.

De heer Karel De Gucht merkt op dat in artikel 8, § 1, 2° wel een minimumrendement is ingeschreven. Spreker merkt op dat de inschrijving van een minimumrendement inzake kapitaal niet beantwoordt aan de economische realiteit, vermits in de meeste startende bedrijven geen dividenden worden uitgekeerd, vermits deze bedrijven vaak een beroep doen op de participatiemaatschappijen juist omwille van tijdelijke liquiditeitsproblemen, die zich vertalen in een gebrek aan voldoende risicokapitaal.

Wat de achtergestelde leningen betreft kan een minimumrendementsvereiste wellicht verantwoord worden vanuit de Europese reglementering die hierin voorziet. De minimumrendementseis moet beperkt blijven tot de achtergestelde lening.

De heer Paul Deprez wijst erop dat de zinsnede in artikel 8, § 1, 5° die luidt als volgt : "Anderzijds dienen dividend en rendement minstens gelijk te zijn aan de door de Europese Commissie gehanteerde referentierentevoet van de lidstaat", in het ontwerp is opgenomen, teneinde moeilijkheden met de Europese Commissie te voorkomen. Welke vereisten worden door de Europese Commissie exact terzake gesteld ?

De minister licht dit toe als volgt. Zowel via achtergestelde lening(en) als via participatie tracht men te voorkomen dat te lage rendementen worden vooropgesteld en aldus zouden worden verpakt als een verkapt steunmechanisme, vermits achtergestelde leningen een verdoken vorm van steunverlening aan bedrijven kan uitmaken. Wellicht zijn de woorden "te verwachten dividend" wel haalbaar voor de Europese Commissie. Op verzoek van de Europese Commissie werd in artikel 8, § 1, 5° de volgende zin opgenomen : "De rendementseis mag de levensvatbaarheid van de onderneming niet in het gedrang brengen ;".

De heer Karel De Gucht maant inzake Europese bepalingen m.b.t. de participatieovereenkomsten toch aan tot enige realiteitszin, vermits het volgens deze spreker perfect mogelijk is in participatieovereenkomsten geen minimumdividend in te

schrijven, wat onwettelijk is, vermits dit een voorbehouden bevoegdheid is van de Algemene Vergadering. De Europese Commissie zou moeten inzien dat dergelijke bepalingen wel zinvol zijn voor een achtergestelde lening, doch alle zin ontberen op het vlak van kapitaal.

De minister repliceert hierop als volgt. Het minimumrendement dient volgens de minister te worden geïnterpreteerd als het verwachte rendement. Bij de beoordeling van het project gaan de indieners en de leden van het beheerscomité van het Vlaams Waarborgfonds ervan uit dat dit een verwacht rendement is. Aldus zal men naar de toekomst kunnen vermijden dat deze mechanismen zouden worden aangewend als oneigenlijke subsidiëeringskanalen. Daarenboven dient erover gewaakt dat er bepaalde afspraken zouden worden genomen, en waarbij minder gedegen projecten toch worden ingediend, waar bij mislukking de overheid de dupe wordt.

De heren Karel De Gucht, Jacques Laverge en Didier Ramoudt dienen tot besluit van deze denk-piste een amendement in (Stuk 473 (1996-1997) – Nr. 2) (H) dat ertoe strekt in § 1, 5° op de zevende, achtste, negende en tiende regel de zin "Anderzijds dienen dit dividend en rendement minstens gelijk te zijn aan de door de Europese Commissie gehanteerde rentevoet van de lidstaat" te schrappen. De heer Karel De Gucht kan zich niet van de indruk ontdoen dat het vastleggen van een minimumrendement economische onzin is.

Ook de laatste zin van artikel 8, § 1, 5° dient volgens de heer Karel De Gucht weggelaten. Door de heren Karel De Gucht, Jacques Laverge en Didier Ramoudt wordt hiertoe een amendement ingediend (Stuk 473 (1996-1997) – Nr. 2) (I). Hierbij merkt de heer Robert Voorhamme op dat deze zin : "De rendementseis mag de levensvatbaarheid van de onderneming niet in het gedrang brengen ;" inderdaad wel veel interpretatieruimte laat.

De minister preciseert dat deze zin in feite dient gezien als een theoretische zinsnede in het kader van het Europees mededingingsrecht. Toch houdt deze zin een zekere referentievoet in, teneinde bevoordeling of voorkeursbehandeling van dossiers uit te sluiten. De minister beaamt dat de zinsnede inderdaad veel interpretatieruimte laat, wat wellicht van pas zal komen bij de praktische uitvoering van dit decreet.

Een dergelijke redenering snijdt volgens de heer Karel De Gucht geen hout. Wel kan eventueel gedacht worden aan een tekstaanpassing in de zin

van : "Anderzijds dient het rendement van de achtergestelde lening minstens gelijk te zijn aan de door de Europese Commissie gehanteerde referentierentevoet van de lidstaat". De kern van het probleem is dat aan de Europese Commissie dient uitgelegd dat haar stelling niet opgaat ten aanzien van kapitaal.

De minister stelt hierop volgende tekstaanpassing voor : "Anderzijds moet van het bruto-rendement minstens verwacht worden dat het gelijk zal zijn aan de door de Europese Commissie gehanteerde referentierentevoet". De Commissie gaat op deze denkpiste niet nader in, terwijl de heer Karel De Gucht niet overtuigd is door de stelling van de minister en aanstipt dat de Europese Commissie hoofdzakelijk een controletaak uitoefent. De rentevoet van een achtergestelde lening is volgens deze spreker steeds perfect te controleren door de Europese Commissie waarvoor geen enkel probleem rijst, voor zover de rentevoet van een achtergestelde lening gelijk is aan de gehanteerde referentierentevoet van de lidstaat. Spreker begrijpt volkomen dat, in de logica van steunverlening, de Europese Commissie poneert dat een achtergestelde lening een minimumrentevoet dient te voeren, zoniet is het een verdoken vorm van steun. Spreker pleit voor de opname in de tekst van artikel 8, § 1, 5° van de bepaling dat voor een achtergestelde lening de minimumrentevoet dient gelijk te zijn aan de referentierentevoet voor de lidstaten. Een dergelijke redenering zal volgens de minister niet bijdragen tot een zorgvuldig optreden van de participatiemaatschappijen. Vaak nemen deze participatiemaatschappijen in de opbouwfase van hun participaties, participaties in verschillende projecten die kunnen lukken en mislukken. Indien deze maatschappijen de zekerheid hebben dat een deel van de verliezen wordt gewaarborgd door de overheid, zullen zij misschien minder kieskeurig zijn in het voeren van hun participatiebeleid. De tekst van artikel 8, § 1, 5°, moet een verplichting inhouden ten behoeve van de initiatiefnemers, die een signaal dienen te geven aan diegenen die het risico lopen, en het bewijs moeten leveren dat er een verwacht rendement is op het kapitaal, dat is belegd in de vorm van een participatie. Een dergelijke stelling getuigt volgens de heer Karel De Gucht van weinig economische realiteitszin, vermits lichtzinigheid in het participatiebeleid, slechts zeer zelden voorkomt, gelet op het risicokarakter ervan. Een stok achter de deur is echter ook het weigeren van de waarborg. De minister benadrukt het belang van de beoordelingscommissie binnen het Vlaams Waarborgfonds, die kan opwerpen dat er geen aantoonbaar bewijs is geleverd voor een te verwachten rendement.

De heer Karel De Gucht is niet overtuigd door de minister. Hierop dienen de heren Karel De Gucht, Jacques Laverge en Didier Ramoudt een amendement in (Stuk 473 (1996-1997) – Nr. 2 (J) dat ertoe strekt aan § 1, 5° volgende zin toe te voegen :

"Onder rendement wordt verstaan dividenden, interesten, tantièmes en managementsvergoedingen, tenzij deze overeenstemmen met geleverde prestaties at arm's length, volgens criteria die zijn opgenomen in het reglement van het Vlaams Waarborgfonds ;".

De heer Karel De Gucht verantwoordt het amendement als volgt. Teneinde interpretatiemoeilijkheden te voorkomen behoeft artikel 8, § 1, 5° een verduidelijking van het begrip "rendement." Om volledig te voorkomen dat de participatiemaatschappij het rendement kunstmatig verhoogt ten nadele van de onderneming, dient het begrip zo ruim mogelijk te worden gedefinieerd. Dus niet enkel dividend en intrest, maar ook tantièmes en managementsvergoedingen moeten in de definitie worden opgenomen. Een uitzondering wordt gemaakt wanneer managementsvergoedingen overeenstemmen met de werkelijk geleverde prestaties.

Het reglement van het Vlaams Waarborgfonds legt ter beoordeling hiervan de nodige criteria vast.

De minister stelt volgende tekstaanpassing voor : "Anderzijds moet van het bruto-rendement van het risicokapitaal, minstens verwacht worden dat het gelijk zal zijn aan de door de Commissie gehanteerde referentierentevoet van de lidstaat". De Commissie gaat hier niet verder op in.

De heer Robert Voorhamme stelt dat het inschrijven van een verwacht rendement, in feite op de meest verschillende wijzen kan worden ingevuld ; collusie is niet uitgesloten tussen het Vlaams Waarborgfonds en de kredietinstellingen, de participant en de betrokken onderneming. Misbruiken kunnen steeds voorkomen, eventueel door de opstelling van een business-plan waarin een bepaald "verwacht rendement" wordt vooropgesteld, die dan in de praktijk niet wordt bereikt. Het begrip verwachte brutorendement" heeft geen legistische waarde. De heer Karel De Gucht wijst erop dat op het vlak van de achtergestelde lening, de Europese Commissie wel zal nagaan of de gehanteerde rentevoet wel overeenstemt met de door de Europese Commissie gehanteerde referentierentevoet van de lidstaat.

Inzake de mogelijke rendementsverwachting van de participant merkt de heer Leo Cannaerts op dat de participatiemaatschappijen opereren op de durfkapitaalmarkt, wat "geduldig kapitaal" impliceert. De rendementsverwachting voor de eerste jaren ligt bij deze participatiemaatschappijen sowieso niet zeer hoog. Spreker meent dat het zelfs niet uitgesloten is dat er gedurende de termijn van 5 jaar zelfs geen dividend wordt uitgekeerd, mede gelet op bepaalde vennootschapsrechtelijke regels die voorschrijven dat minstens 10 % van het kapitaal dient gereserveerd voor het aanleggen van de wettelijke reserve, wat eveneens drukt op een mogelijke uitkering van een dividend. Daarenboven kunnen de aandeelhouders tijdens de Algemene Vergadering van de participatiemaatschappij beslissen om het financiële draagvlak van de vennootschap te verbreden, via een verhoogde opbouw van de wettelijke reserve.

De decreetgever en de Europese Commissie kunnen niet interfereren in het interne beheer van deze vennootschappen. De heer Karel De Gucht merkt op dat het economisch rendement in een groeibedrijf in feite wordt gerealiseerd door de exitoperatie, via een hogere kapitaalronde, bedrijfsovername waarbij een meerwaarde wordt gerealiseerd, beursnotering. Boekhoudkundig wordt dit evenwel geboekt als koerswisseling. Mocht de minister echter bij zijn standpunt blijven om op het vlak van rendement deze rendementseis op te nemen in het ontwerp van decreet, zowel voor kapitaal als voor achtergestelde lening, pleit het lid voor een duidelijk onderscheid.

De Commissie buigt zich nog over de volgende denkpiste : "Anderzijds dient de rentevoet van de achtergestelde lening minstens gelijk te zijn aan de door de Europese Commissie gehanteerde referentierentevoet van de lidstaat, en dient de investering uit te gaan van een rendementsverwachting op de geïnvesteerde middelen die minstens.....".

De Commissie gaat niet verder in op deze denkpiste, waarop de minister verklaart dat er met de hierboven geformuleerde bemerkingen zal rekening worden gehouden, teneinde het onderscheid te maken tussen kapitaal en achtergestelde lening.

Het amendement ingediend door de heren Herman Candries, Leo Cannaerts, Paul Deprez, Carlos Lisabeth, Eddy Schuermans en Robert Voorhamme (Stuk 473 (1996-1997) – Nr. 3) (C) wil hieraan tegemoetkomen. Het amendement strekt ertoe in § 1, 5° op de eerste, tweede en derde regel de woorden "het dividend van de totale participatie(s) en het rendement van het gehele risicokapitaal, inclu-

sief het niet-gewaarborgde deel" te vervangen door de woorden "het bruto-rendement van het gehele risicokapitaal, bestaande uit het brutodividend van de te waarborgen participatie en/of brutorendement van de gewaarborgde achtergestelde lening".

De heer Leo Cannaerts verantwoordt het amendement als volgt. De ten vierde in het ontwerp bepaalt dat per onderneming, onafhankelijk van het resultaat, slechts één aanvraag kan ingediend worden. Het amendement verruimt dit door te stellen dat een waarborg per onderneming nooit meer dan 20 miljoen frank mag dekken. Dit amendement is noodzakelijk als aanvulling op de ten tweede van hetzelfde artikel, waarin gesteld wordt dat het maximumbedrag per project 20 miljoen frank is. Ook als er meerdere projecten in één onderneming lopen, mag het maximumbedrag van 20 miljoen frank niet overschreden worden.

De notie "rendement" wordt zowel ten opzichte van de participatie als ten opzichte van de achtergestelde lening duidelijker gesteld. Voor een participatie is het rendement het brutodividend, voor de achtergestelde lening is dit het brutorendement van de lening. De term "intrest" is voor de lening te eng, aangezien er dan geen rekening wordt gehouden met de eventuele agio's en desagio's.

Na rijp beraad stelt de heer Leo Cannaerts vast dat het amendement (Stuk 473 (1996-1997) – Nr. 3) (C) ingediend door de heren Herman Candries, Carlos Lisabeth, Leo Cannaerts, Paul Deprez, Eddy Schuermans en Robert Voorhamme, toch nog verder dient verfijnd, teneinde alle misvattingen uit te sluiten. Hierop dienen de heren Herman Candries, Leo Cannaerts, Paul Deprez, Carlos Lisabeth, Eddy Schuermans en Robert Voorhamme een subamendement in (473 (1996-1997) – Nr. 4) dat ertoe strekt in de onder C voorgestelde tekst, op de voorlaatste en laatste regel, de woorden "gewaarborgde achtergestelde lening" te vervangen door de woorden "te waarborgen achtergestelde lening". Volgens de heer Leo Cannaerts mogen managementsvergoedingen (cf. amendement-De Gucht c.s. (473 (1996-1997) – Nr. 2) (J) niet worden beschouwd als een vergoeding voor het kapitaal, maar eerder als een vergoeding voor inbreng van know-how.

Vermits er inzake het begrip "rendementseis" verschillende amendementen zijn ingediend, stelt de heer Robert Voorhamme voor om te streven naar een consensustekst hiervan. De heer Jacques Laverge treedt dit bij maar maakt de Commissie er opmerkzaam op dat een dergelijke werkwijze

slechts aangewezen is bij een eensgezind concept over het begrip "rendement". De heer Leo Cannaerts beperkt het begrip "rendement" tot een dividend en intresten. Het amendement-De Gucht, Jacques Laverge en Didier Ramoudt (Stuk 473 (1996-1997) – Nr. 2) (J) staat een meer extensieve interpretatie voor van het begrip "rendement", vermits onder rendement wordt verstaan dividenden, interesten, tantièmes en managementsvergoedingen, tenzij deze overeenstemmen met geleverde prestaties at arm's length, volgens criteria die zijn opgenomen in het reglement van het Vlaams Waarborgfonds. Op de durfkapitaalmarkt wordt de techniek van tantièmes en managementsvergoedingen als fiscaal instrument bij uitstek gehanteerd. Spreker waarschuwt ervoor dat deze vergoedingen niet disproportioneel mogen worden toegekend, maar dienen te beantwoorden aan werkelijk geleverde prestaties. De heer Karel De Gucht stelt voor, indien het rendement, de managementsvergoedingen impliceert, de risicopremie kan worden verhoogd.

De heren Karel De Gucht, Paul Deprez, Carlos Lisabeth, Eddy Schuermans, Didier Ramoudt en Leo Cannaerts dienen een amendement in (Stuk 473 (1996-1997) – Nr. 5) (III) dat ertoe strekt in § 1, 5° te vervangen door wat volgt :

"5° het rendement op het eigen vermogen en de achtergestelde leningen, inclusief het niet-gewaarborgde deel, uitgekeerd aan de verstrekkers ervan, mag gedurende de waarborgperiode niet hoger liggen dan de rentevoet van de lineaire obligaties op vijf jaar, vermeerderd met een risicopremie van 2,5 percent, tenzij de door de Europese Commissie gehanteerde referentierentevoet van de lidstaat hoger ligt. Tevens dient de rentevoet van de achtergestelde lening(en) minstens gelijk te zijn aan de door de Europese Commissie gehanteerde referentierentevoet van de lidstaat en moet het financieeringsplan op een realistische wijze een zelfde minimumrendementsverwachting met betrekking tot de totale participatie onderbouwen.

Onder rendement wordt verstaan : dividenden, rente, tantièmes en managementsvergoedingen, tenzij deze overeenstemmen met geleverde prestaties at arm's length volgens criteria die zijn opgenomen in het intern reglement van het beheerscomité van het Vlaams Waarborgfonds ;".

De heer Karel De Gucht verantwoordt de indiening van het amendement als volgt. Dit amendement verwoordt de bedoeling van artikel 8, § 1, 5° op een meer eenduidige wijze.

Het amendement, ingediend door de heren Karel De Gucht, Paul Deprez, Carlos Lisabeth, Eddy Schuermans, Didier Ramoudt en Leo Cannaerts (Stuk 473 (1996-1997) – Nr. 5) (III) wordt aangenomen met 13 stemmen bij 1 onthouding.

Ingevolge de aanneming van dit amendement worden alle andere amendementen ingediend op artikel 8, 5° zonder voorwerp (Stuk 473 (1996-1997) – Nr. 2) (G, H, I, J) ingediend door de heren Karel De Gucht, Jacques Laverge en Didier Ramoudt (Stuk 473 (1996-1997) – Nr. 3) (C) ; Stuk 473 (1996-1997) – Nr. 4).

De heer Leo Cannaerts merkt op dat het mogelijk is dat de minimumrendementsvoorwaarde, namelijk de door de Europese Commissie gehanteerde referentievoet van de lidstaat, de facto boven de maximumrendementsvoorwaarde, namelijk 2,5 percent boven de rentevoet van de lineaire obligaties op vijf jaar ligt. In dit geval primeert volgens de heer Leo Cannaerts de minimum- boven de maximumrendementsvoorwaarde. Uiteraard blijft ook in dit geval gelden dat de rendementseis de levensvatbaarheid van de onderneming niet in het gedrang mag brengen.

Dit is de draagwijdte van een amendement dat door de heren Eddy Schuermans, Robert Voorhamme, Paul Deprez, Carlos Lisabeth, Herman Candries en Leo Cannaerts (Stuk 473 (1996-1997) – Nr. 5) (IV) wordt ingediend. Het amendement strekt ertoe in § 1, 5°, voor de laatste zin de volgende zin in te voegen :

"De minimumrendementsvoorwaarde primeert boven de maximumrendementsvoorwaarde."

Ook dit amendement wordt zonder voorwerp ingevolge de aanneming van het amendement ingediend door de heren Karel De Gucht, Paul Deprez, Carlos Lisabeth, Eddy Schuermans, Didier Ramoudt en Leo Cannaerts (Stuk 473 (1996-1997) – Nr. 5) (III).

Artikel 8, § 1, 6°

Op § 1, liggen twee amendementen voor ingediend door de heren Karel De Gucht, Jacques Laverge en Didier Ramoudt (Stuk 473 (1996-1997) – Nr. 2) (K, L). Het eerste amendement strekt ertoe in § 1, 6° op de eerste regel de woorden "de aflossingen van de achtergestelde leningen" te vervangen door de woorden "de aflossing van de niet-converteerbare achtergestelde leningen of van het gedeelte ervan dat niet converteerbaar is". De heer Karel De Gucht verantwoordt het amendement als volgt.

Het spreekt vanzelf dat de aflossingen enkel plaatsgrijpen voor zover de lening niet converteerbaar is. De tekst moet op dat vlak worden vervolledigd.

Het tweede amendement (L) strekt ertoe in § 1, aan 6° de woorden ", voor de terugbetaling van het principaal" toe te voegen. Dit amendement dringt zich volgens de heer Karel De Gucht op, vermits de terugbetaling en dus de vrijstelling veelal enkel geldt voor de hoofdsom. De grace-period van de intrest is veelal korter of onbestaande.

De minister formuleert geen bezwaren tegen deze amendementen.

De amendementen (K en L) worden aangenomen met 13 stemmen bij 1 onthouding.

Artikel 8, § 2

Door de heren Karel De Gucht, Jacques Laverge en Didier Ramoudt zijn drie amendementen ingediend (473 (1996-1997) – Nr. 2) (M, N, O).

Het amendement (M) strekt ertoe in § 2, op de eerste regel de woorden "De Vlaamse regering kan" te vervangen door de woorden "Het Vlaams Waarborgfonds kan, met goedkeuring van de Vlaamse regering". De heer Karel De Gucht stelt dat het Vlaams Waarborgfonds samengesteld is uit personen die over de nodige professionele ervaring en kennis terzake beschikken. Zij zijn dan ook beter dan de Vlaamse regering in staat om de inhoud van het werkingsreglement vast te stellen. Uiteraard dient de Vlaamse regering haar goedkeuring te verlenen.

De heer Karel De Gucht trekt dit amendement in, gelet op het feit dat het Vlaams Waarborgfonds geen rechtspersoonlijkheid heeft.

Het amendement (N) strekt ertoe in § 2, op de tweede, derde, vierde en vijfde regel de woorden "zeker op het vlak van technieken van geoorloofde inkoop van eigen aandelen, met toepassing van artikel 52 bis van de gecoördineerde wetten op de handelsvennootschappen, op" te vervangen door de woorden "onder meer met betrekking tot : de voorwaarden waaraan geoorloofde inkoop van eigen aandelen met toepassing van artikel 52 bis van de gecoördineerde wetten op de handelsvennootschappen moet voldoen,".

Het amendement (N) wordt aangenomen met 13 stemmen bij 1 onthouding.

De heer Karel De Gucht wijst erop dat dit amendement eerder een tekstuele dan inhoudelijke aanpassing tot doel heeft. De verwijzing naar technieken is onduidelijk en verwarrend. Geoorloofde inkoop moet gewoon aan een aantal voorwaarden voldoen, het is niet nodig te spreken over technieken.

Het amendement (O) strekt ertoe in § 2, op de laatste regel de woorden "en andere technieken" te vervangen door de woorden "en andere financiële technieken die van aard kunnen zijn het oorspronkelijk risico van de participatiemaatschappij te verkleinen ten nadele van de onderneming".

De heer Karel De Gucht verantwoordt het amendement als volgt. De verwijzing naar "andere technieken" is veel te ruim en veel te vaag. Het is volkomen duister welke technieken precies worden bedoeld. Dit kan leiden tot talrijke interpretatiemoeilijkheden en veel rechtsonzekerheid. Voorliggend amendement zorgt voor verduidelijking.

Het amendement (O) wordt aangenomen met 13 stemmen bij 1 onthouding.

Het geamendeerde artikel 8 wordt aangenomen met 8 stemmen bij 6 onthoudingen

Artikel 9

Artikel 9, § 1

Hierop worden geen bijzondere opmerkingen geformuleerd.

Artikel 9, § 2

Ook hier liggen verschillende amendementen voor.

– Eerste lid :

Het amendement ingediend door de heren Karel De Gucht, Jacques Laverge en Didier Ramoudt (Stuk 473 (1996-1997) – Nr. 2) dat ertoe strekt in § 2, eerste lid op de vierde regel de woorden "risicodragend kapitaal" te vervangen door het woord "risicokapitaal" is ingevolge de aanneming van een amendement van dezelfde indieners bij het opschrift en het ontwerp van decreet (Stuk 473 (1996-1997) – Nr. 2 (I) zonder voorwerp.

Nog een amendement ingediend door de heren Karel De Gucht, Jacques Laverge en Didier Ramoudt (Stuk 473 (1996-1997) – Nr. 2) (A) strekt ertoe in § 2, het tweede lid te vervangen door wat volgt :

" Deze terugbetaling bedraagt :

- 50 procent van het verlies het eerste en het tweede jaar ;
- 40 procent van het verlies het derde en het vierde jaar ;
- 30 procent van het verlies het vijfde jaar."

De heer Karel De Gucht stelt dat een onderscheid dient gemaakt te worden tussen een participatie en een achtergestelde lening. De argumentatie hiervoor werd reeds eerder toegelicht. Ten tweede moet de terugbetaling na verloop van tijd uiteraard niet toe- maar afnemen. Het meeste risico wordt immers gelopen in het begin van de waarborgperiode en niet op het einde ervan. De terugbetaling van het verlies dient deze economische wetmatigheid te volgen. Spreker verklaart dat aldus het begrip "definitief verlies" wordt gehanteerd, dat later zal worden opgenomen in het werkingsreglement van het Vlaams Waarborgfonds.

De minister sluit zich hierbij aan en verduidelijkt dat een onderscheid dient gemaakt tussen de participatie en het maximaal gewaarborgd gedeelte. Afhankelijk van het tijdstip binnen de waarborgperiode, waarop het moment van discontinuïteit zich voordoet, wordt de verliesberekening nagegaan, waarop de heer Karel De Gucht toch nog opmerkt dat het ogenblik van discontinuïteit niet überhaupt samenvalt met het ogenblik waarop een onderneming in falen wordt verklaard. "Verliesafrekening" is te beperkend, vermits de aanvang en einde van de termijn waarover deze afrekening zich uitstrekt niet is bepaald. De heer Karel De Gucht geeft de voorkeur aan het begrip "definitief verlies", mits duidelijke omschrijving ervan.

De minister is van oordeel dat de meest adequate risicodekkingen resulteren uit een permanente bijsturing van de risicodekkingsmechanismen. Deze zelfselectie geeft goede resultaten indien men in de beginperiode van de waarborg het zwaartepunt van het risico legt bij de aanvrager, wat de zorgvuldigheid van de aanvrager zal verhogen en zal aanzetten tot een gedegen onderzoek van de projecten waarvoor de risicodekking wordt gevraagd.

Daarenboven worden door het stelsel van auto-selectie mogelijk avonturiers op de durfkapitaalmarkt ontmoedigd. Uit statistische informatie blijkt afdoend dat de hoogste risicograad zich situeert binnen het derde en vierde jaar van de waarborgperiode en zeker niet bij de opstart. Hiermede

dient rekening gehouden. In de cruciale fase zal de Vlaamse regering dan kunnen bijpassen.

De heer Karel De Gucht is van deze stelling niet overtuigd en refereert aan de Memorie van Toelichting (Stuk 473 (1996-1997) – Nr. 1, blz. 5) waarin als verliesgarantie volgende cijfers zijn opgenomen :

"verliesgarantie :

- 1° jaar : 30 percent
- 2° jaar : 40 percent
- 3° jaar : 50 percent
- 4° jaar : 50 percent
- 5° jaar : 50 percent".

Spreker meent dat de risicograad reeds in het derde jaar volop in stijgende lijn gaat. Spreker is wel akkoord met de stelling van de minister dat de risicograad niet volop speelt in het eerste en tweede jaar en verwijst hiervoor naar het amendement (Stuk 473 (1996-1997) – Nr. 2) (A) waarin de verliescijfers van het eerste en tweede jaar samen worden genomen. Het tweede jaar geeft reeds een vrij hoog percentage van mislukkingen van ingediende projecten, terwijl het derde jaar cruciaal is en het vierde en het vijfde jaar weer een daling laat zien. Op basis van een goed project, met een goed financieringsplan, een gedegen technische onderbouwing en een goed team, moet men bereid zijn om een werkelijk risico te nemen. Hiervoor wordt de garantieregeling gevraagd, zoniet schiet het ontwerp van decreet zijn doelstelling voorbij. Een al te hoge risicodekking in de aanvangsfase van het project is nefast voor de creativiteit. Spreker meent dat men overtuigd dient te zijn van de waarde van het project. De inzet is zeer belangrijk en dient gericht te zijn op het welslagen van het project. Steun dient verleend in de moeilijkste periode (cf. amendement-De Gucht c.s. (Stuk 473 (1996-1997) – Nr. 2) (A) dat haaks staat op de in de Memorie van Toelichting gehanteerde percentages voor verliesgarantie

De minister maakt de heer Karel De Gucht opmerkzaam op het feit dat spreker het vooral heeft over het begrip "onderneming", terwijl in feite hiermede de participatiemaatschappij wordt bedoeld. Deze begrippen mogen niet worden door-eengehaspeld. De minister wenst dat de participatiemaatschappijen bij het nemen van een participatie in een onderneming aan kritische introspectie

zouden doen, en zorgvuldig de te nemen risico's afwegen, wat een zelfselectie van de projecten impliceert.

De minister wijst erop dat de participatiemaatschappij in de beginfase een eigen risico loopt van 70 percent, vermits de verliesgarantie tijdens het eerste jaar door de Vlaamse regering slechts 30 percent bedraagt.

De heer Robert Voorhamme meent dat een waarborgregeling voor risico's niet mag leiden tot een vertekend beeld van de participatiemaatschappijen, die blijvend correct de projecten dienen te beoordelen, waarbinnen zij een participatie wensen te nemen. De garantieregeling moet de dynamiek op de durfkapitaalmarkt bevorderen.

De heer Jacques Laverge is eerder voorstander van hogere percentages bij verlies in de beginfase van de waarborgtermijn en een latere degressieve afbouw, waarop de minister repliceert dat deze filosofie haaks staat op de visie van de Vlaamse regering terzake. De minister licht dit toe als volgt.

De Vlaamse regering is echter van oordeel dat participatiemaatschappijen bij de opstart (1ste en tweede jaar) volledig achter het project moeten staan. Later in het derde jaar, wanneer bepaalde marktsegmenten dienen aangeboord, liggen de economische risico's het hoogst. Op dat moment zal de Vlaamse regering flankerend optreden met de participatiemaatschappijen op het vlak van risicodekking. De heer Jacques Laverge wenst daarentegen van bij de opstart van de participatie een maximale inschatting van het verlies, met een hoge dekking.

In deze context wijst de heer Karel De Gucht op de stopzetting van de PPM-regeling in Nederland, waarop de minister verklaart dat m.b.t. het voorliggende ontwerp van decreet hieruit de nodige lessen zullen worden getrokken.

De heer Robert Voorhamme maakt de heer Karel De Gucht opmerkzaam op het feit dat in het amendement (Stuk 473 (1996-1997) – Nr. 2) (A) het verlies van het eerste en tweede jaar wordt samengenomen. De heer Karel De Gucht verduidelijkt dit als volgt.

De oprichting van een participatiemaatschappij doorloopt meestal verschillende momentopnames in de bedrijfscyclus. Het is perfect mogelijk dat de participatiemaatschappij en de onderneming samen een bedrijf opstarten, doch dit is eerder de uitzondering dan de regel. Meestal betreft het

"mature, performante bedrijven" die reeds geruime tijd investeren in hoogtechnologische strategische vernieuwingen. Het aanboren van het marktsegment en de commercialisatie van deze prototypen vereisen echter risicokapitaal. Vaak hebben deze bedrijven een grote nood aan durfkapitaal. Ook op dat ogenblik kan de instap van een participatiemaatschappij in de onderneming aan de orde zijn. Projecten moeten echter duurzaam zijn, zoniet zullen vele participatiemaatschappijen niet bereid zijn om in deze bedrijven een participatie te nemen. De participatie van de participatiemaatschappij is vaak dé financiële incentive om het tij in de onderneming ten gunste te keren, wat dan weer de volheid van het risico impliceert.

Wat de PPM-regeling in Nederland betreft, pleit de heer Karel De Gucht, mocht men er toch aan denken om deze PPM-regeling in Vlaanderen over te nemen, voor een toepassing ervan binnen een zekere termijn. Na een periode van vijf jaar is men toe aan een evaluatie. De afbouw van de PPM-regeling in Nederland resulteerde uit de te hoge budgettaire last. Daarenboven beschikt Nederland via de pensioenfondsen over een beter gestructureerde durfkapitaalmarkt en worden spaargelden veel frequenter in het bedrijfsleven geïnvesteerd.

De minister verduidelijkt het principe van "moral hazard", waarbij verzekeringen worden afgesloten ten overstaan van de te controleren risico's. De risico's waarvan sprake is in het voorliggende ontwerp van decreet betreffen "beslissingsrisico's" en "marktrisico's". De minister is voorstander van een prioritaire grondige evaluatie van de beslissingsrisico's door de participatiemaatschappijen.

Mochten er zich dan toch in de loop van de waarborgperiode "marktrisico's" stellen dan zullen deze door de in dit ontwerp opgenomen garantieregeling afdoende worden ingedekt. De overheid moet niet opdraaien voor de "beslissingsrisico's". De participatiemaatschappijen moeten echter over een zeker perspectief beschikken.

De heer Robert Voorhamme stelt vast dat het amendement-De Gucht (Stuk 473 (1996-1997) – Nr. 2) (A) in feite is geïnspireerd door een uitermate defensief gedragspatroon. Spreker is voorstander van een gedragswijziging.

De minister meent dat het technisch mogelijk is om in het ontwerp van decreet het onderscheid in te voeren tussen pas opgerichte bedrijven en reeds bestaande ondernemingen. Vanuit economisch oogpunt ligt dit onderscheid moeilijker, vermits er voor de participatiemaatschappijen in feite weinig

verschil is te participeren in een reeds bestaande onderneming, of in een onderneming die in overleg met de onderneming en de participatiemaatschappij wordt opgericht.

De heer Karel De Gucht is helemaal niet akkoord met de stelling van de minister en licht dit toe als volgt. Spreker meent dat men op productgerichte wijze perfect kan inschatten welke investeringen nog dienen verricht voor de commercialisatie van het project en de lancering ervan binnen een bepaald marktsegment.

De inschatting van deze financiële risico's kunnen en moeten afdoende worden ingeschat, vermits een volgende "tour de table" bij de financiers moeilijk zal liggen. Het inschattingsrisico en het economisch risico vallen op dat ogenblik volkomen samen. Spreker is het niet eens met de visie van de minister die een artificiële scheiding vooropstelt van het inschattingsrisico en het economisch risico.

De heer Robert Voorhamme is echter voorstander van een mentale reconversie op de durfkapitaalmarkt. Er bestaan nog te veel reserves in de Vlaamse KMO's, die meestal zijn gekenmerkt door een familiale eigendomsstructuur en het samenvallen van het eigendomsrecht met het managementteam, om voluit een beroep te doen op de durfkapitaalmarkt. Meestal opteert men zo lang mogelijk om een bepaald project te financieren met eigen middelen en pas in de uiterste nood doen deze bedrijven een beroep op venture capital. Participatiemaatschappijen hebben op dat ogenblik, vermits de tijd dringt, amper de tijd om weldoordachte participaties te nemen.

De minister pleit voor het behoud van de in het ontwerp van decreet opgenomen percentages.

Het amendement-De Gucht c.s. (Stuk 473 (1996-1997) – Nr. 2) (A) wordt verworpen met 8 stemmen tegen 3 bij 3 onthoudingen.

Het tweede amendement (Stuk 473 (1996-1997) – Nr. 2) (B) strekt ertoe in § 2, derde lid, op de eerste regel de woorden "De Vlaamse regering bepaalt" te vervangen door de woorden "Het reglement van het Vlaams Waarborgfonds bepaalt, met goedkeuring van de Vlaamse regering". Het amendement wordt door de heer Karel De Gucht als volgt verantwoord. Het Vlaams Waarborgfonds is samengesteld uit personen die over de nodige professionele ervaring en kennis terzake beschikken. Uiteraard dient de Vlaamse regering haar goedkeuring aan de beslissingen van het Waarborgfonds te verlenen.

Dit amendement wordt ingetrokken

De heer Leo Cannaerts refereert aan de reeds eerder voorgestelde vervanging van het woord "risicodragend" en verwijst voor de verantwoording van het door de heren Herman Candries, Carlos Lisabeth, Leo Cannaerts, Paul Deprez, Eddy Schuermans en Robert Voorhamme ingediende amendement (Stuk 473 (1996-1997) – Nr. 3) naar de verantwoording bij het amendement op het opschrift.

Deze spreker poneert verder m.b.t. de terugbetaling dat de tekst van § 2, tweede lid van artikel 9, onduidelijk is. Hierop wordt een amendement ingediend door de heren Paul Deprez, Eddy Schuermans, Herman Candries, Robert Voorhamme, Carlos Lisabeth en Leo Cannaerts (Stuk 473 (1996-1997) – Nr. 5) (I) dat ertoe strekt in § 2, tweede lid, op de eerste regel de woorden "Deze terugbetaling bedraagt :" te vervangen door de woorden "Het gewaarborgd gedeelte wordt bepaald door de hierna vermelde percentages van de verliesafrekening toe te passen op de volstorte te waarborgen participatie en/of achtergestelde lening, waarbij dit meteen het maximaal mogelijk terugbetaalbare verlies inhoudt. De percentages van de verliesafrekening bedragen:".

De heer Cannaerts verantwoordt het amendement als volgt. Dit amendement maakt duidelijk dat er een onderscheid dient gemaakt te worden tussen de "te waarborgen participatie/achtergestelde lening" en het "gewaarborgd gedeelte". Er wordt gesteld dat het gewaarborgde deel wordt bekomen door de percentages van de verliesafrekening toe te passen op de gewaarborgde participatie of achtergestelde lening, zoals deze in artikel 8, § 1, 2° werden omschreven.

Ingevolge de indiening van het amendement (Stuk 473 (1996-1997) – Nr. 5) (II) door de heren Paul Deprez, Eddy Schuermans, Robert Voorhamme, Carlos Lisabeth en Leo Cannaerts, wordt het amendement ingediend door de heren Paul Deprez, Eddy Schuermans, Herman Candries, Robert Voorhamme, Carlos Lisabeth en Leo Cannaerts (Stuk 473 (1996-1997) – Nr. 5) (I) ingetrokken.

Het amendement (Stuk 473 (1996-1997) – Nr. 5) (II) strekt ertoe in § 2, tweede lid, op de eerste regel de woorden "Deze terugbetaling bedraagt:" te vervangen door de woorden "Het gewaarborgd gedeelte wordt bepaald door de hierna vermelde percentages toe te passen op de volstorte te waarborgen participatie en/of achtergestelde lening, waarbij dit meteen het maximaal mogelijk terugbe-

taalbare verlies inhoudt. De percentages bedragen:"

Door dit amendement wordt enerzijds het hierboven vermelde onderscheid gemaakt en wordt daarenboven gesteld dat het gewaarborgde deel wordt bekomen door de percentages van de verliesafrekening toe te passen op de gewaarborgde participatie of achtergestelde lening, zoals deze in artikel 8, § 1, 2° werden omschreven.

Het amendement (Stuk 473 (1996-1997) – Nr. 5) (II) wordt aangenomen met 13 stemmen bij 1 onthouding. Ingevolge de aanneming van dit amendement wordt het amendement (Stuk 473 (1996-1997) – Nr. 5) (I) zonder voorwerp.

Artikel 9, § 3

Op § 3 liggen twee amendementen voor ingediend door de heren Karel De Gucht, Jacques Laverge en Didier Ramoudt (Stuk 473 (1996-1997) – Nr. 2) (C en D). Het amendement-C vervangt in § 3 op de derde regel het cijfer "0,875" door het cijfer "1".

De heer De Gucht verantwoordt het amendement (C) door erop te wijzen dat een vergoeding van 1 percent het gangbare tarief is in de overeenstemmende wetgevingen, onder meer in Nederland (o.m. optieovereenkomsten : optievergoeding van 1 percent). Daarenboven moet het optrekken van dit cijfer naar 1 percent de financiële drempel bij het aanvragen van de waarborgregeling verhogen. De minister pleit voor het behoud van het in het ontwerp opgenomen percentage.

Het amendement (C) wordt verworpen met 8 stemmen tegen 5 bij 1 onthouding.

Het tweede amendement (D) ingediend door de heren Karel De Gucht, Jacques Laverge en Didier Ramoudt (Stuk 473 (1996-1997) – Nr. 2) (D) strekt ertoe in § 3 op de vierde en vijfde regel de woorden "de participatie of achtergestelde lening" te vervangen door de woorden "het verstrekt risicokapitaal, waarvoor de waarborg wordt gevraagd".

Dit amendement ontlokt bij de heer Leo Cannaerts de kritische bedenking dat het amendement (D) in feite neerkomt op het verlagen van de financiële kost voor het aanvragen van de waarborgregeling en verduidelijkt dit als volgt. Artikel 9, § 3 luidt als volgt : " De toekenning van de waarborg is afhankelijk van het betalen van een eenmalige bijdrage door de participatiemaatschappij van 0,875

procent op het bedrag van de participatie of achtergestelde lening aan het Vlaams Waarborgfonds. Er zijn geen bijdragekosten voor de onderneming".

De indiener verantwoordt het amendement (D) als volgt. Uiteraard dient de vergoeding enkel te worden betaald op het bedrag waarvoor de waarborg wordt gevraagd.

Het amendement (D) wordt aangenomen met 13 stemmen bij 1 onthouding.

Het geamendeerde artikel 9 wordt aangenomen met 8 stemmen tegen 3 bij 3 onthoudingen.

Artikel 10

De heer Leo Cannaerts wenst nadere toelichting over de boekhoudkundige verrekening van mogelijke nog niet exact becijferde schadegevallen, ingevolge het optreden van een discontinuïteit. Worden hiervoor provisies aangelegd ?

De minister licht dit probleem toe als volgt. Er wordt inderdaad gewerkt met het aanleggen van provisies. Op het ogenblik van de definitieve afrekening wordt dit geboekt als een verlies. Wat de nog niet-afgerekende doch potentiële verliesposten betreft, worden provisies aangelegd. De boekhoudkundige verrichtingen terzake worden verricht tijdens het boekjaar, waarin de discontinuïteit optrad, ofwel in werkelijke cijfers, ofwel onder de vorm van een provisie.

Artikel 10 wordt ongewijzigd aangenomen met 13 stemmen bij 1 onthouding.

Artikel 11

Het amendement, bij wijze van tekstverbetering, ingediend door de heren Karel De Gucht, Jacques Laverge en Didier Ramoudt (Stuk 473 (1996-1997) – Nr. 2) strekt ertoe op de eerste regel het woord "basisbedrag" te vervangen door het woord "risicokapitaal".

De heer Karel De Gucht merkt op dat het begrip "basisbedrag" nergens in het ontwerp van decreet is gedefinieerd. Het betreft eerder het totale risicokapitaal waarvan het risico nog openstaat. Dit amendement wordt ingetrokken.

Teneinde het basisbedrag beter af te stemmen op het bedrag van de openstaande risico's dienen de heren Herman Candries, Carlos Lisabeth, Leo Cannaerts, Paul Deprez, Eddy Schuermans en Robert Voorhamme een amendement in (Stuk 473 (1996-1997) – Nr. 3) dat ertoe strekt op de eerste en tweede regel de woorden "Het totale basisbedrag waaraan de waarborg mag worden verleend bij toepassing van dit decreet" te vervangen door de woorden "Het totale basisbedrag aan openstaande risico's, bij toepassing van dit decreet".

De heer Leo Cannaerts verantwoordt het amendement als volgt. Vermits het risico waaraan de waarborg wordt verleend, van jaar tot jaar varieert, is de formulering van artikel 11 in het ontwerp gebaseerd op een verkeerd criterium. Om een stabiele omloop te garanderen, moet het basisbedrag gebaseerd zijn op de openstaande risico's en niet op het initiële gewaarborgde bedrag.

Door de heren Eddy Schuermans, Karel De Gucht, Robert Voorhamme, Leo Cannaerts, Carlos Lisabeth en Paul Deprez wordt een amendement ingediend (Stuk 473 (1996-1997) – Nr. 5) dat ertoe strekt op de eerste en de tweede regel de woorden "Het totale basisbedrag waaraan de waarborg mag worden verleend bij toepassing van dit decreet" te vervangen door de woorden " Het totale bedrag aan bij toepassing van dit decreet openstaande risico's".

De heer Leo Cannaerts verantwoordt het amendement als volgt. Vermits het risico van het basisbedrag, waaraan de waarborg wordt verleend, van jaar tot jaar varieert, is de formulering van artikel 11 in het ontwerp gebaseerd op een verkeerd criterium. Om een stabiele omloop te garanderen, moet het basisbedrag gebaseerd zijn op de openstaande risico's en niet op het initiële gewaarborgde bedrag.

Het amendement wordt aangenomen met 13 stemmen bij 1 onthouding.

Het aldus geamendeerde artikel 11 wordt aangenomen met 13 stemmen bij 1 onthouding.

Artikel 12

Artikel 12, § 1

De heren Leo Cannaerts Paul Deprez merken op dat artikel 12 in feite teveel interpretatieruimte toelaat. Door de heren Herman Candries, Carlos

Lisabeth, Leo Cannaerts, Paul Deprez, Lisabeth, Eddy Schuermans en Robert Voorhamme wordt een amendement ingediend (Stuk 473 (1996-1997) – Nr. 3) (A) dat ertoe strekt aan § 1 van dit artikel de volgende zin toe te voegen :

" De Vlaamse regering bepaalt in welke bijkomende gevallen de toegekende waarborg van rechtswege wordt ingetrokken".

De heer Paul Deprez verantwoordt het amendement als volgt. Spreker benadrukt dat het aangegeven is de voorwaarden in het ontwerp van decreet op te nemen, waaronder de door de Vlaamse regering toegekende waarborg kan worden ingetrokken.

Volgens de heer Karel De Gucht zijn de woorden " van rechtswege" in feite overbodig. Spreker stelt volgende wijziging ter overweging : " bij niet naleving van de opgelegde voorwaarden vervalt de waarborg". Het begrip " van rechtswege" is overbodig, rekening houdend met de contractuele banden tussen de Vlaamse regering en de participatiemaatschappij, die door deze overbodige invoeging eerder op losse schroeven komt te staan, waardoor deze invoeging beter verdwijnt uit de tekst van artikel 12 en uit het voorgestelde amendement. Hierop verklaart de heer Paul Deprez namens de mede-indieners van de amendementen (Stuk 473 (1996-1997) – Nr. 3) het amendement-A in te trekken.

Het amendement- B (Stuk 473 (1996-1997) – Nr. 3) ingediend door de heren Herman Candries, Carlos Lisabeth, Leo Cannaerts, Paul Deprez, Eddy Schuermans en Robert Voorhamme, strekt ertoe paragraaf 2 te vervangen door wat volgt :

" § 2. De Vlaamse regering bepaalt :

– hoe de overdracht van een gewaarborgde participatie naar een andere participatiemaatschappij wordt geregeld ;

– hoe de overdracht of verkoop – geheel of gedeeltelijk- van het bedrijf dat de participatie of achtergestelde lening heeft bekomen, wordt benaderd vanuit het oogpunt van waarborgverlening ;

– de mogelijke vormen van controle en rapportering."

De heer Paul Deprez verantwoordt namens de mede-indieners het amendement als volgt. Deze amendementen worden ingediend ter verduidelijking en ter bevordering van de leesbaarheid van

artikel 12 en inzonderheid van § 2, die door dit amendement wordt herschikt. Het amendement wenst tevens een regeling aan te reiken voor de toestand, waarbij slechts een gedeelte van het bedrijf wordt overgedragen of verkocht. Artikel 12 van het ontwerp van decreet blijft hierover te veel in het ongewisse. Hierop worden de amendementen (A, B) (Stuk 473 (1996-1997) – Nr. 3) ingetrokken.

Vervolgens worden nieuwe amendementen ingediend door de heren Paul Deprez, Robert Voorhamme, Eddy Schuermans, Karel De Gucht, Carlos Lisabeth en Leo Cannaerts (Stuk 473 (1996-1997) – Nr. 5) (A en B) waarvan de tekst luidt als volgt :

Artikel 12, § 1

" A. In § 1 op de tweede regel de woorden "van rechtswege" schrappen.

B. Aan § 1 de volgende zin toevoegen :

"De Vlaamse regering bepaalt in welke bijkomende gevallen de toegekende waarborg wordt ingetrokken".

Deze amendementen worden aangenomen met 13 stemmen bij 1 onthouding.

Artikel 12, § 2

C. Paragraaf 2 vervangen door wat volgt :

"§ 2. De Vlaamse regering bepaalt :

– hoe de overdracht van het gewaarborgde risicokapitaal naar een andere participatiemaatschappij wordt geregeld ;

– welke de gevolgen zijn op de waarborgverlening in geval van overdracht of verkoop – geheel of gedeeltelijk- van het bedrijf dat het gewaarborgde risicokapitaal heeft bekomen ;

– de mogelijke vormen van controle en rapportering".

Hierop snijdt de heer Karel De Gucht de problematiek aan van de achtergestelde lening. Wordt de overdracht ervan nu wél geregeld door de nieuw ingediende amendementen (Stuk 473 (1996-1997) – Nr. 5) op §§ 1 en 2 van artikel 12 ? Spreker betwijfelt dit en stelt voor om bij wijze van tekstcorrectie in artikel 12, § 2, op de vierde regel de woorden "een participatie" te vervangen door de woorden "verstrekt risicokapitaal".

Spreker vestigt er in deze de aandacht op dat, onafgezien van een overname van een onderneming, ook de overdracht van een achtergestelde lening mogelijk blijft, via de overdracht van de schuldverdring.

Deze tekstcorrectie zou de overdracht van de participatie en een achtergestelde lening, al dan niet gecombineerd, mogelijk maken.

De Commissie gaat evenwel op deze denkpiste niet nader in. Vervolgens ontspint zich in de Commissie een lange gedachtewisseling tussen de heren Leo Cannaerts, Paul Deprez en Karel De Gucht, over de volgende zinsnede van artikel 12, § 2 : " de overdracht van een participatie naar een andere participatiemaatschappij wordt geregeld ; ". De heer Leo Cannaerts wenst verduidelijking over het feit of het hier het gewaarborgd risicokapitaal betreft, waarop de heer Karel De Gucht refereert aan de terzake in het ontwerp opgenomen definitie. De heer Leo Cannaerts maant aan tot enige omzichtigheid en stelt voor zich te houden aan de in het ontwerp van decreet gehanteerde definities en stelt volgende zinsnede voor ; " hoe de overdracht van het gewaarborgd risicokapitaal naar een andere participatiemaatschappij wordt geregeld " . De heer Karel De Gucht oppert hiertegen geen bezwaren, maar meent dat het woord "gewaarborgd" in feite overbodig is, vermits dit vanzelfsprekend is in de geest van het ontwerp van decreet.

De heer Robert Voorhamme merkt op dat deze zinsnede eveneens wordt gehanteerd in het amendement (Stuk 473 (1996-1997)- Nr. 5), medeondertekend door de heer Karel De Gucht. De heer De Gucht treedt deze stelling bij.

De minister stelt hierop voor om deze problematiek te regelen bij wijze van uitvoeringsbesluit en dit te beperken tot datgene wat werkelijk noodzakelijk is om voor de garantieregeling in aanmerking te komen. Slechts deze criteria zullen worden onderworpen aan de appreciatiebevoegdheid van het Beheerscomité van het Vlaams Waarborgfonds en van de Vlaamse regering, zoniet zou er al te veel worden geknaagd aan de handelingsvrijheid van de participatiemaatschappijen, wat eveneens dient te worden voorkomen. De heer Karel De Gucht heeft het vooral moeilijk met het feit dat de achtergestelde leningen niet in dit artikel zijn opgenomen.

Het amendement (Stuk 473 (1996-1997) – Nr. 5) (A, B, C), ingediend door de heren Paul Deprez, Robert Voorhamme, Eddy Schuermans, Karel De Gucht, Carlos Lisabeth en Leo Cannaerts op arti-

kel 12, §§ 1 en 2 wordt vervolgens aangenomen met 13 stemmen bij 1 onthouding. Hierop trekt de heer Karel De Gucht, namens de mede-indieners, de amendementen op artikel 12, §§ 1 en 2 (Stuk 473 (1996-1997) – Nr. 2) (A, B) in.

Inzake het amendement (Stuk 473 (1996-1997) – Nr. 2) (C), ingediend door de heren Karel De Gucht, Jacques Laverge en Didier Ramoudt, dat ertoe strekt in § 2 op de voorlaatste en laatste regel de woorden " en de mogelijke vormen van controle en rapportering" te schrappen, merkt de heer Karel De Gucht, namens de mede-indieners van dit amendement op, dat dit wellicht eerder thuishoort in artikel 6 en refereert naar een reeds eerder ingediend amendement (Stuk 473 (1996-1997) – Nr. 2) (B) dat ertoe strekt in het eerste lid van artikel 6 de laatste zin te vervangen door wat volgt :

"Het werkingsreglement bepaalt de wijze van beoordelen van de voorwaarden waaronder de waarborg wordt verleend, van de investeringscriteria, het ondernemingsplan en het financieringsplan, de voortgangsbewaking- en begeleidingswerkzaamheden, de mee te delen documenten en de mogelijke vormen van controle en rapportering".

De minister benadrukt echter dat het ook in artikel 12 aanbeveling verdient om een zekere vorm van controle en rapportering op te nemen, teneinde de wijzigingen in de dossiers adequater te kunnen opvolgen. De minister wenst dit eveneens nogmaals specifiek te benadrukken op het vlak van de overdrachten, gelet op de context van de wet van 1994 inzake de ongeoorloofde mededelingen in het kader van subsidiëringen, en vandaar de expliciete opname hiervan, onder artikel 12, § 2, laatste regel.

De minister pleit voor het behoud van de tekst van artikel 12 en verduidelijkt dat artikel 6 in feite dient gerelateerd tot het geheel, terwijl artikel 12 expliciteert in welke bijkomende gevallen de waarborg wordt ingetrokken en wenst hierop specifiek een controle en rapportering. Wel kan artikel 6 in deze zin worden aangepast.

De heer Karel De Gucht trekt hierop het amendement (Stuk 473 (1996-1997) – Nr. 2) (C) in dat ertoe strekt in artikel 12, in § 2, op de voorlaatste regel de woorden "en de mogelijke vormen van controle en rapportering" weg te laten.

Vervolgens worden de amendementen (Stuk 473 (1996-1997) – Nr. 5) (A, B, C) op artikel 12, §§ 1 en 2, ingediend door de heren Paul Deprez, Robert Voorhamme, Eddy Schuermans, Karel De Gucht,

Carlos Lisabeth en Leo Cannaerts aangenomen met 13 stemmen bij 1 onthouding.

Duidelijkheidshalve stipt de heer Paul Deprez aan dat § 1 en § 2 van artikel 12, ingevolge de aanname van dit amendement (A, B, C) als volgt luiden :

"§ 1. Bij niet-naleving van de opgelegde voorwaarden vervalt de waarborg.

De Vlaamse regering bepaalt in welke bijkomende gevallen de toegekende waarborg wordt ingetrokken".

"§ 2. De Vlaamse regering bepaalt :

– hoe de overdracht van het gewaarborgde risicokapitaal naar een andere participatiemaatschappij wordt geregeld ;

– welke de gevolgen zijn op de waarborgverlening in geval van overdracht of verkoop – geheel of gedeeltelijk – van het bedrijf dat het gewaarborgde risicokapitaal heeft bekomen ;

– de mogelijke vormen van controle en rapportering."

Het geamendeerde artikel 12 wordt aangenomen met 13 stemmen.

Artikel 13

Dit artikel wordt zonder bijzondere opmerkingen aangenomen met 13 stemmen.

Artikel 13 wordt ongewijzigd aangenomen met 13 stemmen.

Artikel 14

Duidelijkheidshalve geeft de minister een kort overzicht van de historiek van het Vlaams Waarborgfonds.

Bij wet van 24 mei 1959 werd het Waarborgfonds opgericht om de toekenning van bankkredieten aan de KMO's te vergemakkelijken.

De wet van 4 augustus 1978 tot economische heroriëntering hernam bijna volledig de tekst van de wet van 24 mei 1959 en benadrukte opnieuw de rol van het Waarborgfonds als een werktuig van economische expansie dat bijdraagt tot de oprichting,

de uitbreiding, de omschakeling, de heruitrusting of de modernisering van de KMO's.

Bij wet van 8 augustus 1988 kwam het Waarborgfonds onder de bevoegdheid van de Gewesten. Het Vlaams Gewest is bevoegd voor de waarborgen toegekend vanaf 1 januari 1989 en neemt eveneens de verliezen van de waarborgen voor zijn rekening, die de vorige jaren werden toegekend voor investeringen in het Vlaams Gewest.

Met het besluit van 22 juli 1993 heeft de Vlaamse regering een nieuwe reglementering goedgekeurd die in voege is getreden vanaf 1 november 1993.

Ingevolge het decreet van 15 december 1993 kan het Waarborgfonds nog enkel ingeroepen worden voor kleine ondernemingen en vrije beroepen.

In januari 1994 werd met de NKBK een beheerscontract voor het dagelijks beheer van het Fonds gesloten.

Bij besluit van 29 september 1994 heeft de Vlaamse regering de nieuwe leden van het Vlaams Waarborgfonds benoemd. Dit gebeurde conform een decreet van 15 september 1993 waarin een nieuwe samenstelling van het Comité werd vastgelegd. Dit Beheerscomité bestaat uit 12 stemgerechtigde leden, door de Vlaamse regering benoemd. Vier leden worden benoemd op voordracht van de Vlaamse regering, van wie minstens één lid behoort tot de Gewestelijke Investeringsmaatschappij Vlaanderen (GIMV). Vier leden worden benoemd op voordracht van de professionele en interprofessionele organisaties die de KMO en de Middenstand vertegenwoordigen ; 4 leden worden benoemd op voordracht van de erkende kredietinstellingen, financiële instellingen, waarvan 2 leden op voordracht van de instelling waarmee de bestuursovereenkomst inzake het bestuur van het Vlaams Waarborgfonds werd gesloten. Deze leden zijn benoemd voor een termijn van 5 jaar, de beheerstermijn (beheerscontract NKBK) hiervan verstrijkt eind 1998.

Artikel 14 impliceert dat de vier leden die aangeduid zijn door de Vlaamse Regering, in feite worden opgetrokken tot vijf leden, waarvan minstens 1 lid de publieke participatiemaatschappijen vertegenwoordigt (GIMV) en 1 lid de private participatiemaatschappijen vertegenwoordigt, teneinde een implementatie van de knowhow te verzekeren in de werking van het Vlaams Waarborgfonds, wat de deskundigheid ten goede komt.

De heer Eddy Schuermans, verslaggever, stelt vast dat het totaal aantal leden van het Beheerscomité van het Vlaams Waarborgfonds aldus 13 leden bedraagt.

Op artikel 14 worden verschillende amendementen ingediend.

Het amendement ingediend door de heren Karel De Gucht, Jacques Laverge en Didier Ramoudt (Stuk 473 (1996-1997- Nr. 2) wil voorzien in een nieuwe tekst voor artikel 14. Het amendement luidt als volgt :

"Artikel 14

Artikel 14, § 2, 1° van het decreet van 15 december 1993 wordt als volgt gewijzigd :

" vijf leden op voordracht van de Vlaamse regering die aanwijsbare ervaring hebben in de uitbouw van op innovatie gebaseerde bedrijven en die noch rechtstreeks in dienstverband noch onrechtstreeks afhankelijk zijn van een participatiemaatschappij. Zij nemen niet deel aan de beraadslagingen en beslissingen van het dossier waarvan ze betrokken partij zijn."

De heer Karel De Gucht verantwoordt namens de mede-indieners het amendement als volgt. De bepaling zoals opgenomen in het ontwerp-decreet zal ertoe leiden dat de participatiemaatschappijen zichzelf bedienen. Bovendien is er het gevaar van voorkennis en industriële spionage.

Vervolgens worden nog verschillende andere amendementen ingediend. Het amendement ingediend door de heren Eddy Schuermans, Leo Cannae, Robert Voorhamme, Carlos Lisabeth en Paul Deprez (Stuk 473 (1996-1997) – Nr. 5) (I, A) strekt ertoe de tekst van artikel 14 te vervangen door wat volgt :

" A. Dit artikel vervangen door wat volgt :

"Artikel 14

In artikel 14, § 2, eerste zin van het decreet van 15 december 1993 wordt het woord twaalf vervangen door het woord dertien.

Artikel 14, § 2, 1° van het decreet van 15 december 1993 wordt als volgt gewijzigd : " vijf leden op voordracht van de Vlaamse regering van wie min-

stens twee leden aanwijsbare ervaring hebben inzake risicokapitaal.

De Vlaamse regering legt bij besluit de rechtspersoonlijkheid van het Vlaams Waarborgfonds, de toewijzing van het beheerscontract, de samenstelling van het beheerscomité en de onverenigbaarheden vast. Deze regeling vindt ingang op 1 januari 1999.".

De heer Eddy Schuermans, verslaggever, licht namens de mede-indieners het amendement toe als volgt.

Het Vlaams Waarborgfonds is momenteel samengesteld uit 12 leden, waarvan 4 op voordracht van de Vlaamse regering (waaronder iemand van de GIMV), 4 op voordracht van de interprofessionele en professionele organisaties, en 4 op voordracht van de erkende kredietinstellingen.

Naar aanleiding van onderhavig decreet moet gezorgd worden dat een aantal leden van het Vlaams Waarborgfonds aanwijsbare ervaring hebben op het vlak van risicokapitaal en dat rechtstreekse belanghebbenden worden geweerd.

Tegelijkertijd wordt de regering opgedragen, na evaluatie en beëindiging van het lopende beheerscontract op 31 december 1998, een aantal besluiten te treffen die de rechtspersoonlijkheid van het Vlaams Waarborgfonds, de toewijzing van het beheerscontract, de samenstelling van het beheerscontract en de onverenigbaarheden van haar leden regelen.

Vervolgens dienen de heren Eddy Schuermans, Leo Cannaerts, Robert Voorhamme, Carlos Lisabeth en Paul Deprez nog een amendement in (Stuk 473 (1996-1997) – Nr. 5) (I, B) weliswaar van een beperktere draagwijdte dan het vorige amendement (Stuk 473 (1996-1997) – Nr. I, A).

Dit amendement strekt ertoe de tekst van artikel 14 te vervangen door wat volgt :

" Artikel 14

In artikel 14, § 2, eerste zin van het decreet van 15 december 1993 wordt het woord twaalf vervangen door het woord dertien.

Artikel 14, § 2, 1° van het decreet van 15 december 1993 wordt als volgt gewijzigd : "vijf leden op voordracht van de Vlaamse regering van wie minstens

twee leden aanwijsbare ervaring hebben inzake risicokapitaal.

De Vlaamse regering legt bij besluit de onverenigbaarheden van de leden van het beheerscomité van het Vlaams Waarborgfonds vast.".

De heer Leo Cannaerts verantwoordt het amendement als volgt.

Het Vlaams Waarborgfonds is momenteel samengesteld uit 12 leden, waarvan 4 op voordracht van de Vlaamse regering (waaronder iemand van de GIMV), 4 op voordracht van de interprofessionele en professionele organisaties, en 4 op voordracht van de erkende kredietinstellingen.

Naar aanleiding van onderhavig decreet moet gezorgd worden dat een aantal leden van het Vlaams Waarborgfonds aanwijsbare ervaring hebben op het vlak van risicokapitaal en dat rechtstreekse belanghebbenden worden geweerd. Daarom dient de regering de onverenigbaarheden van de leden van het beheerscomité te regelen.

De heer Karel De Gucht geeft uiting aan zijn bezorgdheid nopens de ingediende amendementen (Stuk 473 (1996-1997) – Nr. 5) (I, A en B), alhoewel het amendement (Stuk 473 (1996-1997) – Nr. 5) (I, B) een minder ruime draagwijdte heeft. Toch kan spreker zich niet van de indruk ontdoen dat beide amendementen (Stuk 473 (1996-1997) – Nr. 5) (I, A en B) toch een te ruime delegatiebevoegdheid omvatten van de Vlaamse decreetgever aan de Vlaamse regering. De heer Karel De Gucht stipt aan dat men hiertegen steeds een gezond wantrouwen dient te koesteren. Volgens deze spreker zijn er verschillende gradaties in de betrokkenheid van de Vlaamse regering mogelijk : ofwel beperkt men de rol van de Vlaamse regering tot het vastleggen bij besluit van een aantal onverenigbaarheden van de leden van het beheerscomité (b.v. deel uitmaken van een participatiemaatschappij, of belangenvermenging nopens bepaalde projecten), ofwel interpreteert men een delegatiebevoegdheid in de meest ruime zin, zoals vooropgesteld in het amendement (Stuk 473 (1996-1997) – Nr. 5) (I, A) nl. regeling bij besluit van de rechtspersoonlijkheid van het Vlaams Waarborgfonds, de toewijzing van het beheerscontract, de samenstelling van het beheerscomité en de onverenigbaarheden) ofwel beperkt men deze delegatiebevoegdheid zoals voorgesteld in het amendement (I, B).

De interpretatie van de zinsnede : "bij regeringsbesluit wordt de rechtspersoonlijkheid van het Vlaams Waarborgfonds vastgelegd" roept bij de

heer Leo Cannaerts de nodige twijfels op, waarop spreker aan de Minister hierover nadere toelichting vraagt.

De heer Karel De Gucht blijft op zijn standpunt staan dat een te ruime delegatiebevoegdheid aan de Vlaamse regering niet kan en dient een amendement in (Stuk 473 (1996-1997) – Nr. 5) (III), waardoor het amendement-De Gucht c.s. (Stuk 473 (1996-1997) – Nr. 2) wordt ingetrokken. Het amendement (Stuk 473 (1996-1997) – Nr. 5) (III) strekt ertoe de tekst van artikel 14 te vervangen door wat volgt :

"Artikel 14

In artikel 14, § 2, eerste zin van het decreet van 15 december 1993 het woord "twaalf" vervangen door het woord "dertien".

Artikel 14, § 2, 1° van het decreet van 15 december 1993 wordt als volgt gewijzigd :

"1° vijf leden op voordracht van de Vlaamse regering van wie minstens twee leden ervaring hebben inzake risicokapitaal".

Artikel 14, § 2 wordt als volgt aangevuld :

"De Vlaamse regering legt bij besluit de onverenigbaarheden van de leden van het beheerscomité van het Vlaams Waarborgfonds vast. In het bijzonder zullen de leden geen band van afhankelijkheid hebben ten opzichte van een participatiemaatschappij. Zij nemen niet deel aan de beraadslagingen van het dossier waarvan zij betrokken partij zijn.".

Dit amendement moet volgens de heer Karel De Gucht bijdragen tot een herprofilering van de samenstelling van het beheerscomité van het Vlaams Waarborgfonds. Het kan niet zijn dat het Vlaams Waarborgfonds zou worden geconcipeerd als een comité dat slechts op geregelde tijdstippen eens bijeenkomt. Spreker vraagt zich vervolgens af, met het oog op de toekenning van de garantieregeling, of dit Vlaams Waarborgfonds wel over voldoende logistieke en professionele omkadering beschikt. Spreker wijst erop dat het afwegen van de risicograad van de ingediende projecten, waarvoor de garantieregeling wordt gevraagd, zal dienen te geschieden met de nodige deskundigheid. Zullen de werkingsmiddelen van het Vlaams Waarborgfonds, die thans zijn begroot op 8 miljoen, hiertoe toereikend zijn ? Spreker wijst erop dat de termijn 5 jaar bedraagt en dat de grootste problemen wel-

licht zullen opduiken in het vierde jaar, waar het Fonds met ongeveer 44 probleemdossiers zal worden geconfronteerd. Bepaalde dossiers zullen niet kunnen worden gedekt, waarbij men op selectieve wijze bepaalde ingediende projecten zal moeten beoordelen en een weigering van de waarborgregeling zal, gelet op artikel 13 dat voorziet in een "wil- lig en oneigenlijk beroep", schriftelijk dienen gemotiveerd. Spreker wenst van de minister nadere verduidelijking over de toekomstige werking van het Vlaams Waarborgfonds. Een andere vraag die deze spreker bezighoudt is of de leden van het beheerscomité full-time worden tewerkgesteld in het Vlaams Waarborgfonds, wat wenselijk zou zijn, vermits continuïteit garant staat voor deskundige begeleiding van de ingediende projecten.

De minister verklaart zich bewust te zijn van de problemen die rijzen met betrekking tot de werking van het Vlaams Waarborgfonds in de toekomst. De minister is voorstander van een gefaseerde herstructurering van dit Vlaams Waarborgfonds. Na een eerste evaluatie van dit decreet, kan de structurele omkadering nader worden bekeken tijdens de volgende beheersperiode, waarbij de aandacht vooral zal uitgaan naar nieuwe opdrachten, beleidsvisie en wijziging van het beheerscontract. De uitbreiding van het beheerscomité met deskundigen (1 persoon die de private participatiemaatschappijen vertegenwoordigt) werd als minimale wijziging in dit ontwerp van decreet opgenomen. De voorbereiding van de aanvragen voor garantieregeling wordt thans verricht door de deskundigen aangesteld door de financiële instelling, waarmee het Vlaams Waarborgfonds een beheersovereenkomst heeft afgesloten, voor een termijn van drie jaar.

Op basis van de werkingsmiddelen van 8 miljoen frank is het thans mogelijk om dergelijke deskundigen op contractuele basis aan te trekken. Tevens is er tussen het Vlaams Waarborgfonds en het IWT een preferentiële uitwisseling en samenwerking op het vlak van strategische informatie nopens de hoogtechnologische projecten, waarvoor de waarborg wordt gevraagd. Aldus kan het Vlaams Waarborgfonds met de nodige deskundigheid performante beslissingen terzake treffen. De beslissingen zijn daarenboven gestoeld op beslissingen die reeds genomen zijn in overleg met de onderneming en de participatiemaatschappij, wat resulteert in een belangrijke tijds winst.

Op lange termijn denkt de minister aan een diepgaandere herstructurering van het Vlaams Waarborgfonds, wat onder meer reeds zal tot uiting komen in een aanpassing van het beheerscontract.

Terzake kondigt de minister de neerlegging aan in de Commissie voor Werkgelegenheid en Economische Aangelegenheden van een gedocumenteerde nota inzake de toekomstige werking van het Vlaams Waarborgfonds (huidige en toekomstige taken, knelpunten, analyses van de vertegenwoordigers in het beheerscomité, vanuit economisch-budgettair oogpunt). Hieraan kan een kritische gedachtewisseling in deze Commissie worden gewijd.

Wat het aantal dossiers en de voorbereiding ervan voor het beheerscomité van het Vlaams Waarborgfonds betreft, stelt de minister dat dit moeilijk kan worden geregeld door een decreet, maar is het roerend eens met de door de heer Karel De Gucht geuite kritische bedenkingen inzake de toekomstige werking van het Vlaams Waarborgfonds.

De beoordeling van de dossiers die door de participatiemaatschappijen worden ingediend, de opvolging hiervan, de professionaliteit en de omkadering van het Waarborgfonds, gebeurt door financiële experts van de kredietinstellingen, ondersteund door de strategische technologische expertise van het IWT.

Hierop stelt de heer Paul Deprez voor om in aanwezigheid van een aantal leden van het Vlaams Waarborgfonds het Jaarverslag 1997 later in deze Commissie te bespreken. Inzake de opvolging van de probleemdossiers stelt de heer Leo Cannaerts dat noch uit de Memorie van Toelichting, noch uit de tekst van artikel 14 van het ontwerp kan worden afgeleid dat het beheerscomité van het Vlaams Waarborgfonds zou optreden als een ultieme scheidsrechter of crisismanager bij het wegwerken van mogelijke knelpunten die nopens bepaalde door de participatiemaatschappijen ingediende dossiers mochten rijzen. Integendeel ! Een andere leemte in het ontwerp is volgens deze spreker, de ontoereikende omschrijving in het ontwerp van de rol van het Vlaams Waarborgfonds ingeval van faling.

Ingeval van faling verduidelijkt de minister zal er wel een regeling worden getroffen tussen de deskundigen die de dossiers voorbereiden ten behoeve van het Vlaams Waarborgfonds en de participatiemaatschappijen die gehouden zijn tot de begeleiding van de ondernemingen, waarbinnen zij participaties hebben genomen.

In deze context merkt de heer Karel De Gucht op dat het ontwerp van decreet voorziet dat de voorwaarden tot toekenning van de waarborg moeten worden vervuld en worden behouden, zoniet kan

de waarborg worden ingetrokken, wat impliceert dat er steeds nood zal zijn aan het inschrijven van een rapportageverplichting. De heer Karel De Gucht vindt het ontwerp op dit vlak te vrijblijvend en pleit om aan deze rapportageverplichting concretere gestalte te geven in het ontwerp, eventueel door het opleggen van de verplichting om de jaarrekening over te leggen binnen een bepaalde termijn. Deze spreker attendeert de heer Leo Cannaerts erop dat de opbouw van participaties door participatiemaatschappijen meestal verschillende investeringsrondes vergt. Tussentijds zal zich de nood aan voortgangsbewaking van de reeds genomen participaties stellen. Het Vlaams Waarborgfonds moet een positieve meerwaarde leveren bij de beoordeling van de participatiedossiers. Op redelijke termijn verwacht de heer Karel De Gucht van de Vlaamse regering op dit vlak concrete voorstellen.

De heer Karel De Gucht pleit voor een dynamisering van het Vlaams Waarborgfonds en een strikte omlijning van de delegatiebevoegdheid van de Vlaamse regering. Het amendement (Stuk 473 (1996-1997) – Nr. 5) (III) wil hieraan tegemoetkomen.

Spreker benadrukt dat het Vlaams Waarborgfonds niet mag afglijden naar een loketfunctie ten behoeve van de participatiemaatschappijen, die vooraf overeenkomsten regelen inzake de te waarborgen garantieregelingen. In Vlaanderen zijn voldoende deskundigen aanwezig, onafhankelijk van de participatiemaatschappijen, die over de nodige strategische aanwijsbare ervaring beschikken in het beoordelen van waarborgregelingen voor risicovolle projecten. Deze mogelijkheid dient optimaal te worden uitgeput. Het Vlaams Parlement moet naar de buitenwacht een signaal geven dat professionaliteit en onafhankelijkheid voorop worden gesteld.

Hierop verklaart de minister zich bewust te zijn van de hierboven geschetste problematiek en meent dat een mogelijke collusie tussen de afgevaardigde van de GIMV en de afgevaardigde van de private participatiemaatschappijen in het beheerscomité van het Vlaams Waarborgfonds dient vermeden, gelet op het feit dat het Vlaams Gewest de waarborg zal verlenen. De afgevaardigden mogen niet rechtstreeks kunnen worden gereclameerd tot de private participatiemaatschappijen die bij het Vlaams Waarborgfonds dossiers met betrekking tot aanvragen voor de garantieregeling indienen.

De heer Karel De Gucht benadrukt nogmaals dat zijn amendement (Stuk 473 (1996-1997) – Nr. 5)

(III) aan al deze verzuchtingen tegemoet komt. Wat het woord "band" betreft stipt de heer Karel De Gucht aan dat dit woord op een genuanceerde wijze dient te worden geïnterpreteerd, vermits een "band" niet noodzakelijk impliceert dat de leden van het beheerscomité van het Vlaams Waarborgfonds, inderdaad geregeld kunnen worden geconsulteerd door de private participatiemaatschappijen, wat nog een afhankelijkheidspositie impliceert. De heer Robert Voorhamme merkt op dat er inderdaad een onderscheid dient gemaakt tussen een participatiemaatschappij en een onderneming die betrokken is in een dossier inzake risicowaarborg, via een ander kanaal (b.v. aandeelhouder-schap).

De heren Leo Cannaerts en Paul Deprez komen tot de bevinding dat de aanneming van het amendement-De Gucht c.s. (Stuk 473 (1996-1997) – Nr. 5) (III) impliceert dat de GIMV niet meer over een vertegenwoordiger beschikt in het beheerscomité van het Vlaams Waarborgfonds. De heer Karel De Gucht benadrukt dat dit precies de ratio is van het amendement, zoniet zal het ontwerp van decreet niet de gewenste doelgroep bereiken. De minister verzoekt de indiener van het amendement nog om nadere toelichting over de juiste juridische draagwijdte. Wat wordt nu precies met dit amendement bedoeld ?

De heer Karel De Gucht verduidelijkt dit als volgt. Wat de participatiemaatschappijen betreft, wijst spreker erop dat participatiemaatschappijen diensten kunnen verlenen, die op contractuele basis binnen een arbeidsovereenkomst worden vastgelegd. De werking van de private participatiemaatschappijen wordt vooral omlijnd via de techniek van de managementovereenkomsten. De personen die voor deze participatiemaatschappijen diensten verlenen zijn geen aangestelden van de participatiemaatschappijen. De heer Robert Voorhamme verklaart deze visie wel te kunnen bijtreden, maar preciseert dat het landschap waarbinnen de Vlaamse participatiemaatschappijen opereren eerder beperkt is. Heel wat participatiemaatschappijen hebben banden met kredietinstellingen. Dient het amendement aldus te worden geïnterpreteerd ?

Dient niet eerder het kwalitatieve gehalte van de dienstverlening te primeren ? Het criterium inzake de beoordeling van de "band" moet zijn : wie is afhankelijk van wie ?

Het amendement-De Gucht c.s. (Stuk 473 (1996-1997) – Nr. 5) (III) getuigt, volgens de minister van wantrouwen in de Vlaamse regering. De minister vraagt om het amendement niet aan te nemen.

De heer Carlos Lisabeth pleit voor het zoeken naar een consensus tussen de verschillende amendementen die inzake een mogelijke nieuwe tekst voor artikel 14 worden ingediend.

De amendementen (Stuk 473 (1996-1997) – Nr. 5) (I, A en B), ingediend door de heren Eddy Schuermans, Leo Cannaerts, Robert Voorhamme, Carlos Lisabeth en Paul Deprez worden ingetrokken, vermits deze amendementen nog niet aan de beoogde doelstellingen beantwoorden.

Vervolgens dienen de heren Leo Cannaerts, Robert Voorhamme, Carlos Lisabeth en Paul Deprez een amendement in (Stuk 473 (1996-1997) – Nr. 5) (II). Dit amendement strekt ertoe de tekst van artikel 14 te vervangen door wat volgt :

"Artikel 14

In artikel 14, § 2, eerste zin van het decreet van 15 december 1993 wordt het woord "twaalf" vervangen door de woorden "maximum dertien".

Artikel 14, § 2, 1° van het decreet van 15 december 1993 wordt als volgt gewijzigd : "vijf leden op voordracht van de Vlaamse regering van wie minstens twee leden aanwijsbare ervaring hebben inzake risicokapitaal.

De Vlaamse regering legt bij besluit de rechtspersoonlijkheid van het Vlaams Waarborgfonds, de toewijzing van het beheerscontract, de samenstelling van het beheerscomité en de onverenigbaarheden vast. Deze regeling vindt ingang op 1 januari 1999.".

De heer Leo Cannaerts verantwoordt namens de mede-indieners het amendement als volgt. Het Vlaams Waarborgfonds is momenteel samengesteld uit 12 leden, waarvan 4 op voordracht van de Vlaamse regering (waaronder iemand van de GIMV), 4 op voordracht van de interprofessionele en professionele organisaties, en 4 op voordracht van de erkende kredietinstellingen.

Naar aanleiding van onderhavig decreet moet gezorgd worden dat een aantal leden van het Vlaams Waarborgfonds aanwijsbare ervaring hebben op het vlak van risicokapitaal en dat rechtstreeks belanghebbenden worden geweerd.

Tegelijkertijd wordt de regering opgedragen, na evaluatie en beëindiging van het lopende beheerscontract op 31 december 1998, een aantal besluiten te treffen die de rechtspersoonlijkheid van het

Vlaams Waarborgfonds, de toewijzing van het beheerscontract, de samenstelling van het beheerscomité en de onverenigbaarheden van haar leden regelen.

De heer Paul Deprez licht toe dat dit amendement afwijkt van de tekst van artikel 14 zoals in het ontwerp is opgenomen, in die zin dat de twee leden die aanwijsbare ervaring hebben inzake risicokapitaal, impliceren dat 1 lid tot de publieke en 1 lid tot de private participatiemaatschappijen behoort. De draagwijdte van artikel 14, zoals opgenomen in het ontwerp van decreet, is stringenter.

De minister stelt voor dat het woord "twaalf" beter wordt vervangen door de woorden "maximum dertien". Aldus kan bij het herbekijken van de samenstelling van het beheerscomité van het Vlaams Waarborgfonds de voorrang worden gegeven aan ervaring en professionaliteit.

De heer Karel De Gucht stelt vast dat dit amendement in feite streeft naar een globale herziening van de samenstelling van het beheerscomité, dat thans is samengesteld uit vier groepen van drie. Rebus sic stantibus is het beheerscomité samengesteld uit dertien leden.

De minister wijst erop dat het amendement (Stuk 473 (1996-1997) – Nr. 5) (II) voorziet in de vastlegging door de Vlaamse regering bij besluit van de rechtspersoonlijkheid van het Vlaams Waarborgfonds, de toewijzing van het beheerscontract, de samenstelling van het beheerscomité en de onverenigbaarheden. Deze regeling vindt ingang op 1 januari 1999. De Vlaamse regering zal gehouden zijn aan het getal "dertien", die de mogelijkheid geeft om het beheerscomité wellicht af te slanken bij de aanvang van een nieuwe termijn.

De heer Karel De Gucht is geen voorstander van de inschrijving hiervan in een decreet, vermits de gehele samenstelling van het beheerscomité van het Vlaams Waarborgfonds bij besluit van de Vlaamse regering kan geschieden.

Wat het amendement-De Gucht c.s. (Stuk 473 (1996-1997) – Nr. 5) (III) betreft, sluit de heer Leo Cannaerts de mogelijkheid om dit op te nemen in het amendement ingediend door de heren Leo Cannaerts, Robert Voorhamme, Carlos Lisabeth en Paul Deprez (Stuk 473 (1996-1997) – Nr. 5) (II) niet uit, gelet op het belang van de onafhankelijkheid van de leden van het beheerscomité van het Vlaams Waarborgfonds ten opzichte van de participatiemaatschappijen. Zij nemen geen deel aan de beraadslagingen en beslissingen van het dossier

waarvan zij betrokken partij zijn. De opname van een deontologische gedragscode in het Werkingsreglement van het Vlaams Waarborgfonds dient eveneens overwogen.

De heer Karel De Gucht trekt het amendement (Stuk 473 (1996-1997) – Nr. 5) (III) in en dient een subamendement in op het in Stuk 473 (1996-1997) – Nr. 5) (II) door de heren Leo Cannaerts, Robert Voorhamme, Carlos Lisabeth en Paul Deprez voorgestelde amendement. Het subamendement strekt ertoe voor de laatste zin de volgende zin in te voegen :

"In het bijzonder zullen de leden geen band van afhankelijkheid hebben ten opzichte van de participatiemaatschappij. Zij nemen niet deel aan de beraadslagingen en beslissingen van het dossier waarvan zij betrokken partij zijn".

Het subamendement wordt verworpen met 8 stemmen tegen 5.

Het amendement ingediend door de heren Leo Cannaerts, Robert Voorhamme, Carlos Lisabeth en Paul Deprez (Stuk 473 (1996-1997) – Nr. 5) (II) wordt aangenomen met 8 stemmen tegen 3 bij 2 onthoudingen.

Ingevolge de aanneming van dit amendement worden alle andere ingediende amendementen op artikel 14 zonder voorwerp.

Het geamendeerde artikel 14 wordt aangenomen met 8 stemmen tegen 3 bij 2 onthoudingen.

Artikel 15

De heer Didier Ramoudt stelt voor om in dit artikel nader te preciseren dat het decreet inzake de garantieregeling werking heeft gedurende een termijn van vijf jaar. Spreker benadrukt het belang hiervan op het fiscale vlak en in het belang van een verhoogde rechtszekerheid. Met deze suggestie is de heer Jos Stassen het niet eens, vermits vanuit democratisch standpunt, het volstaat dat er een nieuw decreet wordt gestemd. Bestaande decreten kunnen immers door een nieuw decreet worden opgeheven. Spreker ziet niet de noodzaak in om expliciet in het ontwerp een termijn op te nemen.

De minister drukt de hoop uit dat het voorliggende ontwerp van decreet in de praktijk succesvol kan worden. Nochtans dient inzake de werking de nodige realiteitszin aan de dag gelegd. Een evalu-

atie zal zich hoe dan ook opdringen. De minister is geen voorstander van een experimentele aanpak.

De heer Paul Deprez benadrukt dat de mobilisatie van meer risicokapitaal en het bevorderen van participaties een verzuhting is die reeds geruime tijd leeft bij de Vlaamse ondernemers. Dit decreet komt hieraan tegemoet, daarenboven zal dit ontwerp van decreet eveneens bijdragen tot een mentale reconversie in de Vlaamse ondernemingen, die echter vragende partij zijn voor voldoende rechtszekerheid.

De minister preciseert nog dat bij de opmaak van de begroting 1996, een eenmalige budgettaire inschrijving werd verricht, ten belope van 40 miljoen frank bij wijze van experiment, met het oog op de uitwerking van het thans voorliggende ontwerp van decreet. De minister attendeert de Commissie dat de zinsnede in de Memorie van Toelichting, (Stuk 473 (1996-1997) – Nr. 1, blz. 4) die luidt als volgt : "De Vlaamse regering engageerde zich met de begroting 1996 als het ware enkel voor een eerste proefjaar", aldus dient geïnterpreteerd. De budgettaire weerslagberekening in de memorie werd voor 5 jaar theoretisch vastgesteld. De methodiek voor de volgende jaren is dezelfde.

Het kan volgens de heer Karel De Gucht niet de bedoeling zijn dat, eens dit ontwerp is gestemd, de werkingskracht ervan zou beperkt worden tot een termijn van vijf jaar. Na vijf jaar kan men dit wetgevend initiatief op zijn merites beoordelen en hieruit de nodige conclusies trekken. Ook in Nederland werden in de loop van de werkingsperiode van de garantieregeling voldoende bijstellingen aangebracht.

Wellicht dient de suggestie van de heer Didier Ramoudt begrepen als een signaal voor de eerste vijf jaar.

Garanties ten aanzien van een volgend legislatuurparlement zijn, volgens de heer Carlos Lisabeth natuurlijk niet mogelijk, vermits een decreet steeds kan worden gewijzigd of opgeheven door een nieuw decreet, dat dan wellicht zal tot standkomen met andere meerderheden. Spreker begrijpt wel de bezorgdheid van de heer Didier Ramoudt, inzake het behoud van de rechtszekerheid.

De heer Karel De Gucht wijst erop dat wel in artikel 15 kan worden ingeschreven dat dit decreet geldig is voor een initiële periode van 5 jaar, periode waarna een decreetsevaluatie kan worden doorgevoerd. Naar de participatiemaatschappijen dient een duidelijke boodschap te worden gegeven, dat

deze garantieregeling een werkbaar instrument zal zijn naar de toekomst toe voor de participatiemaatschappijen. De participatiemaatschappijen stellen zich immers prioritair de vraag of deze binnen een normale investeringstermijn van vijf jaar, met dit nieuwe legistieke instrument zullen kunnen werken. Het mag niet voorgesteld worden als een tijdelijke zaak, maar eerder als een instrument ter bevordering van de oprichting van nieuwe participatiemaatschappijen.

In deze context wijst de heer Jacques Laverge op de bepalingen van artikel 9, § 1, die wel het probleem regelen van de uitvoering van de overeenkomsten, maar die geen rekening houden met de modaliteit waarbij participatiemaatschappijen afhaken na een periode van b.v. 1 jaar. Artikel 9, § 1 luidt als volgt : "De waarborg wordt toegekend voor een periode van maximum 5 jaar, die een aanvang neemt zes maanden nadat de overeenkomst in werking is getreden". Participatiemaatschappijen kunnen echter evenwel ook afhaken. Quid met hun toekomstperspectieven ? Voor nieuwe startende participatiemaatschappijen kunnen er echter problemen rijzen.

Artikel 15 wordt aangenomen met 13 stemmen.

EINDSTEMMING

Vooraleer tot de eindstemming over te gaan, beslist de commissie eenparig, op verzoek van de voorzitter, conform de bepaling van artikel 65, punt 1, b) van het Reglement van het Vlaamse Parlement, een tweede lezing te houden.

Het ontwerp van decreet wordt, zoals hoger gecorrigeerd en geamendeerd in eerste lezing aangenomen met 8 stemmen bij 5 onthoudingen.

Tweede lezing

Op haar vergadering van 6 februari 1997 heeft de Commissie voor Werkgelegenheid en Economische Aangelegenheden een tweede lezing gehouden over de geamendeerde artikelen. De tekst aangenomen door de Commissie in eerste lezing, waarbij de in eerste lezing aangenomen amendementen en aangebrachte wijzigingen cursief zijn gedrukt, is in bijlage opgenomen (Bijlage 3)

Opschrift

De amendementen in eerste lezing aangebracht aan het opschrift worden met 11 stemmen eenparig aangenomen.

Artikel 2

1° en 2°

Naast de rechtzetting van een aantal materiële onvolkomenheden in 1° en 2°, stelt de heer Karel De Gucht, teneinde in 2° de tekst van het tweede en derde lid beter op elkaar af te stemmen, volgende tekstcorrectie voor :

"zowel het maatschappelijk doel als de reëel uitgevoerde activiteiten omvatten hoofdzakelijk het verstrekken van risicokapitaal aan ondernemingen, andere dan met haar verbonden ondernemingen ; waarbij verbonden ondernemingen dient begrepen in de zin van hoofdstuk III, Deel I, IV.A van de bijlage bij het koninklijk besluit van 8 oktober 1976 met betrekking tot de jaarrekening van de ondernemingen, gewijzigd bij artikel 3 van het koninklijk besluit van 6 maart 1990 en bij artikel 11 van het koninklijk besluit van 30 december 1991 ;

Op 3° worden geen opmerkingen geformuleerd.

De amendementen in eerste lezing aangebracht bij artikel 2 en de hierboven geformuleerde bijkomende tekst- en taalcorrecties worden met 11 stemmen eenparig aangenomen.

Artikel 3

Op 1° worden geen bijzondere opmerkingen geformuleerd.

2°

De heer Leo Cannaerts stelt voor om in 2° na het woord "verkrijgen" een komma in te voegen.

littera d)

Hier ontstaat een gedachtewisseling in de Commissie over de juiste schrijfwijze van het begrip "de minimis" faciliteit, vermits voor dit begrip in het ontwerp van decreet verschillende schrijfwijzen worden gehanteerd.

De minister verduidelijkt dat de correcte schrijfwijze als volgt luidt "de minimis" faciliteit en ontleend is aan de Europese wetgeving terzake.

3°

Ook hier worden enkele taalcorrecties aangebracht, teneinde de leesbaarheid van littera a) te verbeteren.

littera e) en f)

In het tweede lid van littera f) wordt op verzoek van de Minister op de laatste regel een tekstcorrectie aangebracht, waarbij de laatste regel luidt als volgt : " rechtstreeks of onrechtstreeks voor rekening van het Vlaamse Gewest gebeurt".

4° geeft geen aanleiding tot bijzondere opmerkingen.

De hierboven voorgestelde tekst- en taalcorrecties, alsmede de amendementen in eerste lezing aangebracht bij artikel 3 worden met 11 stemmen eenparig aangenomen.

Artikelen 4, 5 en 6

De amendementen in eerste lezing aangebracht bij deze artikelen worden met 11 stemmen eenparig aangenomen

Artikel 8

Artikel 8, § 1

Op 2° en 3° worden geen bijzondere opmerkingen geformuleerd.

De heer Leo Cannaerts vraagt zich vervolgens af of het wellicht geen aanbeveling verdient om in § 1, 4° weg te laten en verwijst hiervoor naar artikel 9, waarin de percentages zijn opgenomen. Na een korte gedachtewisseling tussen de heren Leo Cannaerts, Robert Voorhamme en Minister Eric Van Rompuy, beslist de commissie eenparig met 11 stemmen tot het behoud van 4° in § 1 van dit artikel.

Op 5° worden geen bijzondere opmerkingen geformuleerd.

In 6° wordt op de tweede regel het woord "dienen" vervangen door het woord "dient".

Artikel 8, § 2

§ 2. Er wordt door de heer Karel De Gucht voorgesteld na het woord "voldoen" het woord "en" in te voegen.

De hierboven voorgestelde tekstcorrecties en de amendementen aangebracht bij artikel 8 in eerste lezing worden met 11 stemmen eenparig aangenomen.

Artikel 9

In § 2, tweede alinea, dient het tekstgedeelte tegenover de tweede streep als volgt gelezen:

" - bij een achtergestelde lening bedraagt de waarborg 20 procent, 25 procent, 30 procent, 30 procent en 30 procent".

De hierboven voorgestelde tekstcorrectie en de amendementen aangebracht bij artikel 9 in eerste lezing worden met 11 stemmen eenparig aangenomen.

Artikel 11

Op dit artikel worden geen bijzondere opmerkingen geformuleerd.

De amendementen aangebracht bij dit artikel in eerste lezing worden eenparig aangenomen met 11 stemmen

Artikel 12

Punt 2 wordt § 2. Vervolgens stelt de heer Karel De Gucht in § 2 van artikel 12 voor om voor de woorden : " de mogelijke vormen van controle en rapportering" het woord "en " in te voegen.

De hierboven voorgestelde tekstcorrectie en de amendementen aangebracht in eerste lezing bij dit artikel worden eenparig aangenomen met 11 stemmen.

Artikel 14

De amendementen aangebracht bij dit artikel in eerste lezing worden eenparig aangenomen met 11 stemmen.

Verklaringen voor de eindstemming in tweede lezing

De heer Karel De Gucht motiveert de onthouding van de VLD-fractie als volgt. Het ontwerp van decreet schept onvoldoende duidelijkheid over de onafhankelijkheid van het Vlaams Waarborgfonds. Daarenboven is de VLD eerder voorstander van een degressieve dekking, terwijl in het thans voorliggende ontwerp van decreet eerder de nadruk wordt gelegd op een progressieve dekkingsgraad. In deze context kondigt de heer Karel De Gucht de indiening aan van amendementen in plenaire vergadering.

De heer Jos Stassen motiveert zijn onthouding bij de eindstemming, door erop te wijzen dat het ontwerp van decreet in feite, ondanks een eerste positieve aanzet, toch nog onvoldoende de nadruk legt op het belang van de ecologische impact bij de garantieregeling voor innovatieve hoogtechnologische projecten.

* *

*

De commissie neemt de aldus gecorrigeerde tekst van het ontwerp van decreet in tweede lezing aan, met 6 stemmen bij 5 onthoudingen.

De verslaggever,

De voorzitter,

Eddy SCHUERMANS Robert VOORHAMME

TEKST AANGENOMEN DOOR DE COMMISSIE

Ontwerp van decreet

tot regeling van de toekenning van een waarborg als verliesgarantie voor het verstrekken van risicokapitaal

Artikel 1

Dit decreet regelt een gewestaangelegenheid als bedoeld in artikel 39 van de Grondwet.

Artikel 2

In dit decreet wordt verstaan onder :

1° ondernemingen :

natuurlijke personen die koopman zijn of een zelfstandig beroep uitoefenen, de handelsvennootschappen en de vennootschappen die de rechtsvorm van een handelsvennootschap hebben aangenomen en die beschikken over een exploitatiezetel in het Vlaamse Gewest, of zich ertoe verbinden in het Vlaamse Gewest een exploitatiezetel te vestigen, ongeacht of zij naar Belgisch dan wel naar buitenlands recht werden opgericht. Indien wettelijk vereist dienen zij houder te zijn van een BTW-nummer. Zij dienen ingeschreven te zijn in hetzij het handelsregister, hetzij het register van de burgerlijke vennootschappen of het ambachtsregister afhankelijk van hun juridische hoedanigheid.

Bovendien moeten zij voor het verkrijgen van de waarborg en voor het behoud ervan voldoen aan de voor hen van toepassing zijnde wettelijke bepalingen betreffende vestiging, uitbreiding en exploitatie, alsook aan de vigerende milieureglementering ;

2° participatiemaatschappij :

publiek- of privaatrechtelijke rechtspersonen, ongeacht hun nationaliteit, opgericht in de vorm van een vennootschap, en die aan de volgende voorwaarde voldoet :

zowel het maatschappelijk doel als de reëel uitgevoerde activiteiten omvatten hoofdzakelijk het verstrekken van risicokapitaal aan ondernemingen,

andere dan met haar verbonden ondernemingen ; waarbij verbonden ondernemingen dient begrepen in de zin van hoofdstuk III, Deel I, IV.A. van de bijlage bij het koninklijk besluit van 8 oktober 1976 met betrekking tot de jaarrekening van de ondernemingen, gewijzigd bij artikel 3 van het koninklijk besluit van 6 maart 1990 en bij artikel 11 van het koninklijk besluit van 30 december 1991 ;

3° participatie :

aandelen, uitgegeven door een onderneming, rechtstreeks geplaatst bij een participatiemaatschappij die daarop stort in contanten, ongeacht of deze terzelfder tijd ook winstbewijzen verwerft ;

4° achtergestelde lening :

het verstrekken van fondsen op achtergestelde basis betekent dat in situaties van samenloop van alle schuldeisers op het gehele vermogen van de debiteur of emittent, met name bij diens faillissement, aanvraag tot gerechtelijk akkoord of vrijwillige of gedwongen vereffening, de achtergestelde schuldeiser onherroepelijk afstand doet van zijn recht op een gelijke behandeling ten opzichte van de andere niet-bevoorrechte schuldeisers ; de achtergestelde schuldeiser aanvaardt, met andere woorden, dat de debiteur of emittent, in diezelfde situaties van samenloop, slechts verplicht is hem te betalen nadat vooraf alle andere schuldeisers zijn betaald of de nodige sommen hiertoe in consignatie zijn gegeven ;

5° risicokapitaal :

participatie en/of achtergestelde lening door de participatiemaatschappij ter beschikking gesteld van een onderneming.

Artikel 3

§ 1. De waarborg kan alleen worden verkregen en behouden voorzover er een aanwijsbare band is tussen doel en risicokapitaal, waarbij het doel ertoe moet strekken de onderneming via risicokapitaal start- of groeimogelijkheden te geven in toekomstgerichte activiteiten of procédés ;

§ 2. Opdat de participatiemaatschappij de waarborg zou verkrijgen, moet de onderneming, waarvoor om de waarborg wordt verzocht, tevens voldoen aan volgende voorwaarden :

a) het aantal werknemers mag niet meer dan 100 bedragen. Het aantal kan berekend worden hetzij aan de hand van de criteria vastgesteld in het koninklijk besluit van 4 augustus 1996 betreffende de sociale balans, hetzij op basis van een RSZ-attest met vermelding van het aantal gepresteerde arbeidsdagen en de arbeidsregeling ;

b) een jaaromzet hebben van ten hoogste 40 miljoen ECU of een balanstotaal van maximaal 27 miljoen ECU ;

c) geen 25 procent van het maatschappelijk kapitaal mag in het bezit zijn van een of meerdere grote ondernemingen, met uitzondering van openbare investeringsmaatschappijen of participatiemaatschappijen of institutionele beleggers, mits geen controle wordt uitgeoefend ;

d) zich engageren de Europese "de minimis" faciliteit van 6 maart 1996 na te leven en meer bepaald de voorwaarde dat alle directe steun die zij zullen verwerven niet hoger zal zijn dan 100.000 ECU over een periode van 3 jaar ingaand vanaf de toekenning tot waarborgverlening.

Indien de begunstigde onderneming niet wenst te opteren voor toepassing van de "de minimis" faciliteit wordt onderhavige garantieregeling als steun in de zin van artikel 92, lid 1, van het Europees Verdrag beschouwd. De onderneming dient dan de directe steun die impliciet is in de garantieregeling te verrekenen in de steunplafonds die door de Europese Commissie opgelegd worden voor specifieke investeringen ;

e) niet uitgesloten zijn van het recht op expansiesteun door of krachtens de wetten van 30 december 1970 betreffende de economische expansie, 4 augustus 1978 tot economische heroriëntering of het decreet van 15 december 1993 tot bevordering van de economische expansie in het Vlaamse Gewest en hun uitvoeringsbesluiten en toepassingsrichtlijnen.

De Vlaamse regering zal de wijze van berekening van tewerkstelling, balanstotaal, jaaromzet en maatschappelijk kapitaal bepalen conform de Europese kaderregeling met betrekking tot het midden- en kleinbedrijf van 23 juli 1996, aangepast bij aanbeveling van de Europese Commissie van 3 april 1996.

Op basis van een aanmelding "Staatssteun N 261/96" bij de Europese Commissie werd onderhavige waarborgregeling als vallend onder de "de minimis" faciliteit beoordeeld, waardoor deze niet

ressorteert onder artikel 92, lid 1, en artikel 93, lid 3, van het EG-verdrag. Omdat de "de minimis" faciliteit wordt nageleefd kan de Vlaamse regering de omstandigheden bepalen waarin kan worden afgeweken van de restricties met betrekking tot de ondernemingsdefinitie op het gebied van omzet, balanstotaal en het onafhankelijkheidscriterium ;

§ 3. De participatiemaatschappij moet aan de volgende voorwaarden voldoen om de waarborg te verkrijgen en te behouden :

a) het bewijs dient geleverd te worden dat de participatiemaatschappij financieel in de voorwaarden verkeert om haar statutaire doelstellingen te halen ;

b) de participatiemaatschappij mag geen sociale en/of fiscale achterstallen hebben en dient een reglementaire boekhouding te voeren ;

c) de jaarrekening van de participatiemaatschappij dient tijdig neergelegd te zijn bij de Balanscentrale van de Nationale Bank ;

d) de participatiemaatschappij dient te beschikken over een commissaris-revisor en zal op elk ogenblik inzage geven in de boekhouding, inlichtingen verschaffen op aanvraag en alle medewerking verlenen aan de bevoegde diensten van het ministerie van de Vlaamse Gemeenschap of de door haar aangestelde instellingen met het oog op de toepassing van dit decreet ;

e) de participatiemaatschappij dient er zich toe te verbinden en het bewijs te leveren tijdens de waarborgperiode minimum 1 dag per maand te zorgen voor de begeleiding van het bedrijf en ondersteuning van het bedrijfsmanagement. De Vlaamse regering bepaalt wat onder begeleiding dient te worden verstaan en bepaalt er tevens de modaliteiten van ;

f) de participatiemaatschappij beoogt met de risicokapitaalverstrekking voornamelijk winst op middellange en lange termijn en kan beroep doen op een substantiële ervaring of deskundigheid in het verstrekken van risicokapitaal.

De dochtervennootschappen van voor rekening van het Vlaamse Gewest handelende publiekrechtelijke investeringsmaatschappijen en de ermee verbonden afzonderlijke fondsen, kunnen deze waarborgregeling niet krijgen indien het risicokapitaal dat zij verstrekken rechtstreeks of onrechtstreeks voor rekening van het Vlaamse Gewest gebeurt.

§ 4. De Vlaamse regering kan bijzondere voorwaarden bepalen waaraan de aanvragers en de ondernemingen, waarin geparticipeerd wordt of waaraan een achtergestelde lening wordt toegekend, moeten voldoen teneinde de waarborg te verkrijgen of te behouden.

Artikel 4

De ondernemingen, waarop het decreet van 31 juli 1990 tot reorganisatie van de Vlaamse Commissie voor Preventief Bedrijfsbeleid van toepassing is, dienen zich te verbinden de aanbevelingen van deze Commissie op te volgen, tenzij gegrond bevonden tegenargumentatie, overeenkomstig de procedure voorzien in het decreet van 31 juli 1990, willen zij in aanmerking komen voor de toekenning en/of het behouden van de waarborg.

Artikel 5

De participatiemaatschappij en de aandeelhouders en/of de onderneming sluiten een overeenkomst betreffende het verlenen van risicokapitaal, onder voorbehoud van het verlenen van de waarborg.

Op grond van deze overeenkomst dient de participatiemaatschappij bij het Vlaamse Waarborgfonds bedoeld bij artikel 14 van het decreet van 15 december 1993 tot bevordering van de economische expansie in het Vlaamse Gewest, een aanvraag in tot het verkrijgen van de waarborg.

Het Vlaamse Waarborgfonds kan de vorm van de aanvraag vaststellen.

Artikel 6

De Vlaamse regering stelt, op advies van het Vlaamse Waarborgfonds, het intern werkingsreglement van het beheerscomité van het Vlaamse Waarborgfonds inzake waarborg voor risicokapitaal vast. Het werkingsreglement bepaalt de wijze van beoordelen van de voorwaarden waaronder de waarborg wordt verleend, van de investeringscriteria, het ondernemingsplan en het financieringsplan, de voortgangsbewaking- en begeleidingswerkzaamheden, de mee te delen documenten en de mogelijke vormen van controle en rapportering.

Het Vlaamse Waarborgfonds beslist over de toekenning van de waarborg overeenkomstig het werkingsreglement.

Artikel 7

Onverminderd de verplichtingen die hun door een wet, een decreet of een besluit zijn opgelegd en buiten de gevallen waarin ze in rechte dienen te getuigen, mogen de leden van het beheerscomité van het Vlaamse Waarborgfonds, de ambtenaren die hen bijstaan en de externe deskundigen die in opdracht van voornoemd comité analyses hebben verricht, geen ruchtbaarheid geven aan de gegevens of feiten waarvan zij bij het uitvoeren van hun opdracht kennis krijgen.

Alle personen die ambtshalve van deze gegevens of feiten kennis krijgen hebben dezelfde zwijgplicht.

Artikel 8

§ 1. De participatie of achtergestelde lening dient aan de volgende voorwaarden te voldoen om in aanmerking te kunnen komen voor de waarborgverlening :

1° de minimumduur van de achtergestelde leningen is 7 jaar, de participatie is in principe onbeperkt in de tijd ;

2° het minimumbedrag van de te waarborgen participatie dient per onderneming 3 miljoen frank te bedragen, bij achtergestelde lening of beide samen dient dit per onderneming minstens 5 miljoen frank te belopen, het maximumbedrag is 40 miljoen frank. Het maximaal gewaarborgde gedeelte wordt bepaald in artikel 9. De participatie kan slechts gewaarborgd worden ten belope van het in contanten volstorte bedrag ;

3° het verstrekt risicokapitaal mag de participatiemaatschappij niet in de mogelijkheid stellen meerderheidsaandeelhouder te worden ;

4° het gewaarborgd gedeelte kan per onderneming maximaal 20 miljoen frank bedragen ;

5° het rendement op het eigen vermogen en de achtergestelde leningen, inclusief het niet-gewaarborgde deel, uitgekeerd aan de verstrekkers ervan, mag gedurende de waarborgperiode niet hoger liggen dan de rentevoet van de lineaire obligaties op

vijf jaar, vermeerderd met een risicopremie van 2,5 procent, tenzij de door de Europese Commissie gehanteerde referentierentevoet van de lidstaat hoger ligt. Tevens dient de rentevoet van de achtergestelde lening(en) minstens gelijk te zijn aan de door de Europese Commissie gehanteerde referentierentevoet van de lidstaat en moet het financieringsplan op een realistische wijze een zelfde minimumrendementsverwachting met betrekking tot de totale participatie onderbouwen.

Onder rendement wordt verstaan : dividenden, rente, tantièmes en managementsvergoedingen, tenzij deze overeenstemmen met geleverde prestaties at arm's length volgens criteria die zijn opgenomen in het intern reglement van het beheerscomité van het Vlaamse Waarborgfonds ;

6° de aflossing van de niet-converteerbare achtergestelde leningen of van het gedeelte ervan dat niet converteerbaar is, dient in gelijke, jaarlijkse, halfjaarlijkse, driemaandelijks of maandelijks schijven plaats te vinden, terwijl een vrijstelling van minstens 2 jaar contractueel dient te worden ingebouwd, voor de terugbetaling van het principaal ;

7° als de waarborg betrekking heeft op een participatie en op een achtergestelde lening, wordt de waarborg vooreerst aangerekend op de participatie ;

8° winstbewijzen ressorteren niet onder de waarborgregeling.

§ 2. De Vlaamse regering kan te allen tijde extra voorwaarden bepalen, onder meer met betrekking tot de voorwaarden waaraan geoorloofde inkoop van eigen aandelen met toepassing van artikel 52 bis van de gecoördineerde wetten op de handelsvennootschappen moet voldoen en op portageovereenkomsten en andere financiële technieken die van aard kunnen zijn het oorspronkelijke risico van de participatiemaatschappij te verkleinen ten nadele van de onderneming.

Artikel 9

§ 1. Nadat het Vlaamse Waarborgfonds de waarborg heeft toegekend, treedt de overeenkomst inzake risicokapitaal, gesloten tussen de onderneming en de participatiemaatschappij, in werking. De waarborg wordt toegekend voor een periode van maximaal 5 jaar, die een aanvang neemt zes

maanden nadat de overeenkomst in werking is getreden.

§ 2. De waarborg wordt toegekend voor de terugbetaling aan de participatiemaatschappij van het definitieve verlies op het gewaarborgd gedeelte van het risicokapitaal.

Het gewaarborgd gedeelte wordt bepaald door de hierna vermelde percentages toe te passen op de volstorte te waarborgen participatie en/of achtergestelde lening, waarbij dit meteen het maximaal mogelijk terugbetaalbare verlies inhoudt. De percentages bedragen :

– bij een participatie 30 procent van het verlies het eerste jaar, 40 procent het tweede jaar, 50 procent het derde jaar, 50 procent het vierde jaar, 50 procent het vijfde jaar ;

– bij een achtergestelde lening bedraagt de waarborg respectievelijk 20 procent, 25 procent, 30 procent, 30 procent en 30 procent.

De Vlaamse regering bepaalt wat onder definitief verlies moet worden verstaan, hoe het berekend wordt en op welke wijze en in welke verhouding het dividend, voortvloeiend uit de vereffening of uit het faillissement van de onderneming, moet worden aangerekend tussen de participatiemaatschappij en het Vlaamse Waarborgfonds.

§ 3. De toekenning van de waarborg is afhankelijk van het betalen van een eenmalige bijdrage door de participatiemaatschappij van 0,875 procent op het bedrag van het verstrekt risicokapitaal, waarvoor de waarborg wordt gevraagd aan het Vlaamse Waarborgfonds. Er zijn geen bijdragekosten voor de onderneming.

Artikel 10

De participatiemaatschappij dient, in de vorm te bepalen door de Vlaamse regering, een aanvraag in tot terugbetaling bij het Vlaamse Waarborgfonds. Het beheerscomité beslist over de aanvraag. Het beheerscomité vordert jaarlijks de terugbetaalde verliezen terug ten laste van het Fonds voor economische expansie en regionale reconversie – kleine ondernemingen, bedoeld in artikel 2, § 4, van het decreet van 21 december 1990 houdende begrotingstechnische bepalingen alsmede bepalingen tot begeleiding van de begroting 1991.

Artikel 11

Het totale bedrag aan bij toepassing van dit decreet openstaande risico's wordt vastgesteld op een omloop van 3 miljard frank met mogelijkheid voor de Vlaamse regering dit bedrag met schijven van telkens 1 miljard frank te verhogen tot maximaal 5 miljard frank.

Artikel 12

§ 1. Bij niet-naleving van de opgelegde voorwaarden vervalt de waarborg.

De Vlaamse regering bepaalt in welke bijkomende gevallen de toegekende waarborg wordt ingetrokken.

§ 2. De Vlaamse regering bepaalt hoe de overdracht van het gewaarborgde risicokapitaal naar een andere participatiemaatschappij wordt geregeld, welke de gevolgen zijn op de waarborgverlening in geval van overdracht of verkoop, geheel of gedeeltelijk, van het bedrijf dat het gewaarborgde risicokapitaal heeft bekomen en de mogelijke vormen van controle en rapportering.

Artikel 13

Het willig en oneigenlijk beroep dient te worden ingeleid bij het beheerscomité van het Vlaamse Waarborgfonds, het hiërarchisch beroep bij de Vlaamse regering en het eindberoep bij de Raad van State of een burgerlijke rechtbank.

Artikel 14

In artikel 14, § 2, eerste zin, van het decreet van 15 december 1993 tot bevordering van de economische expansie in het Vlaamse Gewest wordt het woord "twaalf" vervangen door de woorden "maximum dertien".

Artikel 14, § 2, 1°, van hetzelfde decreet wordt als volgt gewijzigd :

"vijf leden op voordracht van de Vlaamse regering van wie minstens twee leden aanwijsbare ervaring hebben inzake risicokapitaal.

De Vlaamse regering legt bij besluit de rechtspersoonlijkheid van het Vlaamse Waarborgfonds, de

toewijzing van het beheerscontract, de samenstelling van het beheerscomité en de onverenigbaarheden vast. Deze regeling vindt ingang op 1 januari 1999."

Artikel 15

De Vlaamse regering bepaalt de datum waarop dit decreet in werking treedt.

BLANCO

BIJLAGEN

BIJLAGE 1 :**Lijst van de uitgesloten sectoren wet '70, wet '78 en decreet '93****met opdeling wat :**

- * Europees is geregeld ;**
- * wettelijk is bepaald ;**
- * en via uitvoeringsbesluit of richtlijn**

> *Opmerking : deze lijst geldt niet voor de toekenning van de gewestwaarborg*

- U 1. Zuivere overheids- en monopolie-ondernemingen, in het bijzonder op het domein van energie- en waterproductie en -distributie ;
- EU 2. ondernemingen waarvan het aandelenkapitaal rechtstreeks of onrechtstreeks voor meer dan 50% in handen is van de overheid, tenzij de Europese Commissie de voorgenomen steun in overeenstemming acht met de geldende concurrentieregels. Deze dossiers worden vooraf aangemeld bij de Europese Commissie ;
- U + R 3. franchising en traditionele groot- en kleinhandel (niet de distributiecentra of logistieke centra), warenhuizen, supermarkten en dienstverlenende ondernemingen louter ten behoeve van deze.

Als kleinhandel wordt beschouwd : het wederverkopen op gewone wijze voor eigen rekening en in eigen naam van goederen aan verbruikers en kleine gebruikers, zonder deze goederen andere behandelingen te doen ondergaan dan die welke in de handel gebruikelijk zijn.

Als groothandel wordt beschouwd : voor eigen rekening goederen aankopen bij verschillende leveranciers om ze door te verkopen aan voortverkopers, verwerkers van goederen, beroepsverbruikers of collectiviteiten ;
- U 4. banken, kredietinstellingen, verzekeringsinstellingen, expertisebureaus ;
- U 5. professionele en interprofessionele organisaties ;
- U 6. vrije beroepen en hun verenigingen ;
- U + R 7. sport-, cultuur- / en horecacentra, met uitzondering van verblijfs- en toeristisch-recreatieve investeringen ;
- U 8. bejaardentehuizen en kinderopvangcentra ;
- U 9. niet-industriële medische sector ;
- U 10. openbare besturen en verenigingen van openbare besturen ;
- U + R 11. landbouw, tuinbouw en veeteelt, ressorterend onder het steunregime van het Vlaams Landbouw-investeringsfonds. / De vleessector (slachtingen en vleesverwerking) en de pluimveesector die niet voldoen aan de sanitaire IVK-normen ;
- U 12. amusementsspelen, lunaparken e.d. ;

EU + sommige overgenomen in U :

13. sectoren en subsectoren waarvoor bijzondere reglementeringen van de Europese Unie de uitsluiting of bepaalde uitsluitingen bepalen of waarvoor geheel of gedeeltelijk andere steunreglementeringen gelden :

- ijzer- en staalindustrie ;
- scheepsbouw ;
- synthetische vezels ;
- automobiellindustrie ;
- land- en bosbouw ;
- tuinbouw, -proeftuinen en -centra ;
- visserij en aquicultuur ;
- vervoer ;
- luchtvaart ;
- kolenwinning ;
- toerisme ;
- opiniepers ;

U + R 14. zuivere vastgoedactiviteit / (koop, verkoop, verhuring, ... als statutair doel), tenzij het gaat om de patrimoniummaatschappij van een groep die enkel voor de eigen groep werkt ;

U 15. onderwijs ;

U 16. audiovisuele sector, voor zover deze ressorteert onder hoofdstuk II, art. 5, van het decreet houdende bepalingen tot begeleiding van de begroting van het jaar 1994 (B.S. van 22 december 1993) ;

R 17. beschutte werkplaatsen.

3.3 Uitgesloten sectoren

De volgende sectoren en ondernemingen komen niet in aanmerking voor subsidiëring onder deze richtlijnen. De bevoegde Vlaamse minister kan deze lijst te allen tijde wijzigen :

U 1. de sector van de banken en andere financiële instellingen ;

U 2. de verzekeringssector (expertisebureaus inbegrepen) ;

U 3. de vastgoedsector (koop, verkoop, verhuring) ;

U 4. de energiesector (gas, elektriciteit, water) ;

U 5. de vrije beroepen, alsmede de verenigingen door deze personen gevormd voor de uitoefening van deze vrije beroepen, ongeacht de rechtsvorm van deze verenigingen (geneesheren, apothekers, tandartsen, paramedische beroepen, dierenartsen, advocaten en notarissen, ...), uitgesloten krachtens het artikel 4 van het KB van 10 oktober 1978 (B.S. van 24 oktober 1978) ;

> *uitz. : komen wel in aanmerking : de vrije beroepen die rechtstreeks verband houden met de economische activiteit van de KO.*

W 6. de professionele en interprofessionele organisaties ;

W 7. bedrijven in de sector landbouw, tuinbouw, hydrocultuur, veeteelt, bosbouw, boomkwekerijen, viskweek en visvangst, aqua- en aquicultuur en jacht ;

- R 8. sommige ondernemingen die behoren tot de sector recreatie of diensten aan personen :
- a) drankgelegenheden die niet van een hotel of restaurant deel uitmaken, alsmede frituren, snack-bars, ijs- en tearooms, e.d. ;
 - b) feestzalen die geen eigendom zijn van en niet uitgebaat worden door een restaurateur-traiteur ;
 - c) inrichtingen voor vertoningen van films, toneel en andere spektakels ; clubs, dranklokalen en dancings ;
 - d) sportcentra en recreatiedomeinen ;
 - e) videotheken (verhuring van video-opnamen en -toebehoren) ;
 - f) lunaparken, verhuren van amusementsspelen, go-carts, e.d. Tot deze sector behoren eveneens de activiteiten die verband houden met het verhuren van voorwerpen bestemd voor de recreatie, b.v. plezierboten, fietsen, stoelen, strandinstallaties, cafés spelen, videospelen, schouwburgtoebehoren en kostuums ;
 - g) kermisreizigers ;
- R 9. kappers, schoonheids- en daarmee gelijkgestelde instituten alsmede de eraan verbonden verkoop van dergelijke producten. Dierenverzorging, dierencrematoria en aanverwanten zijn eveneens uitgesloten ;
- R 10. verhuring van parkeerplaatsen en bergplaatsen ;
- R. 11. het organiseren van tentoonstellingen, beurzen, congressen en seminars, evenals de ruimten en accommodaties hiervoor ter beschikking gesteld ;
- R 12. exploitatie van benzinepompen en/of servicestations voor zover ze geen eigendom zijn van de zelfstandige ondernemer (carwash wordt wel aanvaard) ;
- R 13. bejaardentehuizen, bewaarplaatsen voor kinderen, beschutte werkplaatsen, huwelijks- en relatiebureaus, detectivebureaus ;
- U+R 14. de verenigingen zonder winstoogmerk (VZW's) ;
- R 15. klinische laboratoria of laboratoria voor medische analyses ;
- W+R 16. de openbare besturen en verenigingen van openbare besturen ;
- EU 17. de zeescheepvaart en visserij ;
- R 18. kunstenaars en kunstgalerijen ;
- R 19. alle instellingen waar vormen van praktisch en intellectueel onderwijs, scholing en onderricht gegeven worden o.a. autorijscholen, manèges, taal- en informaticacursussen, africhten van dieren, enz. ;
- EU 20. sectoren en subsectoren waarvoor bijzondere EU-reglementeringen de uitsluiting of bepaalde uitsluitingen bepalen, of waarvoor geheel of gedeeltelijk andere steunreglementeringen gelden : staal, scheepsbouw, synthetische vezels, automobiel, landbouw, visserij, vervoer, kolenwinning, enz. ;
- R 21. ondernemingen met als activiteit het inrichten van veilingen, markten, ... ;

R 22. logiesverstrekkende bedrijven die niet voldoen aan de classificatievoorwaarden om een hotel, motel of pension te exploiteren ;

EU 23. ondernemingen met als maatschappelijk doel het vrachttransport worden niet gesubsidieerd voor hun rollend materieel (cf. 3.2.3) ;

In bepaalde uitzonderlijke gevallen wordt toch subsidie toegekend bij aankoop van rollend/getrokken materieel :

a) ter stimulering van nieuw gecombineerd vervoer en belangrijke uitbreidingen : trein – vrachtwagen – zee- of binnenschip – vliegtuig.

Het moet hier gaan om een nieuwe lijn, nieuwe trafieken of een nieuw contract. Ook overheveling/omschakeling naar het gecombineerde vervoer komt in aanmerking.

Hiervoor dienen wel de nodige bewijsstukken te worden overgelegd. De vermindering van het wegtransport ten voordele van andere transportdragers moet eveneens duidelijk worden aangetoond. De steun geldt bij aankoop van getrokken materieel. Het getrokken materieel moet wel gedurende minimum 80 % van de tijd aangewend worden voor het gecombineerde vervoer ;

b) ter herstructurering van een onderneming of groep met dien verstande dat :

– een herstructureringsplan wordt overgelegd ;

– het aanbod beter op de vraag wordt afgestemd, voornamelijk door terzelfder tijd de capaciteit af te bouwen in deelsectoren met overaanbod, een beter benutten van de capaciteit, de omschakeling van louter weg- naar gecombineerd transport, samenwerkingsverbanden, enz. ;

c) ter stimulering van onderzoek en ontwikkeling (0 1 0), zoals b.v. onderzoek naar het gebruik van nieuwe lostechnieken in het gecombineerde vervoer, telematicatoepassingen op voorwaarde dat het om een eigen prototype gaat, enz. ;

d) voor ecologie-investeringen (enkel de meerkosten worden aanvaard), zoals b.v. de meerkosten van Euro-motoren.

R 24. ondernemingen die in hun productieproces een of meer van de volgende zwartelijststoffen als actieve stof (d.w.z. als grondstof, halffabrikaat, hulpstof of eindproduct) gebruiken (zie overzicht hierna).

R **ZWARTELIJSTSTOFFEN**

1. cadmium en cadmiumverbindingen ;

2. kwik en kwikverbindingen, behalve de uitzonderingsgevallen vermeld in de EG-richtlijn 79/117 van 21 december 1978 ;

3. cyaniden ;

4. PCB's en PCT's ;

5. organische (laag moleculaire) halogeenverbindingen, behalve de uitzonderingsgevallen vermeld in de EG-richtlijn 79/117 van 21 december 1978 ;

6. organische fosfor- en tinverbindingen ;

7. asbest en asbesthoudende stoffen ;
8. kankerverwekkende stoffen (cf. ARAB Titel II.3.2 – Art. 148 decies 2.3) :
- * benzidine en zijn zouten
 - * N,N'-dimethylbenzidine
 - * N,N'-diacetylbenzidine
 - * 2-aminobenzidine
 - * 3,3'-dichloorbenzidine
 - * ortho-tolidine
 - * 1- en 2-naftylamine
 - * N-nitrosodimethylamine
 - * 2-acetylaminofluoreen
 - * 4-aminodiphenyl
 - * dimethylaminozoabenzeen
 - * hydrazine
 - * 1,1'-4dimethylhydrazine
 - * N-dimethylnitrosamine
 - * ethyleenimine (aziridine)
 - * propyleenimine
 - * nikkelcarbonyl ;

9. persistente pesticiden (cf. EG-richtlijn 70/117 van 21 december 1978).

Deze lijst wordt voor eind 1997 geactualiseerd.

Legende : EU = Europese regeling / U = uitvoeringsbesluit / R = administratieve richtlijn / W = wet

BIJLAGE 2 :**Budgettaire analyse van het ontwerp van decreet tot regeling van de toekenning van een waarborg als verliesgarantie voor het verstrekken van risicokapitaal**

Tijdens de begrotingsbesprekingen 1996 werd het voorstel van waarborgregeling als nieuw initiatief weerhouden door de Vlaamse Regering. Ondermeer de positieve houding van de Inspectie van Financiën en Vesoc droegen hiertoe bij.

In de begroting 1996 werd 40 miljoen fr. verliesfinanciering voorzien. Het uitgangspunt van dit voorstel echter was het waarborgen van de participaties en de achtergestelde leningen zelf. Zo werd toen volgende voorlopige budgettaire benadering als uitgangspunt weerhouden :

risico-kapitaal:	800 miljoen fr
gewaarbord kapitaal à 50 % :	400 miljoen fr (max. 20 proefprojecten x 20)
verlies 1° jaar (10 %) :	40 miljoen fr (begroting '96)
verlies 2° jaar (25 % van saldo):	90 miljoen fr
verlies 3° jaar (25 % van saldo):	67,5 miljoen fr

In de hypothese dat jaarlijks eenzelfde aantal nieuwe projecten wordt opgestart, geeft dit gecumuleerd :

1° jaar:	40 miljoen fr
2° jaar:	130 miljoen fr
3° jaar:	197,5 miljoen fr

De Vlaamse regering engageerde zich met de begroting 1996 als het ware enkel voor een eerste proefjaar.

Bij de uitwerking van bijgaande ontwerpreglementering werd, na overleg met de sector van het risicokapitaal, afgestapt van het idee van een waarborgverlening voor de hoofdsom en werd geopteerd voor een gewaarborgde deelname in het verlies met als maximum 50 % van de hoofdsom. Dit brengt een nieuwe budgettaire benadering teweeg voor het Vlaamse Gewest. Ook in deze regeling wordt het plafond (20 miljoen fr gewaarborgd maximum deel/project) aangehouden.

De parameters van deze nieuwe regeling zijn:

theoretisch voorbeeld, dat tracht de praktijk zo dicht mogelijk te benaderen :

risicokapitaal :

- in jaar 1 wordt 400 miljoen fr potentieel gewaarborgd ; de markt kan meer kapitaal verstrekken doch voor de latere verliesafrekening komt slechts 400 miljoen fr in aanmerking
- vanaf jaar 2 komt er elk jaar een groei van 100 miljoen bij ;

globale slaagkans van 50%, onderverdeeld

- 1° jaar: 5 % verlies
- 2° jaar: 20 % verlies
- 3° jaar :15 % verlies
- 4° jaar : 5 % verlies
- 5° jaar : 5 % verlies

verliesgarantie

- 1° jaar : 30 %
- 2° jaar : 40 %
- 3° jaar : 50 %
- 4° jaar : 50 %
- 5° jaar : 50 %.

Dit geeft de volgende budgettaire weerslag, waarbij geen rekening werd gehouden met eventuele intresten, kosten en verrekening van ontvangen bijdragen en enkel werd uitgegaan van het luik participaties. Ook de invloed van het aantal dossiers ($\pm$ risicospreiding overheid) werd niet ingevoerd als parameter.

	potentieel verlies '96	'97	'98	'99	'00
jaar 1 (400)	20	80	60	20	20
garantietussenkomst in hoofdsom	6	32	30	10	10
jaar 2 (500)	/	25	100	75	25
garantietussenkomst in hoofdsom	7,5	40	37,5	12,5	
jaar 3 (600)	/	/	30	120	90
garantietussenkomst in hoofdsom			9	48	45
jaar 4 (700)	/	/	/	35	140
garantietussenkomst				10,5	56
jaar 5 (800)	/	/	/	/	40
garantietussenkomst					12
budgetbehoeften in hoofdsom	6	39,5	79	106	135,5
optrekken beheersovereenkomst voor opvolgingstaak	4	8	8	8	8
	10	47,5	87	114	143,5

Vanuit de sector werd ons gemeld dat de uitgangspunten eerder optimistisch zijn gelet op het feit dat deze regeling zich richt naar overwegend risico-participaties, wat meteen ook zijn invloed zal hebben op voormeld budgettaire uitgangspunt. Anderzijds gaat het berekeningsniveau uit van theoretische maxima-bedragen, wat opnieuw een (positieve) budgettaire impact kan hebben.

Met betrekking tot het begrotingsaspect zal in de beleidsuitvoering uiteraard binnen de totale vastleggingsmachtiging van het FEERR-KO worden gewerkt, zo niet zal de onderhavige reglementering worden verstrengd.

Bij de begrotingsopmaak 1997 werd uitgegaan van volgend principe gelet op de vertraging dat het garan tiemechanisme heeft opgelopen en de reeds toegewezen middelen 1996 : de theoretische verliesafrekening voorzien in de memorie van toelichting wordt als basis weerhouden voor inschrijving in de respectievelijke begroting met verrekening van de reële verliesafrekening elk volgend begrotingsjaar. Op die manier wordt een beperkt verliesrisico gestimuleerd en blijft het systeem zeker budgettair beheersbaar.

BIJLAGE 3 :**IN EERSTE LEZING DOOR DE COMMISSIE AANGENOMEN ARTIKELEN**

* De in eerste lezing aangenomen amendementen zijn cursief gedrukt

Opschrift

Ontwerp van decreet tot regeling van de toekenning van een waarborg als verliesgarantie voor het verstrekken van risicokapitaal

Artikel 1

Dit decreet regelt een gewestaangelegenheid als bedoeld in artikel 39 van de Grondwet.

Artikel 2

In dit decreet wordt verstaan onder :

1° ondernemingen :

natuurlijke personen die koopman zijn of een zelfstandig beroep uitoefenen, *de handelsvennootschappen en de vennootschappen die de rechtsvorm van een handelsvennootschap hebben aangenomen en die beschikken over een exploitatiezetel in het Vlaamse Gewest, of zich ertoe verbinden in het Vlaamse Gewest een exploitatiezetel te vestigen, ongeacht of zij naar Belgisch dan wel naar buitenlands recht werden opgericht. Indien wettelijk vereist dienen zij houder te zijn van een BTW-nummer. Zij dienen ingeschreven te zijn in hetzij het handelsregister, hetzij het register van de burgerlijke vennootschappen of het ambachtsregister afhankelijk van hun juridische hoedanigheid.*

Bovendien moeten zij voor het verkrijgen van de waarborg en voor het behoud ervan voldoen aan de voor hen van toepassing zijnde wettelijke bepalingen betreffende vestiging, uitbreiding en exploitatie, alsook aan de vigerende milieureglementering ;

2° participatiemaatschappij ;

publiek- of privaatrechtelijke rechtspersonen, ongeacht hun nationaliteit, opgericht in de vorm van een vennootschap, en die aan de volgende voorwaarden voldoen :

a) zowel het maatschappelijk doel als de reëel uitgevoerde activiteiten omvatten hoofdzakelijk het verstrekken van risicokapitaal aan ondernemingen, andere dan met haar verbonden ondernemingen ;

verbonden ondernemingen in de zin van hoofdstuk III, Deel I, IV.A. van de bijlage bij het koninklijk besluit van 8 oktober 1976 met betrekking tot de jaarrekening van de ondernemingen, gewijzigd bij artikel 3 van het koninklijk besluit van 6 maart 1990 en bij artikel 11 van het koninklijk besluit van 30 december 1991 ;

3° participatie :

aandelen, uitgegeven door een onderneming, rechtstreeks geplaatst bij een participatiemaatschappij die daarop stort in contanten, ongeacht of deze terzelfder tijd ook winstbewijzen verwerft ;

4° achtergestelde lening :

het verstrekken van fondsen op achtergestelde basis betekent dat in situaties van samenloop van alle schuldeisers op het gehele vermogen van de debiteur of emittent, met name bij diens faillissement, aanvraag tot gerechtelijk akkoord of vrijwillige of gedwongen vereffening, de achtergestelde schuldeiser onherroepelijk afstand doet van zijn recht op een gelijke behandeling ten opzichte van de andere niet-bevoorrechte schuldeisers ; de achtergestelde schuldeiser aanvaardt, met andere woorden, dat de debiteur of emittent, in diezelfde situaties van samenloop, slechts verplicht is hem te betalen nadat vooraf alle andere schuldeisers zijn betaald of de nodige sommen hiertoe in consignatie zijn gegeven ;

5° risicokapitaal :

participatie en/of achtergestelde lening door de participatiemaatschappij ter beschikking gesteld van een onderneming.

Artikel 3

1° de waarborg kan alleen worden verkregen en behouden voorzover er een aanwijsbare band is tussen doel en risicokapitaal, waarbij het doel ertoe moet strekken de onderneming via risicokapitaal start- of groeimogelijkheden te geven in toekomstgerichte activiteiten of procédés ;

2° opdat de participatiemaatschappij de waarborg zou verkrijgen moet de onderneming, waarvoor om de waarborg wordt verzocht, tevens voldoen aan volgende voorwaarden :

a) het aantal werknemers mag niet meer dan 100 bedragen. Het aantal kan berekend worden hetzij aan de hand van de criteria vastgesteld in het koninklijk besluit van 4 augustus 1996 betreffende de sociale balans, hetzij op basis van een RSZ-attest met vermelding van het aantal gepresteerde arbeidsdagen en de arbeidsregeling ;

b) een jaaromzet hebben van ten hoogste 40 miljoen ECU of een balanstotaal van maximaal 27 miljoen ECU ;

c) geen 25 procent van het maatschappelijk kapitaal mag in het bezit zijn van een of meerdere grote ondernemingen, met uitzondering van openbare investeringsmaatschappijen of participatiemaatschappijen of institutionele beleggers, mits geen controle wordt uitgeoefend ;

d) zich engageren de Europese "de minimis" faciliteit van 6 maart 1996 na te leven en meer bepaald de voorwaarde dat alle directe steun die zij zullen verwerven niet hoger zal zijn dan 100.000 ECU over een periode van 3 jaar ingaand vanaf de toekenning tot waarborgverlening.

Indien de begunstigde onderneming niet wenst te opteren voor toepassing van de "de minimis" faciliteit wordt onderhavige garantieregeling als steun in de zin van art. 92, lid 1, van het Europees Verdrag beschouwd. De onderneming dient dan de directe steun die impliciet is in de garantieregeling te verrekenen in de steunplafonds die door de Europese Commissie opgelegd worden voor specifieke investeringen ;

e) niet uitgesloten zijn van het recht op expansiesteun door of krachtens de wetten van 30 december 1970 betreffende de economische expansie, 4 augustus 1978 tot economische heroriëntering of het decreet van 15 december 1993 tot bevordering van de economische expansie in het Vlaamse Gewest en hun uitvoeringsbesluiten en toepassingsrichtlijnen.

De Vlaamse regering zal de wijze van berekening van tewerkstelling, balanstotaal, jaaromzet en maatschappelijk kapitaal bepalen conform de Europese kaderregeling met betrekking tot het midden- en kleinbedrijf van 23 juli 1996, aangepast bij aanbeveling van de Europese Commissie van 03 april 1996.

Op basis van een aanmelding "Staatssteun N 261/96 " bij de Europese Commissie werd onderhavige waarborgregeling als vallend onder de "de minimis" faciliteit beoordeeld, waardoor deze niet ressorteert onder artikel 92, lid 1, en artikel 93, lid 3, van het EG-verdrag. Omdat de "de minimis" faciliteit wordt nageleefd kan de Vlaamse regering de omstandigheden bepalen waarin kan worden afgeweken van de restricties met betrekking tot de ondernemingsdefinitie op het gebied van omzet, balanstotaal en het onafhankelijkheids-criterium ;

3° de participatiemaatschappij moet aan de volgende voorwaarden voldoen om de waarborg te verkrijgen en te behouden :

a) het bewijs dient geleverd te worden dat de participatiemaatschappij financieel in de voorwaarden verkeert om haar statutaire doelstellingen te halen ;

b) de participatiemaatschappij mag geen sociale en/of fiscale achterstallen hebben en dient een reglementaire boekhouding te voeren ;

c) de jaarrekening van de participatiemaatschappij dient tijdig neergelegd te zijn bij de Balanscentrale van de Nationale Bank ;

d) de participatiemaatschappij dient te beschikken over een commissaris-revisor en zal op elk ogenblik inzage geven in de boekhouding, inlichtingen verschaffen op aanvraag en alle medewerking verlenen aan de bevoegde diensten van het ministerie van de Vlaamse Gemeenschap of de door haar aangestelde instellingen met het oog op de toepassing van dit decreet ;

e) de participatiemaatschappij dient er zich toe te verbinden en het bewijs te leveren tijdens de waarborgperiode minimum 1 dag per maand te zorgen voor de *begeleiding* van het bedrijf en ondersteuning van het bedrijfsmanagement. *De Vlaamse regering bepaalt wat onder begeleiding dient te worden verstaan en bepaalt er tevens de modaliteiten van ;*

f) de participatiemaatschappij beoogt met de risicokapitaalverstrekking voornamelijk winst op middellange en lange termijn en *kan beroep doen op een substantiële ervaring of deskundigheid* in het verstrekken van risicokapitaal.

De dochtervennootschappen van voor rekening van het Vlaamse Gewest handelende publiekrechtelijke investeringsmaatschappijen en de ermee verbonden afzonderlijke fondsen, kunnen deze waarborgregeling niet krijgen indien het risicokapitaal dat zij verstrekken rechtstreeks of onrechtstreeks of voor rekening van het Vlaamse Gewest gebeurt.

4° De Vlaamse regering kan bijzondere voorwaarden bepalen waaraan de aanvragers en de ondernemingen, waarin geparticipeerd wordt of waaraan een achtergestelde lening wordt toegekend, moeten voldoen teneinde de waarborg te verkrijgen of te behouden

Artikel 4

De ondernemingen, waarop het decreet van 31 juli 1990 tot reorganisatie van de Vlaamse Commissie voor Preventief Bedrijfsbeleid van toepassing is, dienen zich te verbinden de aanbevelingen van deze Commissie op te volgen – *tenzij gegrond bevonden tegenargumentatie, overeenkomstig de procedure voorzien in het decreet van 31 juli 1990*, – willen zij in aanmerking komen voor de toekenning en/of het behouden van de waarborg.

Artikel 5

De participatiemaatschappij en de aandeelhouders en/of de onderneming sluiten een overeenkomst betreffende het verlenen van *risicokapitaal*, onder voorbehoud van het verlenen van de waarborg.

Op grond van deze overeenkomst dient de participatiemaatschappij bij het Vlaams Waarborgfonds bedoeld bij artikel 14 van het decreet van 15 december 1993 tot bevordering van de economische expansie in het Vlaamse Gewest, een aanvraag in tot het verkrijgen van de waarborg.

Het Vlaams Waarborgfonds kan de vorm van de aanvraag vaststellen.

Artikel 6

De Vlaamse regering stelt, op advies van het Vlaams Waarborgfonds, het *intern werkingsreglement van het beheerscomité van het Vlaams Waarborgfonds* inzake waarborg voor risicokapitaal vast. *Het werkingsreglement bepaalt de wijze van beoordelen van de voorwaarden waaronder de waarborg wordt verleend, van de investeringscriteria, het ondernemingsplan en het financieringsplan, de voortgangsbewaking- en begeleidingswerkzaamheden, de mee te delen documenten en de mogelijke vormen van controle en rapportering.*

Het Vlaams Waarborgfonds beslist over de toekenning van de waarborg overeenkomstig het werkingsreglement.

Artikel 7

Onverminderd de verplichtingen die hun door een wet, een decreet of een besluit zijn opgelegd en buiten de gevallen waarin ze in rechte dienen te getuigen, mogen de leden van het beheerscomité van het Vlaams Waarborgfonds, de ambtenaren die hen bijstaan en de externe deskundigen die in opdracht van voornoemd comité analyses hebben verricht, geen ruchtbaarheid geven aan de gegevens of feiten waarvan zij bij het uitvoeren van hun opdracht kennis krijgen.

Alle personen die ambtshalve van deze gegevens of feiten kennis krijgen hebben dezelfde zwijgplicht.

Artikel 8

§ 1. De participatie of achtergestelde lening dient aan de volgende voorwaarden te voldoen om in aanmerking te kunnen komen voor de waarborgverlening :

1° de minimumduur van de achtergestelde leningen is 7 jaar, de participatie is in principe onbeperkt in de tijd ;

2° het minimumbedrag van de *te waarborgen* participatie dient per *onderneming* 3 miljoen frank te bedragen, bij achtergestelde lening of beide samen dient dit per *onderneming* minstens 5 miljoen frank te belopen, het maximumbedrag is 40 miljoen frank. *Het maximaal gewaarborgde gedeelte wordt bepaald in artikel 9. De participatie kan slechts gewaarborgd worden ten belope van het in contanten volstorte bedrag ;*

3° *het verstrekt risicokapitaal mag de participatiemaatschappij niet in de mogelijkheid stellen meerderheidsaandeelhouder te worden ;*

4° *het gewaarborgd gedeelte kan per onderneming maximaal 20 miljoen frank bedragen ;*

5° *het rendement op het eigen vermogen en de achtergestelde leningen, inclusief het niet-gewaarborgde deel, uitgekeerd aan de verstrekkers ervan, mag gedurende de waarborgperiode niet hoger liggen dan de rentevoet van de lineaire obligaties op vijf jaar, vermeerderd met een risicopremie van 2,5 %, tenzij de door de Europese Commissie gehanteerde referentierentevoet van de lidstaat hoger ligt. Tevens dient de rentevoet van de achtergestelde lening (en) minstens gelijk te zijn aan de door de Europese Commissie gehanteerde referentierentevoet van de lidstaat en met het financieringsplan op een realistische wijze een zelfde minimumrendementsverwachting met betrekking tot de totale participatie onderbouwen.*

Onder rendement wordt verstaan : dividenden, rente, tantièmes en managementsvergoedingen, tenzij deze overeenstemmen met geleverde prestaties at arm's length volgens criteria die zijn opgenomen in het intern reglement van het beheerscomité van het Vlaams Waarborgfonds ;

6° de aflossing van de niet-converteerbare achtergestelde leningen of van het gedeelte ervan dat niet converteerbaar is, dienen in gelijke, jaarlijkse, halfjaarlijkse, driemaandelijkse of maandelijkse schijven plaats te vinden, terwijl een vrijstelling van minstens 2 jaar contractueel dient te worden ingebouwd, voor de terugbetaling van het principaal ;

7° als de waarborg betrekking heeft op een participatie en op een achtergestelde lening, wordt de waarborg vooreerst aangerekend op de participatie ;

8° winstbewijzen ressorteren niet onder de waarborgregeling.

§ 2. De Vlaamse Regering kan te allen tijde extra voorwaarden bepalen, onder meer met betrekking tot : de voorwaarden waaraan geoorloofde inkoop van eigen aandelen met toepassing van artikel 52 bis van de gecoördineerde wetten op de handelsvennootschappen moet voldoen, op portage-overeenkomsten en andere financiële technieken die van aard kunnen zijn het oorspronkelijke risico van de participatiemaatschappij te verkleinen ten nadele van de onderneming.

Artikel 9

§ 1. Nadat het Vlaams Waarborgfonds de waarborg heeft toegekend, treedt de overeenkomst inzake risicokapitaal, gesloten tussen de onderneming en de participatiemaatschappij, in werking. De waarborg wordt toegekend voor een periode van maximaal 5 jaar, die een aanvang neemt zes maanden nadat de overeenkomst in werking is getreden.

§ 2. De waarborg wordt toegekend voor de terugbetaling aan de participatiemaatschappij van het definitieve verlies op het gewaarborgd gedeelte van het risicokapitaal.

Het gewaarborgd gedeelte wordt bepaald door de hierna vermelde percentages toe te passen op de volstorte te waarborgen participatie en/of achtergestelde lening, waarbij dit meteen het maximaal mogelijk terugbetaalbare verlies inhoudt. De percentages bedragen :

– bij een participatie 30 procent van het verlies het eerste jaar, 40 procent het tweede jaar, 50 procent het derde jaar, 50 procent het vierde jaar, 50 procent het vijfde jaar ;

– bij een achtergestelde lening bedraagt de waarborg respectievelijk 20 procent, 25 procent, 30 procent en 30 procent.

De Vlaamse regering bepaalt wat onder definitief verlies moet worden verstaan, hoe het berekend wordt en op welke wijze en in welke verhouding het dividend, voortvloeiend uit de vereffening of uit het faillissement van de onderneming, moet worden aangerekend tussen de participatiemaatschappij en het Vlaams Waarborgfonds.

§ 3. De toekenning van de waarborg is afhankelijk van het betalen van een eenmalige bijdrage door de participatiemaatschappij van 0,875 procent op het bedrag van het verstrekt risicokapitaal, waarvoor de waarborg wordt gevraagd aan het Vlaams Waarborgfonds. Er zijn geen bijdragekosten voor de onderneming.

Artikel 10

De participatiemaatschappij dient, in de vorm te bepalen door de Vlaamse regering, een aanvraag in tot terugbetaling bij het Vlaams Waarborgfonds. Het beheerscomité beslist over de aanvraag. Het beheerscomité vordert jaarlijks de terugbetaalde verliezen terug ten laste van het Fonds voor economische expansie

en regionale reconversie – kleine ondernemingen, bedoeld in artikel 2, § 4, van het decreet van 21 december 1990 houdende begrotingstechnische bepalingen alsmede bepalingen tot begeleiding van de begroting 1991.

Artikel 11

Het totale bedrag aan bij toepassing van dit decreet openstaande risico's wordt vastgesteld op een omloop van 3 miljard frank met mogelijkheid voor de Vlaamse regering dit bedrag met schijven van telkens 1 miljard frank te verhogen tot maximaal 5 miljard frank.

Artikel 12

§ 1. Bij niet-naleving van de opgelegde voorwaarden vervalt de waarborg.

De Vlaamse regering bepaalt in welke bijkomende gevallen de toegekende waarborg wordt ingetrokken.

2. De Vlaamse regering bepaalt hoe de overdracht van het gewaarborgde risicokapitaal naar een andere participatiemaatschappij wordt geregeld ; welke de gevolgen zijn op de waarborgverlening in geval van overdracht of verkoop – geheel of gedeeltelijk – van het bedrijf dat het gewaarborgde risicokapitaal heeft bekomen, de mogelijke vormen van controle en rapportering.

Artikel 13

Het willig en oneigenlijk beroep dient te worden ingeleid bij het beheerscomité van het Vlaams Waarborgfonds, het hiërarchisch beroep bij de Vlaamse regering en het eindberoep bij de Raad van State of een burgerlijke rechtbank.

Artikel 14

In artikel 14, § 2, eerste zin van het decreet van 15 december 1993 wordt het woord "twaalf" vervangen door de woorden "maximum dertien".

Artikel 14, § 2, 1° van het decreet van 15 december 1993 wordt als volgt gewijzigd : vijf leden op voordracht van de Vlaamse regering van wie minstens twee leden aanwijsbare ervaring hebben inzake risicokapitaal.

De Vlaamse regering legt bij besluit de rechtspersoonlijkheid van het Vlaams Waarborgfonds, de toewijzing van het beheerscontract, de samenstelling van het beheerscomité en de onverenigbaarheden vast. Deze regeling vindt ingang op 1 januari 1999.

Artikel 15

De Vlaamse regering bepaalt de datum waarop dit decreet in werking treedt.
